Verneområdestyret
for Trollheimen

Møteinnkalling

Utvalg:	**Verneområdestyret for Trollheimen**
Møtested:	, Innerdalen
Dato:	17.08.2023
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Program for møtedagene
17.08.2023
10:00 Oppmøte på parkering Nerdalen
- orientering fra Ane og Jøran Nerdal
- orientering fra Jørgen og Jon Martin Singsdal
- orientering / dialog med Sunndal kommune
- befaring av plantefelt der det har vært uttak av gran

13.00 Lunsj på Renndølsetra
14:00 - 18:00 Orienteringer og befaringer på Renndølsetra, Innerdalshytta og sti mot Innerdalstårnet
Kaffe med noe attåt innlagt underveis
19:00 Middag på Renndølsetra
Overnatting på Renndølsetra

18.08.2023
08:00 Frokost på Renndølsetra
09:00 Møtedel på Renndølsetra
12:00 Lunsj på Renndølsetra
13:00 Retur til biler i Nerdalen. Mulighet for å stoppe å se på / diskutere tiltak på innfallsporten på retur.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Saker til behandling		
ST 27/2023	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
ST 28/2023	Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder		
ST 29/2023	Muntlige orienteringer forvaltere og SNO		
ST 30/2023	Referat sak		
RS 17/2023	Endringer i utforming av bruelementer - Trollheimen landskapsvernområde - Jøla - Grana kraftverk - ny gangbro over demning til inntak		2023/3540
RS 18/2023	Endringer i søknad om motorferdsel i utmark med helikopter ifm gjenreisning av bru over inntak Jøla - Trollheimen verneområdestyre - Rennebu kommune		2023/3540
	Saker til behandling		
ST 31/2023	Trollheimen landskapsvernområde - Jøla - Grana kraftverk - klage på vedtak om ny gangbro over demning til inntak av Jøla		2023/3540
ST 32/2023	Søknad - Trollheimen landskapsvernområde - Rennebu 10/12 - dispensasjon - kjørebru over Minnilla		2023/7612
ST 33/2023	Plan for videre arbeid II - Innerdalen landskapsvernområde - Innfallsport Innerdalen - Sunndal kommune		2021/12326
ST 34/2023	Delegert sak		
DS 52/2023	Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel knyttet til beitebruk - Ingunn Tørset		2023/4299
DS 53/2023	Vedtak - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - oppsett av gjerde - Mattis Sveine		2023/7051
DS 54/2023	Trollheimen landskapsvernområde - søknad om løyve for transport av utstyr og håndverkere til Jøldalshytta - EL-CO AS - Rennebu kommune		2020/7811
DS 55/2023	Svartåmoen naturreservat og Trollheimen landskapsvernområde - Søknad om omlegging av TT-stien på strekningen Liagarden - Svartåa		2023/6645
DS 56/2023	Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel 2023 med helikopter og bil / traktor til hytte 91/35 - Jon Martin Singsdal		2023/5150
DS 57/2023	Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon til motorferdsel ved tilsyn på renseanlegg for avløp mv. ved Innerdalshytta gnr/bnr 91/47 - Kristiansund og Nordmøre turistforening		2022/3759

DS 58/2023	Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon til gjennomføringen av Oppdal Fjellmaraton 2023 - Enern Oppdal AS	2020/1284
	Saker til behandling	
ST 35/2023	Eventuelt	

ST 27/2023 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
ST 28/2023 Valg av to til å godkjenne møteprotokoll sammen med leder
ST 29/2023 Muntlige orienteringer forvaltere og SNO
ST 30/2023 Referat sak

Fra: Kari Anne Kaxrud Wilberg[kari.anne.wilberg@aneo.com]
Sendt: 09.08.2023 16:18:35
Til: Moen, Hege Sæther;Pettersen, Roar[hege.moen@statsforvalteren.no;roar.pettersen@statsforvalteren.no]
Tittel: Bruelementer - Jøla

Hei,

Viser til samtale med Hege Sæter Moen i dag og opplyser om at bruelementene til bru over inntak Jøla har blitt bygd om slik at de kan flys inn med helikopter.

Mvh

Kari Anne Kaxrud Wilberg
Miljørådgiver

Mobil: +47 99 01 42 62
E-post: kari.anne.wilberg@aneo.com

Besøksadresse:
Terminalveien 7
7391, Rennebu

aneo.com LinkedIn Facebook

Fra: Kari Anne Kaxrud Wilberg[kari.anne.wilberg@aneo.com]
Sendt: 09.08.2023 16:15:18
Til: Postmottak SFTL;Rennebu kommune[sftlpost@statsforvalteren.no;postmottak@rennebu.kommune.no]
Kopi: Pettersen, Roar[roar.pettersen@statsforvalteren.no];Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no];Ada Marie Aas Skjerve[ada.aasskjerve@rennebu.kommune.no];Lars Jørgen Sivertsen[lars.jorgen.sivertsen@aneo.com];Anders Thon Bråten[anders.braten@aneo.com];
Tittel: SV: Søknad om motorferdsel i utmark med helikopter ifm gjenreisning av bru over inntak Jøla - Trollheimen verneområdestyre - Rennebu kommune

---

Til

Verneområdestyret for Trollheimen og Rennebu kommune

Ved svar merk dokument med vår ref: 23/00432

Viser til telefonsamtale med verneområdeforvalter Hege Sæter Moen i dag, og sender en korrigering på vår søknad om motorferdsel med helikopter i forbindelse med gjenreisning av bru over inntak Jøla. Som nevnt på tlf er bruelementene allerede bygd om slik at de er mulig å fly ut med helikopter, det står i vårt vedlegg til søknaden om landing med helikopter at både bruelementer og betong skal flys inn.

Korrigering på flytidspunkt
Da klagebehandlingen av vår sak om gjenreisning av brua skal behandles av verneområdestyret først 18. august og arbeidene opprinnelig var planlagt å starte 15. august. Må vi derfor endre tidsperiode for flygning nå i 2023 til å gjelde fra 18. august – 01. november 2023. Vi søker samtidig om tillatelse til landing med helikopter i 2024 for perioden 01.07 til 01.09.2024.

Vil presisere at vi utvider vår søknad også til å gjelde 2024, da vi per dags dato ikke kjenner utfallet av klagebehandlingen. Hvis vi får mulighet til å ferdigstille brua i 2023 vil det ikke bli flydd i 2024.

Korrigering av kartutsnitt for flytrase
Vedlagt ligger også revidert karutsnitt for flytrase, lasteplass/utflygningsplass blir nå fra egen eiendom ved tverrslagsort for tilløpstunellen til Grana kraftverk, ikke fra p-plass ved Klevan som i opprinnelig søknad.

Mvh

Kari Anne Kaxrud Wilberg
Miljørådgiver

Mobil: +47 99 01 42 62
E-post: kari.anne.wilberg@aneo.com

Besøksadresse:
Terminalveien 7
7391, Rennebu

aneo.com LinkedIn Facebook

Fra: Kari Anne Kaxrud Wilberg
Sendt: tirsdag 11. juli 2023 06:32
Til: sftlpost@statsforvalteren.no
Kopi: roar.pettersen@statsforvalteren.no; hege.moen@statsforvalteren.no; Lars Jørgen Sivertsen <lars.jorgen.sivertsen@aneo.com>; Anders Thon Bråten <anders.braten@aneo.com>
Emne: Søknad om motorferdsel i utmark med helikopter ifm gjenreisning av bru over inntak Jøla - Trollheimen verneområdestyre

Til

Verneområdestyre for Trollheimen

Vedlagt ligger vår søknad om motorferdsel i utmark med helikopter i forbindelse med gjenreising av bru over inntak Jøla i Trollheimen landskapsvernområde. Har også lagt ved et tilleggsnotat som beskriver den planlagte transporten mer detaljert.

Vi vil samtidig bemerke at helikoptertrase beskrevet i vår forenklede DML til verneområdestyret i forbindelse med søknad om oppbygging av brua igjen, beskriver en annen transport og monteringsmetode for bruelementene enn det som nå går frem av søknad om motorferdsel i utmark med helikopter. Vårt vedlegg til motorferdsel søknaden retter opp i dette.

Egen søknad sendes også til Rennebu kommune.

Mvh

Kari Anne Kaxrud Wilberg
Miljørådgiver

Mobil: +47 99 01 42 62
E-post: kari.anne.wilberg@aneo.com

Besøksadresse:
Terminalveien 7
7391, Rennebu

aneo.com LinkedIn Facebook

Verneområdestyret
for Trollheimen

Saksframlegg

Arkivsaksnummer:	2023/3540-0	Saksbehandler:	Roar Pettersen	Dato:	27.06.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	31/2023	17.08.2023

Trollheimen landskapsvernområde - Jøla - Grana kraftverk - klage på vedtak om ny gangbro over demning til inntak av Jøla

Innstilling fra forvalter

Klagen av 13. juni 2023 på Verneområdestyret sitt vedtak av 22.05.2023 sak 22/2023 reiser en del prinsippielle spørsmål og spørsmål om myndighet:

- Hva som ligger under konsesjonen til drift av kraftverk inn mot henholdsvis bestemmelsene i plan- og bygningsloven og verneforskriften for Trollheimen.
- Om verneforskriftens bestemmelser om motorferdsel også omhandler TrønderEnergi sin motorferdsel.

Saken oversendes derfor Miljødirektoratet for klagebehandling og endelig avgjørelse.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

1 Klage på vedtak datert 02.06.2023 Jøla.pdf
2 Saksframlegg med vedtak

Saksopplysninger

TrønderEnergi klager i brev datert 13.06.23 på verneområdestyret sitt vedtak av 22. mai, sak 22/2023, se vedlegg. Klager har klagerett og klagen, er framsatt rettidig dvs. innen fristen på 3 veker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Klagen legges følgelig fram for behandling i verneområdestyret, jf. Forvaltningsloven (FVL) § 29.

Bakgrunn

Vedtaket

Verneområdestyret behandlet søknaden i møte 22.05.2023, sak 22/2023 og vedtok følgende:

«Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Verneområdestyret for Trollheimen dispensasjon til oppføring av ny gangbru med omsøkt lengde og høyde over Jøla lokalisert til over demningen til tunnelinntaket av Jøla. Det stilles følgende vilkår om:

- Ikke å benytte galvaniserte metallrister til brodekke, men mer miljøvennlige løsninger som malmfuru, brent material eller tilsvarende
- Ikke bruk av impregnert treverk i bruelementene eller rekkverket, men benytte til mer miljøvennlig materiale som malmfuru, brent material eller tilsvarende.
- Ikke benytte betong i landfundamentene og den nye søylen under brua, men mer miljøvennlig alternativ.
- Om teknisk mulig finne annet og mer miljøvennlig materialalternativ enn betong til forlengingen av den eksisterende hovedsøylen under brua.

Begrunnelse:
For de stilte vilkårene vises det til at det foreligger velprøvde vesentlig mer miljøvennlige materialer og teknikker med følgende aktuelle nye eksempler: Bru over Gravbekken, bru over Svartåa og brua over Nauståa.

Forutsatt at vilkårene knyttet til tillatelsen dispensasjonen er fulgt vurderes omsøkte tiltak ikke å være i strid med verneformålet for Trollheimen landskapsvernområde eller ha slikt omfang at det vil påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. NML § 48.

Motorferdselen knyttet til tiltaket gis en egen behandling når omfang og plan for gjennomføring er klarlagt.»

Se vedlagte saksframlegg til styrebehandlingen 22.05.2023 for ytterligere detaljering og grunnlag for vedtaket

Klagen

TrønderEnergi registrerer at Verneområdestyret for Trollheimen (VfT) gir tillatelse til å bygge brua, men da med en rekke vilkår som for oss er problematiske/umulige å etterkomme.

Vilkår 1: *«Ikke benytte galvaniserte metallrister til brodekk, men mer miljøvennlige løsninger som malmfuru, brent material eller tilsvarende.»*

Dette vilkåret kan TrønderEnergi ikke etterkomme av følgende årsaker:

- Dette er først og fremst ei bru som skal sikre vår tilgang til betjeningsratt for lukestyringen til bunnluken i dammen. Adkomsten skal være sikker for våre ansatte under alle værhold, flomforhold. Galvaniserte gitterrister sikrer dette på best måte, da snø og is ikke vil legge seg så lett på dekket og at underlaget ikke blir glatt når det er fuktig. Hensynet til HMS og sikkerhet må her gå foran.
- Broen er allerede bygget av Rennebubjelken, da vi fikk avklart at type «Rennebubjelken» ble vurdert som positivt. I uttalelsen fra Verneområdestyret for Trollheimen datert 03.11.2022 ble det pekt på at to tilsvarende broer allerede er behandlet og godkjent oppført, blant annet Gravbekken bru. Ut fra tilgjengelige bilder av Gravbekken bru kommer det tydelig frem at det her er benyttet galvaniserte stålrør som rekkverksstolper og galvanisert stålkjetting som «håndløper». I tillegg er det benyttet kantbeslag av galvanisert stål på landkarkasser. TrønderEnergi stiller seg derfor uforstående til at galvaniserte gitterrister ikke skal kunne benyttes på vår bro.

Med bakgrunn i de ovenstående punkter må TrønderEnergi be om at dette vilkåret trekkes.

Vilkår 2: «Ikke bruk av impregnert treverk i bruelementene eller rekkverket, men benytte til mer miljøvennlige materiale som malmfuru, brent material eller tilsvarende.»

Dette vilkåret kan TrønderEnergi ikke etterkomme av følgende årsaker:

- I uttalelse fra Verneområdestyre for Trollheimen (VfT) datert 03.11.2022 ble det ikke spesifisert at trykkimpregnerte materialer ikke kan benyttes. For å sikre at vi fikk broelementene levert i 2023 bestilte vi broen etter å ha mottatt positivt tilbakemelding fra VfT. Da med trykkimpregnert treverk i rekkverk og deler av dekket. Nå som elementene er allerede bygget er det mest miljøvennlige/bærekraftige å benytte elementene som de er. Å bytte ut dette materialet til f.eks. malmfuru vil både bli kostbart og gi en negativ miljøgevinst.
- Det er kun rekkverket og de tverrgående dekkebjelkene som er utført i impregnert treverk, bærebjelkene er utført i brent trematerialе.
- I forhold til utseende på trykkimpregnert material og malmfuru vil dette etter vår erfaring bli veldig likt, da begge vil grånes over tid.
- TrønderEnergi kan heller ikke se hvilken hjemmel VfT har får å nekte oss å bruke trykkimpregnert materiale.

Med bakgrunn i de ovenstående punkter må TrønderEnergi be om at dette vilkåret trekkes

Vilkår 3: «Ikke benytte betong i landfundamentene og den nye søylen under brua, men mer miljøvennlig alternativ»

Dette vilkåret kan TrønderEnergi ikke fullt ut etterkomme av følgende årsaker:

- «landsøylen» under brua vil få fundamenteringsnivå som er under registrert og dimensjonerende flomnivå. Det vil bety at denne konstruksjonen skal kunne tåle de krefter som oppstår fra vannmassene og ismasser ved isgang. Broen skal for oss være sikker å bruke også ved slike hendelser. Gode nok alternative løsninger/materialer finnes ikke.
- Når det gjelder landfundamentene vil disse nå bli etablert på et nivå over registrert og dimensjonerende flomnivå. Disse kan muligens utformes ved bruk av f.eks. naturstein, men dette beror seg på grunnforhold/bergformasjon og at enkeltsteinene er store nok til å kunne forankre broen mot f.eks. vindkrefter. TrønderEnergi vil derfor primært forsøke å bygge disse landfundamentene ved bruk av naturstein, men hvis dette ikke lar seg gjennomføre av ovennevnte grunner vil man måtte benytte betong også her.

Med bakgrunn i de ovenstående punkter må TrønderEnergi be om at dette vilkåret trekkes eller omformuleres.

Vilkår 4: «Om teknisk mulig finne annet og mer miljøvennlig materialalternativ enn betong til forlengingen av den eksisterende hovedsøylen under brua»

I forhold til dette vilkåret vil TrønderEnergi opplyse om at det ikke finnes gode nok alternative materialer til forlengelsen av hovedsøylen på dammen da denne skal tåle de krefter som vann- og ismasser øver på konstruksjonen. Broen er også å betrakte som en del av et vassdragsanlegg for kraftproduksjon hvorpå man må ivareta krav til konstruksjonssikkerhet for slike anlegg, gitt av NVE.

Med bakgrunn i det ovenstående vil TrønderEnergi ikke ha mulighet til å imøtekomme dette vilkåret

Generelle betraktninger:
Etter TrønderEnergi sin vurdering har ikke VfT tatt tilstrekkelig hensyn til at brua over Jøla er oppført som en del av konsesjon til drift av kraftverk, gitt av NVE. NVE er som kjent da også byggesaksmyndighet, de har gjort følgende vurdering*: «NVE betrakter tiltaket som skal gjøres som vedlikehold, og ser ikke behov for ytterligere behandling av planen.»*

Fra forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen:
«Alle verneområdene i Trollheimen har et generelt byggeforbud». Men det er presisert i kap. 4.7.2. at*: «Av Verneforskriften for Trollheimen LVO kap. IV punkt 1.2 går det fram at dette ikke er til hinder for:*

a) Vedlikehald av bygningar, vegar og anlegg, også slike som trengst til drifta av kraftverk.

Samlet sett framgår det av verneforskriften at vernet ikke skal være til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg.».

Adkomst/transport til anlegget:
Adkomst/transport til anlegget vil det skje ved bruk av veien som ble anlagt i forbindelse med byggingen av kraftverket, og som i ettertid er benyttet til jevnlig drift og vedlikehold. Da også for tyngre kjøretøy som lastebil, traktor og gravemaskin. TrønderEnergi mener derfor at transport langs denne veien ikke trengs omsøkes som motorferdsel i utmark.
Det planlegges å benytte helikopter til innflyvning av betong, og for denne transporten vil det søkes om motorferdsel i utmark. TrønderEnergi jobber også sammen med Rennebubjelken for å finne en løsning for å kunne fly selve bruelementene inn, i den grad vi lykkes med dette vil denne helikoptertransporten også bli en del av den samme søknaden.

TrønderEnergi håper VfT tar klagen til følge og at man kan få en snarlig avklaring i saken, da gjenoppbyggingen av denne broen er avgjørende for å trygge vår virksomhet knyttet til inntaket i Jøla.»

Vurdering

Klager reiser en del prinsippielle spørsmål og spørsmål om myndighet. Det omhandler avgrensningen av:

- Hva som ligger under konsesjonen til drift av kraftverk inn mot henholdsvis bestemmelsene i plan- og bygningsloven og verneforskriften for Trollheimen.
- Om verneforskriftens bestemmelser om motorferdsel også omhandler TrønderEnergi sin motorferdsel.

TrønderEnergi®

Verneområdestyret for Trollheimen
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Sted: Trondheim
Dato: 13.06.2023

Vår ref: 23/00432
Deres ref: 2023/3540-0

v/Roar Pettersen

Klage på vedtak – «Søknad om bygging av ny gangbru over demningen til tunnelinntaket av Jøla – Grana Kraftverk»

Viser til deres vedtak, datert 02.06.2023, vedrørende tillatelse til oppføring av ny gangbru over demningen ved inntak av Jøla (Grana kraftverk).

TrønderEnergi registrerer at Verneområdestyret for Trollheimen (VfT) gir tillatelse til å bygge brua, men da med en rekke vilkår som for oss er problematiske/umulige å etterkomme.

Vilkår 1: *«Ikke benytte galvaniserte metallrister til brodekk, men mer miljøvennlige løsninger som malmfuru, brent material eller tilsvarende.»*

Dette vilkåret kan TrønderEnergi ikke etterkomme av følgende årsaker:

- Dette er først og fremst ei bru som skal sikre vår tilgang til betjeningsratt for lukestyringen til bunnluken i dammen. Adkomsten skal være sikker for våre ansatte under alle værhold, flomforhold. Galvaniserte gitterrister sikrer dette på best måte, da snø og is ikke vil legge seg så lett på dekket og at underlaget ikke blir glatt når det er fuktig. Hensynet til HMS og sikkerhet må her gå foran.
- Broen er allerede bygget av Rennebubjelken, da vi fikk avklart at type «Rennebubjelken» ble vurdert som positivt. I uttalelsen fra Verneområdestyret for Trollheimen datert 03.11.2022 ble det pekt på at to tilsvarende broer allerede er behandlet og godkjent oppført, blant annet Gravbekken bru. Ut fra tilgjengelige bilder av Gravbekken bru kommer det tydelig frem at det her er benyttet galvaniserte stålrør som rekkverksstolper og galvanisert stålkjetting som «håndløper». I tillegg er det benyttet kantbeslag av galvanisert stål på landkarkasser. TrønderEnergi stiller seg derfor uforstående til at galvaniserte gitterrister ikke skal kunne benyttes på vår bro.

Med bakgrunn i de ovenstående punkter må TrønderEnergi be om at dette vilkåret trekkes.

Vilkår 2: *«Ikke bruk av impregnert treverk i bruelementene eller rekkverket, men benytte til mer miljøvennlige materiale som malmfuru, brent material eller tilsvarende.»*

Dette vilkåret kan TrønderEnergi ikke etterkomme av følgende årsaker:

- I uttalelse fra Verneområdestyre for Trollheimen (VfT) datert 03.11.2022 ble det ikke spesifisert at trykkimpregnerte materialer ikke kan benyttes. For å sikre at vi fikk broelementene levert i 2023 bestilte vi broen etter å ha mottatt positivt tilbakemelding fra VfT. Da med trykkimpregnert treverk i rekkverk og deler av dekket. Nå som elementene er allerede bygget er

TrønderEnergi Kraft AS

Telefon: 73 60 30 00
Postadresse: Postboks 9481 Torgarden 7496 Trondheim
Besøksadresse: Klæbuveien 118 7031 Trondheim
www.tronderenergi.no
tek.firmapost@tronderenergi.no
Org.nr: NO 878 631 072 MVA

det mest miljøvennlige/bærekraftige å benytte elementene som de er. Å bytte ut dette materialet til f.eks. malmfuru vil både bli kostbart og gi en negativ miljøgevinst.

- Det er kun rekkverket og de tverrgående dekkebjelkene som er utført i impregnert treverk, bærebjelkene er utført i brent trematerialе.
- I forhold til utseende på trykkimpregnert material og malmfuru vil dette etter vår erfaring bli veldig likt, da begge vil grånes over tid.
- TrønderEnergi kan heller ikke se hvilken hjemmel VfT har får å nekte oss å bruke trykkimpregnert materiale.

Med bakgrunn i de ovenstående punkter må TrønderEnergi be om at dette vilkåret trekkes.

Vilkår 3: *«Ikke benytte betong i landfundamentene og den nye søylen under brua, men mer miljøvennlig alternativ»*

Dette vilkåret kan TrønderEnergi ikke fullt ut etterkomme av følgende årsaker:

- «landsøylen» under brua vil få fundamenteringsnivå som er under registrert og dimensjonerende flomnivå. Det vil bety at denne konstruksjonen skal kunne tåle de krefter som oppstår fra vannmassene og ismasser ved isgang. Broen skal for oss være sikker å bruke også ved slike hendelser. Gode nok alternative løsninger/materialer finnes ikke.
- Når det gjelder landfundamentene vil disse nå bli etablert på et nivå over registrert og dimensjonerende flomnivå. Disse kan muligens utformes ved bruk av f.eks. naturstein, men dette beror seg på grunnforhold/bergformasjon og at enkeltsteinene er store nok til å kunne forankre broen mot f.eks. vindkrefter. TrønderEnergi vil derfor primært forsøke å bygge disse landfundamentene ved bruk av naturstein, men hvis dette ikke lar seg gjennomføre av ovennevnte grunner vil man måtte benytte betong også her.

Med bakgrunn i de ovenstående punkter må TrønderEnergi be om at dette vilkåret trekkes eller omformuleres.

Vilkår 4: *«Om teknisk mulig finne annet og mer miljøvennlig materialalternativ enn betong til forlengingen av den eksisterende hovedsøylen under brua»*

I forhold til dette vilkåret vil TrøndeEnergi opplyse om at det ikke finnes gode nok alternative materialer til forlengelsen av hovedsøylen på dammen da denne skal tåle de krefter som vann- og ismasser øver på konstruksjonen. Broen er også å betrakte som en del av et vassdragsanlegg for kraftproduksjon hvorpå man må ivareta krav til konstruksjonssikkerhet for slike anlegg, gitt av NVE.

Med bakgrunn i det ovenstående vil TrønderEnergi ikke ha mulighet til å imøtekomme dette vilkåret.

Generelle betraktninger:

Etter TrønderEnergi sin vurdering har ikke VfT tatt tilstrekkelig hensyn til at brua over Jøla er oppført som en del av konsesjon til drift av kraftverk, gitt av NVE. NVE er som kjent da også byggesaksmyndighet, de har gjort følgende vurdering: *«NVE betrakter tiltaket som skal gjøres som vedlikehold, og ser ikke behov for ytterligere behandling av planen.»*

Fra forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen:
«*Alle verneområdene i Trollheimen har et generelt byggeforbud».* Men det er presisert i kap 4.7.2. at: *«Av Verneforskriften for Trollheimen LVO kap. IV punkt 1.2 går det fram at dette ikke er til hinder for:*

a) Vedlikehald av bygningar, vegar og anlegg, også slike som trengst til drifta av kraftverk.

Samlet sett framgår det av verneforskriften at vernet ikke skal være til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg.».

Adkomst/transport til anlegget:
Adkomst/transport til anlegget vil det skje ved bruk av veien som ble anlagt i forbindelse med byggingen av kraftverket, og som i ettertid er benyttet til jevnlig drift og vedlikehold. Da også for tyngre kjøretøy som lastebil, traktor og gravemaskin. TrønderEnergi mener derfor at transport langs denne veien ikke trengs omsøkes som motorferdsel i utmark.
Det planlegges å benytte helikopter til innflyvning av betong, og for denne transporten vil det søkes om motorferdsel i utmark. TrønderEnergi jobber også sammen med Rennebubjelken for å finne en løsning for å kunne fly selve bruelementene inn, i den grad vi lykkes med dette vil denne helikoptertransporten også bli en del av den samme søknaden.

TrønderEnergi håper VfT tar klagen til følge og at man kan få en snarlig avklaring i saken, da gjenoppbyggingen av denne broen er avgjørende for å trygge vår virksomhet knyttet til inntaket i Jøla.

Med vennlig hilsen
TrønderEnergi Kraft AS

Lars Jørgen Sivertsen
Prosjektleder

Kari Anne Kaxrud Wilberg
Miljørådgiver

Kopimottakere:
Kopimottakere

Verneområdestyret
for Trollheimen

Saksframlegg

Arkivsaksnummer:	2023/3540-0	Saksbehandler:	Roar Pettersen	Dato:	12.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	22/2023	22.05.2023

Trollheimen landskapsvernområde - søknad om oppføring av ny gangbru over demningen til tunnelinntaket av Jøla

Saksprotokoll fra møte 22.05.2023 i Verneområdestyret for Trollheimen

Behandling

Vedtak
Forvalters innstilling enstemmig vedtatt

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Verneområdestyret for Trollheimen dispensasjon til oppføring av ny gangbru med omsøkt lengde og høyde over Jøla lokalisert til over demningen til tunnelinntaket av Jøla. Det stilles følgende **vilkår om:**

- Ikke å benytte galvaniserte metallrister til brodekke, men mer miljøvennlige løsninger som malmfuru, brent material eller tilsvarende
- Ikke bruk av impregnert treverk i bruelementene eller rekkverket, men benytte til mer miljøvennlig materiale som malmfuru, brent material eller tilsvarende.
- Ikke benytte betong i landfundamentene og den nye søylen under brua, men mer miljøvennlig alternativ.
- Om teknisk mulig finne annet og mer miljøvennlig materialalternativ enn betong til forlengingen av den eksisterende hovedsøylen under brua.

Begrunnelse:
For de stilte vilkårene vises det til at det foreligger velprøvde vesentlig mer miljøvennlige materialer og teknikker med følgende aktuelle nye eksempler: Bru over Gravbekken, bru over Svartåa og brua over Nauståa.

Forutsatt at vilkårene knyttet til tillatelsen dispensasjonen er fulgt vurderes omsøkte tiltak ikke å være i strid med verneformålet for Trollheimen landskapsvernområde eller ha slikt omfang at det vil påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. NML § 48.

Motorferdselen knyttet til tiltaket gis en egen behandling når omfang og plan for gjennomføring er klarlagt.
--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

1 Søknad om bygging av ny gangbru over tunnelinntaket til Jøla
2 Forenklet detaljplan for miljø og landskap - gangbru over inntak Jøla
3 Orientering - Trollheimen landskapsvernområde - Jøla - Grana kraftverk - bygging av ny gangbru over tunnelinntaket

Saksopplysninger

Søknaden

Det er mottatt en forenklet «detaljplan for miljø og landskap»/søknad datert 3.03.2023 om «fornying» av gangbru over Jøla, jf. vedlegg.
Det er planlagt bygging på samme lokalitet til erstatning for den tidligere gangbrua i stål over demningen til tunnelinntaket av Jøla, se bilde. Den gamle brua ble tatt av isgangen og flommen under ekstremværet Gyda i januar 2022.
Verneområdeforvaltningen har gitt positiv forhåndsvurdering av en gjenoppbygging med en trebru, type Rennebubjelken.

Gammelbrua

Anlegget

Det planlegges ei bru med følgende størrelse:

- Lengde på om lag 25 meter
- Høyde på topp rekkverk opp til om lag 8,5 meter derav hovedpilar på 7 meters høyde.

Søknaden om «fornying» av gammelbrua innebærer ei bru som er om lag 10 m lenger enn den gamle brua og 2,4 meter høyere.

- Det er plan om etablering av nye fundamenter for begge endene av brua.
  Fundamentene planlegges utført i betong som forankres til fjell og/eller fundamenteres på løsmasse.
- Det er plan om ny pilar med om lag 3 m høyde (ikke målsatt i tegningen eller omtalt i søknad).
- Hovedpilaren i betong som den gamle brua hvilte på ønskes forlenget med ca. 2,4 meter.
  Pilarene planlegges utført i betong som forankres til fjell og på toppen av den tidligere hovedsøylen.
  Hovedpilaren skal utformes som en «isbryter» slik at risiko for ny nedbryting reduseres.
- Selve brua og rampene inkludert rekkverket er planlagt utført i impregnert treverk (type impregnering?) og levert som prefabrikkerte elementer fra Rennebubjelken AS.

- Brudekket er planlagt utført i galvaniserte metallrister. Det begrunnes med sikker avrenning og sklisikring.

- Selve monteringen av bruelementene er stipulert til å ta ca. 2 dager.
- Restene av tidligere stålbru ligger ravinen nedstrøms dammen. Den planlegges fløyet ut med helikopter til P-plass ved Kleva. Derfra skal den fraktes til godkjent mottak med lastebil.

Motorferdselen

- Armering, fjellbolter, forskaling og verktøy vil transporteres med bil og henger til snuplass i enden av adkomstveien.
- Fra snuplassen til anlegget er det plan om videre frakt med gravemaskin og noe manuell innbæring, se arealbruksplanen, se
- Betongen planlegges fraktet inn med helikopter da adkomstveien er vurdert ikke å ha tilstrekkelig bæreevne for betongbil.
- De prefabrikkerte bruelementene planlegges fraktet på slepevogn som trekkes med traktor eller gravemaskin fra P-plassen ved Kleva og langs eksisterende adkomstvei til snuplassen.
- Fra snuplassen og ned til demningen planlegges frakt av bruelementene med gravemaskin,
- Løft av bruelementene opp på pilarene planlegges utført med gravemaskina. Helikopterfrakt er vurdert som uaktuelt for disse elementene pga. vekten på elementene.

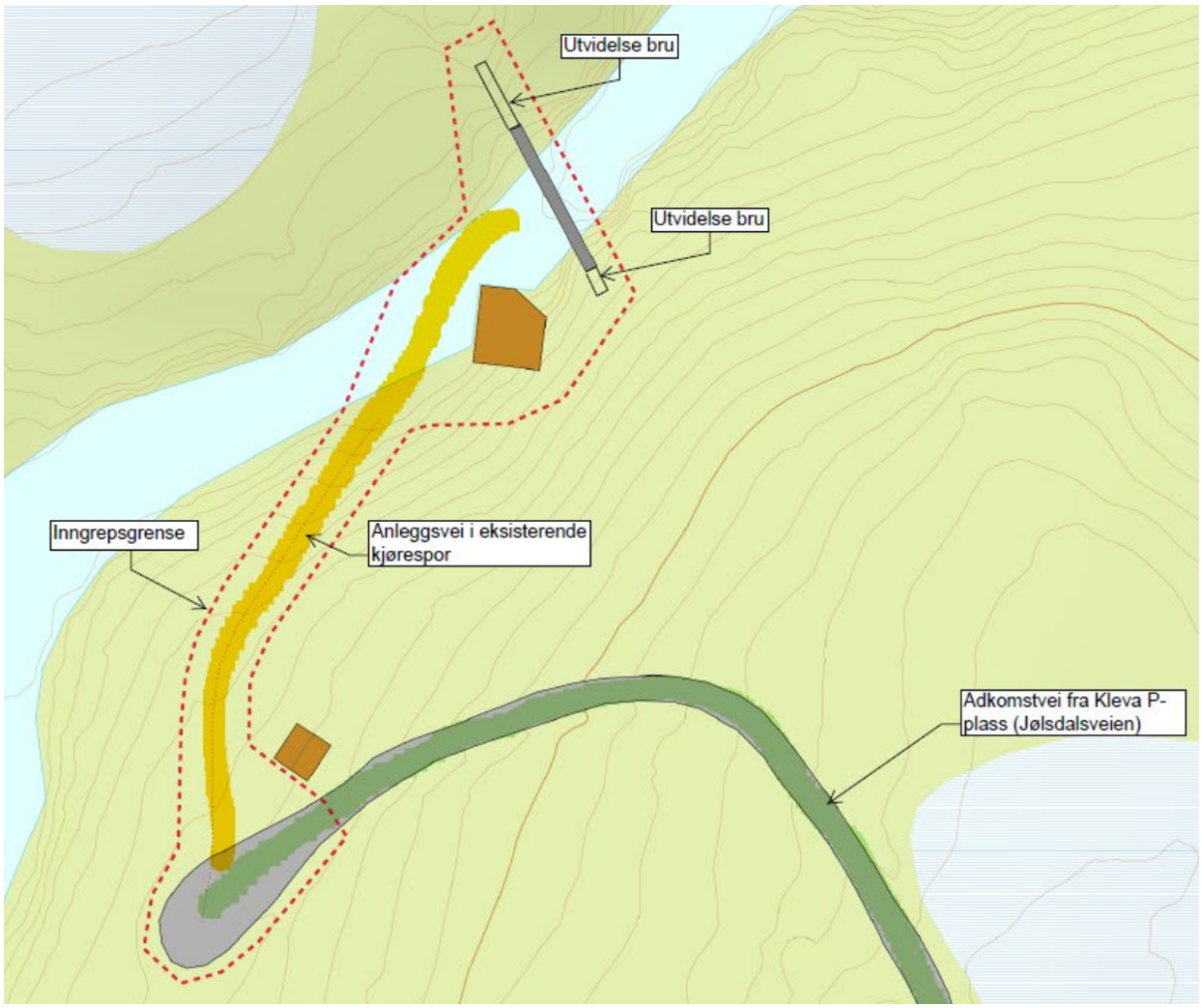

Figur 5 Arealbruksplan

For bygninger skilles det mellom vedlikehold, nybygg, utvidelser, ombygging og riving.
Med vedlikehold forstås mindre tiltak som opprusting av teknisk og funksjonell standard slik som taktekking, etter-isolering, skifte av vinduer og kledning med mer. Vedlikehold kan skje i medhold av verneforskriftene. Tiltak som innebærer fasadeendring defineres ikke som vedlikehold og krever behandling etter verneforskriften.

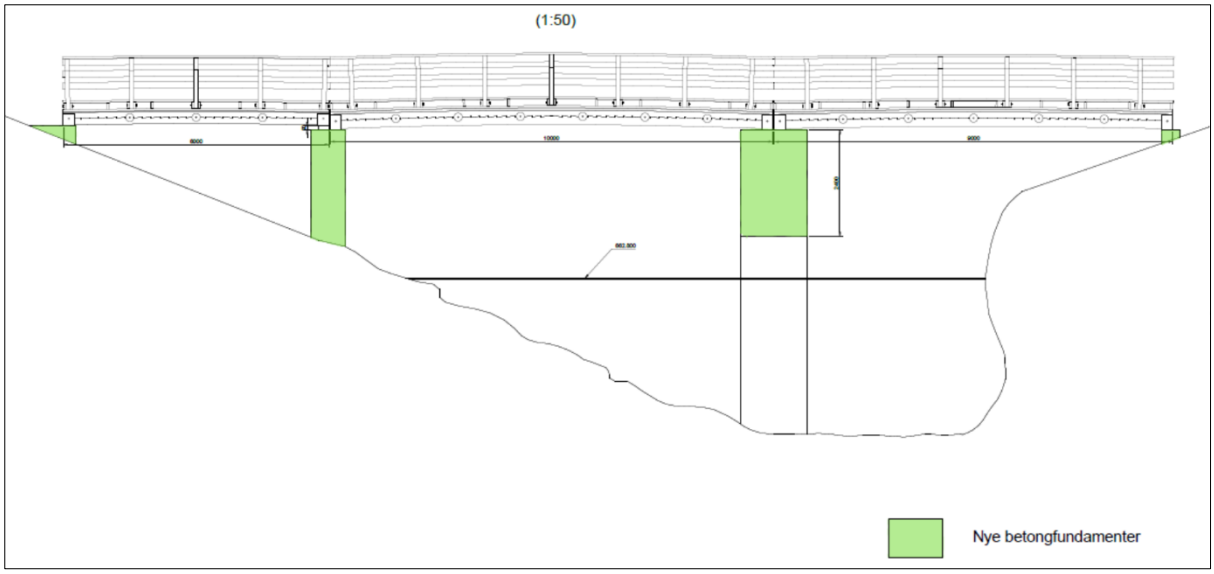

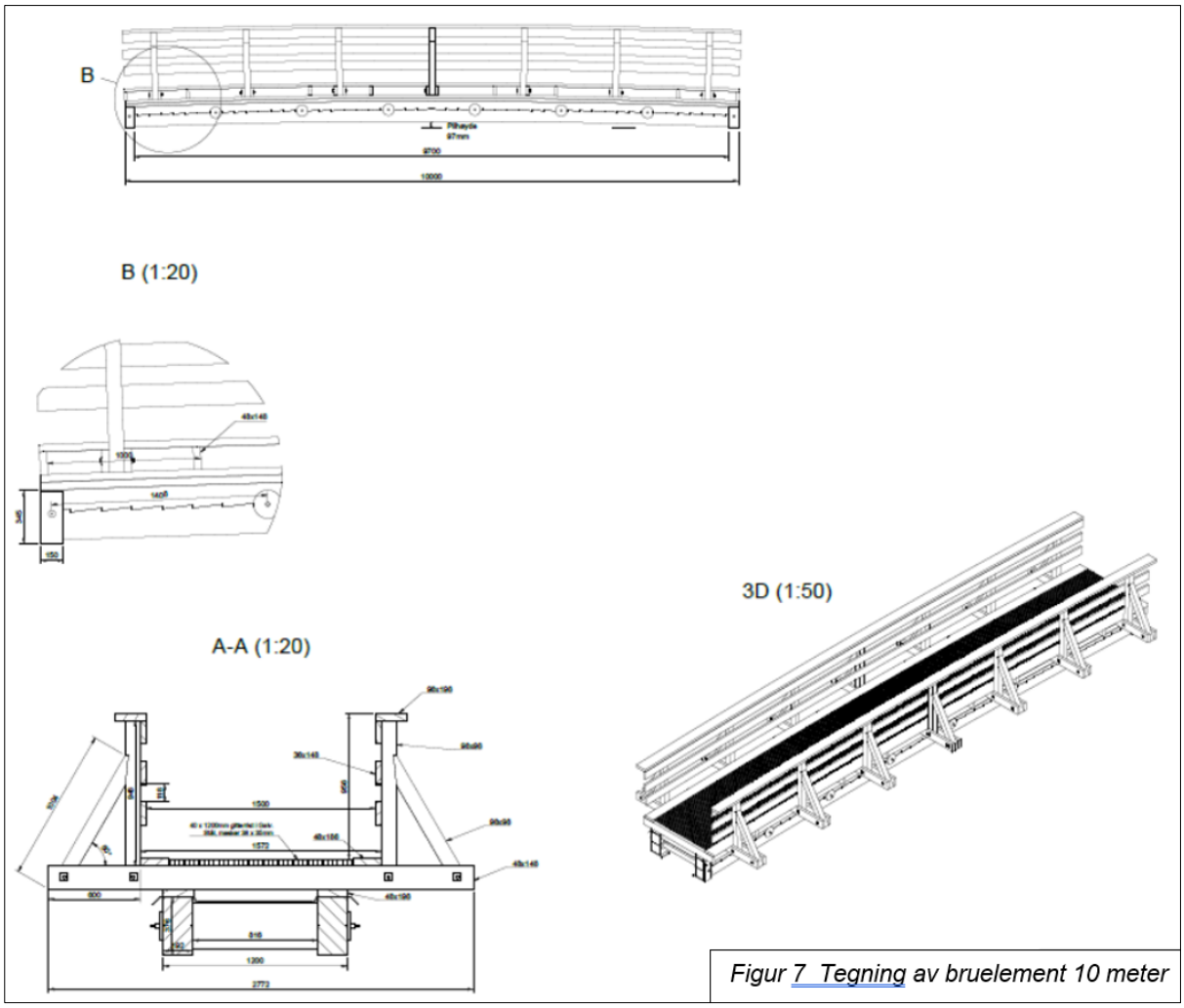

Figur 7 Tegning av bruelement 10 meter

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har med virkning fra 1.01.2020 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten og gitt vedtekter for forvaltningen av verneområdene i Trollheimen herunder Trollheimen LVO til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneforskrift Trollheimen LVO – verneformål og forvaltningsplan

«Føremålet med vern av Trollheimen LVO er å ta vare på eit særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdalar og eit rikt plante- og dyreliv.»

I verneområdet er : *«1.1 Alle inngrep som vesentleg kan endra karakteren til landskapet er forbodne. Dette gjeld til dømes*

a) Oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, framføring av luftleidningar, jordkablar og kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, lausbryting og fjerning av stein, mineral eller fossil, bergverksdrift, vassdragsregulering, og sprøyting med kjemiske midlar mot lauvtreoppslag. Opplistinga er ikkje fullstendig.»

Forvaltningsplan

Med hjemmel i verneforskriftene har Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen følgende relevante rammer og forvaltningsmål, jf. kap. 4.6.2:

Forhindre ytterligere inngrep knyttet til vannkraftutbygging i verneområdene i Trollheimen.

Minske de uheldige effektene ved reguleringene i verneområdene har på landskapsverdier, naturmiljø og friluftsliv.

1. Landskapet
1.1 Alle inngrep som vesentleg kan endra karakteren til landskapet er forbodne. Dette gjeld til dømes:
a) Oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, …… vassdragsregulering ,……

Følgende relevante retningslinjer er gitt til forvaltningen med henblikk på forvaltningsmålene, jf. forvaltningsplanen kap. 4.7.3:

- *«Faste innretninger som bygninger, plattinger, levegger, gjerder, master, demninger, bruer, klopper, skilt osv. kan ikke oppføres eller endres uten nødvendig dispensasjon fra verneforskriften.»*
- *Alle nybygg krever behandling etter verneforskrift.*

Naturmangfoldloven (NML)

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase, sensitive Artsdata og dispensasjonspraksis i tilsvarende saker i verneområdet.

Naturtyper
Det er ikke registrert naturtyper på de aktuelle arealer eller i nærområdet som gjør at disse oppfyller gjeldende nasjonale kriterier i DN 13 eller NiN-kriteriene for klassifisering i Naturbase.

Arter
Det er ikke påvist noen forekomst av sensitive og sårbare art på eller i influensområdet til det omsøkte tiltaket. Det er påvist 1 art på nasjonal rødliste i det samme området, men omsøkte tiltak vil ha liten eller ingen nevneverdig relevans for den aktuelle arten.

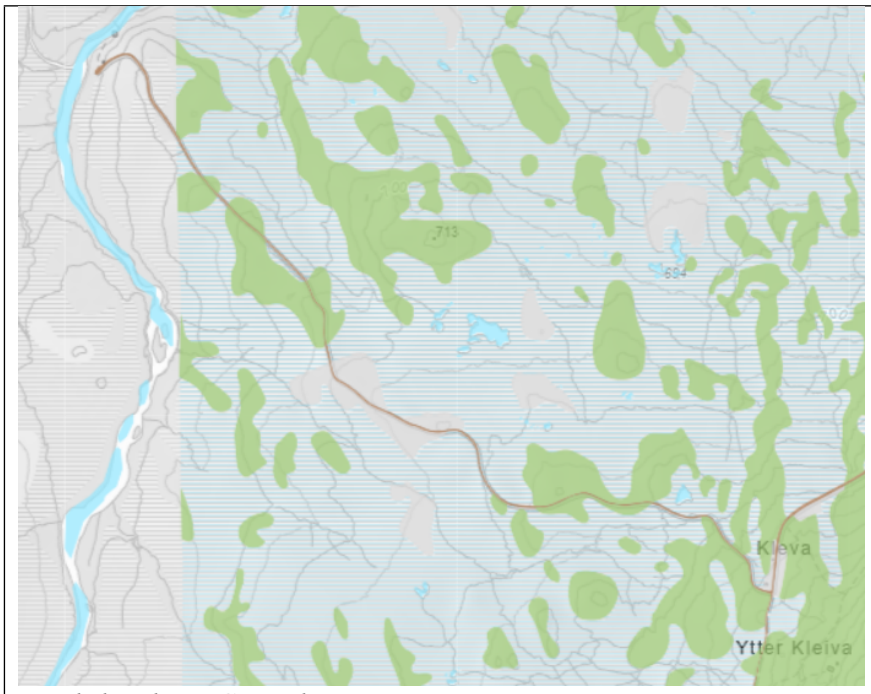

Markslagskart, GisLink

Adkomstveien fra Kleva ned til snuplassen ved dammen for tunnelinntaket av Jøla er ikke klassifisert mht. bæreevne. Den er i henhold til markslagskart og arealressurskart lagt over myr og uproduktiv skog. Begge er markslag med liten kapasitet til regenerering og lav tåleevne mht. ferdsel og derfor sårbar mht. å sette varige spor.

Den planlagte transporten av lange og relativt tunge bruelementer med slep og traktor som drivkraft vil gi varige spor både ut over eksisterende kjørespor og av trykkskader som vil påvirke den omkringliggende myra til veien. Det utfordrer forvaltningsmålet om at valg av transportmiddel skal vurderes ut fra hva som gir minst skade - sporløs ferdsel mv.

Det foreligger her trolig alternativ transportmetode ved bruk av helikopter, som da ikke vil gi varige spor. Erfaringene, fra byggingene av bru over Gravbekken i 2021/22, Svartåa og Nauståa som alle har lengre bruelementer enn den nå aktuelle, underbygger dette.

NML § 9 Føre-var-prinsippet
Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken slik at NML § 9 føre-var-prinsippet ikke er nødvendig å tillegge vesentlig vekt i saken.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»
Trollheimens verneområder med Jøldalen har hatt omfattende og noe økende trafikk av fritidsfolk og turister de siste årene.

Det omsøkte tiltaket vurderes i utgangspunktet ikke å kunne bidra til vesentlig økning i antall besøkende relatert til det allerede betydelige besøkstallet. Økt kvalitet på mulighetene for

kryssing av elveravinen til Jøla vil kunne kanalisere noe mer trafikk fra adkomstveien og inn i et område, Langvasskjølen, med relativt begrenset trafikk fram til nå. Det foreligger ikke kartlegginger i området Langvasskjølen, men det er tilfeldig registrert sensitivt og sårbart naturmangfold i dette området. Området skal derfor basiskartlegges i løpet 2023 i regi av statsforvalteren i Trøndelag.

§§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver

Bestemmelsen vurderes ikke å være relevante i denne saken.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Den planlagte bruk av gravemaskin (med betydelig størrelse) for inntransport og løft og stort riggområde vurderes ikke som miljøforsvarlig teknikk i forhold til alternativet med bruk av helikopter. Det vises til nylig sluttført prosjekt i samme verneområde i Gravdalen i Oppdal kommune hvor det ble benyttet helikopter til frakt både av 19 meter langt hovedspenn m.m., løft av tilsvarende bruene over Svartåa og Nauståa med opptil 23 meter spenn, se bilder.

Den planlagte bruk av betong til landfundamenter og søyler, galvaniserte metallrister til brudekke og impregnert trevirke til elementer vurderes ikke som miljøforsvarlige teknikker i forhold alternativene som allerede er benyttet i Trollheimen, se bilder. Tømmerkasser med stein til søyler og malmfuru eller brent materiale mfl. er vesentlig mer miljøvennlige alternativer.

Den planlagte bruk av gravemaskin vurderes ikke som miljøforsvarlig teknikk da bruk av helikopter vil medføre vesentlig mindre areal for rigg og anleggsområde under byggingen. Det samme er tilfelle med helikoptertransport av bruelementer som gir vesentlig mindre skade enn barmarkstransport med gravemaskin.

RENNEBU-BJELKEN ¶

¶

Trondheim·turistforening·sin·nye·gangbru·med·45·meters·lengde·over·Gravbekken·med·hovedspenn·på·19·meter·og·2·ramper·på·13·meter·spenn·hver¶

Helikopterløft av 19 meter lange bruelementer i Gravdalen

Brudekke av annet materiale enn impregnert samt tømmerkasser med stein som søyler

§ 48 (dispensasjon fra vernevedtak)

Omsøkte tiltak og aktiviteter vurderes samlet sett ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig forutsatt at vilkår gitt til materialbruk, transport og gjennomføring innfris, jf. saksframlegget NML § 12. Vilkår:

- Ikke å benytte galvaniserte metallrister til brodekke, men mer miljøvennlige løsninger som malmfuru, brent material eller tilsvarende
- Ikke bruk av impregnert treverk i bruelementene eller rekkverket, men benytte til mer miljøvennlig materiale som malmfuru, brent material eller tilsvarende.
- Ikke benytte betong i landfundamentene og den nye søylen under brua, men mer miljøvennlig alternativ.
- Om teknisk mulig finne annet og mer miljøvennlig materialalternativ enn betong til forlengingen av den eksisterende hovedsøylen under brua.

Verneområdestyret
for Trollheimen

Saksframlegg

Arkivsaksnummer:	2023/7612-0	Saksbehandler:	Hege Sæther Moen	Dato:	09.08.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	32/2023	17.08.2023

Søknad - Trollheimen landskapsvernområde - Rennebu 10/12 - dispensasjon - kjørebru over Minnilla

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Trollheimen avslår søknad fra Nerskogen Løypeforening om oppføring av kjørebru over Minilla.

Begrunnelsen for avslaget er at tiltaket ikke vurderes å være i tråd med retningslinjer nedfelt i forvaltningsplan og besøkstrategi for Trollheimen landskapsvernområde. Belastningen på verneverdier og økosystem vurderes å øke dersom det gis dispensasjon for oppføring av bru for løypemaskin. Bru vil føre til at det kan kjøres skiløyper når løypemaskinen i dag ikke kan krysse Minilla. Kjøring når det er lite snø i terrenget eller svært våte forhold ventes å gi mer vegetasjonsskade.
--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

1. **Søknad om dispensasjon - Trollheimen - gnr bnr 10 12.pdf**
2. **B-1 Søknad om dispensasjon.pdf.pdf**
3. **E-2 K001 Profiltegning bru.pdf.pdf**
4. **D-1 B001 Situasjonsplan.pdf.pdf**
5. **brev Høring om bygging av bru over Minnilla, Nerskogen.pdf.pdf**
6. **E-1 C001 Plan- og profiltegning skiløype.pdf.pdf**
7. **Vedtak i VO sak 49-2015 Kjørebru Minilla**
8. **VO sak 49-2020 Helhetlig vurdering av løypestruktur på Nerskogen, videreutvikling og ev. ny infrastruktur**
9. **Saksframlegg VO sak 4-22 endring av lokasjon kjørebru**
10. **vedtak i VO sak 4-2022 - Forhåndsuttalelse - Forslag til endring av lokasjon for ny kjørebru over Minnilla**

Saksopplysninger

Søknad

Det vises til søknad fra Nerskogen Løypeforening, oversendt av Rennebu kommune 29.06.2023, om oppføring av kjørebru over Minilla på grunn/bnr 10/12 i Rennebu kommune.

Søknaden er sendt kommunen for dispensasjonsbehandling fra plan og bygningslovens bestemmelser, og videresendig for høringsuttalelser fra regionale myndigheter og reindriftsnæringa, før det utarbeides en endelig søknad om byggetillatelse.

Det framgår av søknaden og tidligere dialog med Nerskogen løypeforening at skiløypene på Nerskogen er svært viktige for hyttefolk og tilreisende. For å kunne sikre forutsigbarhet for oppkjøring og bedre sikkerhet (HMS) er det behov for å etablere en kjørebru for løypemaskin over Minilla. Det har i flere år vært sett på mulige kryssingspunkt, og søknaden er nå landet på en ønskelig plassering på gnr 10 bnr 12 (videre i saken omtalt som lokasjon C, utfra tidligere møter og behandlinger).

For lokalsamfunnet trekkes det fram at tiltaket vil gi et bedre løypetilbud og flere gjestedøgn på hyttene vinterstid.

Søkerne mener også at tiltaket vil kanalisere trafikken i terrenget, og ved det skåne landskapet i verneområdet.

Kart og bilder som følger viser plassering av brua og hvordan den visuelt vil virke inn i landskapet.

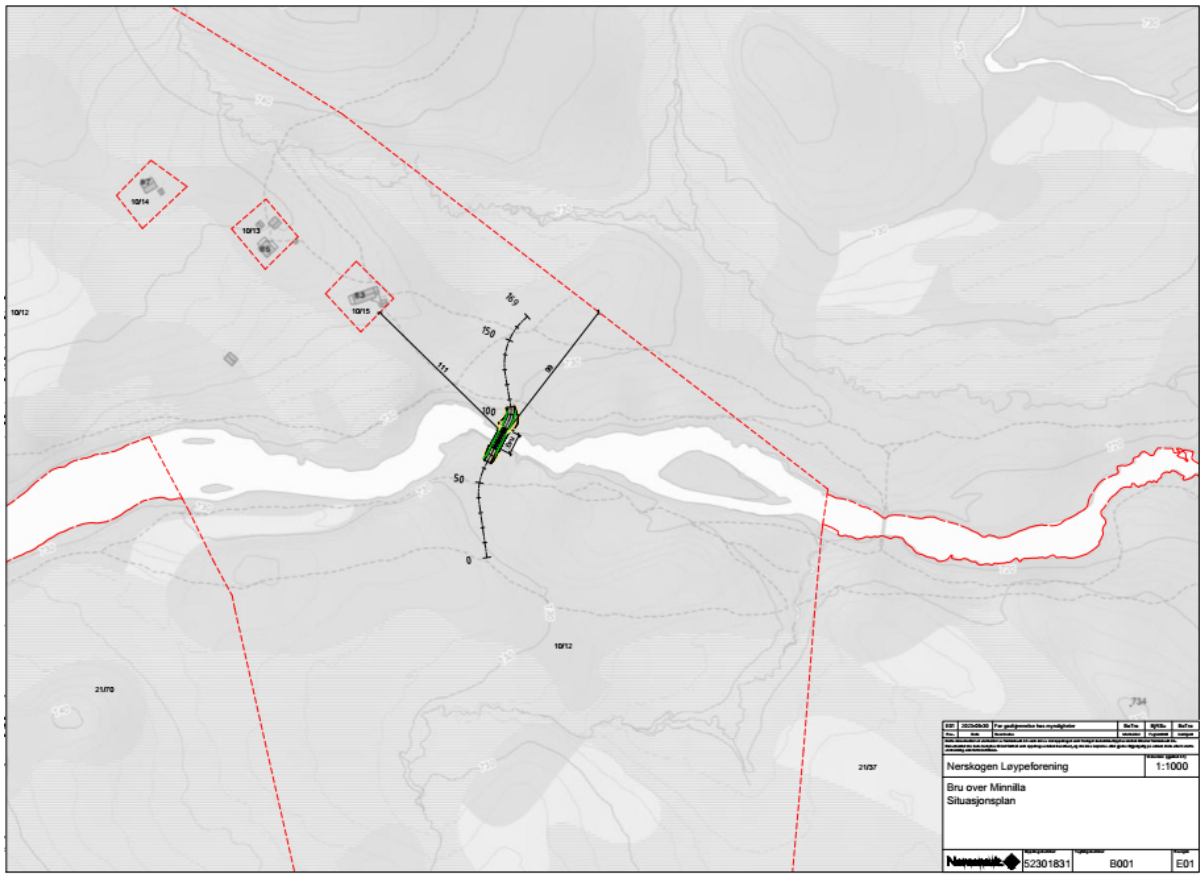

Tidligere vedtak

Brupunkt over Minilla har vært diskutert med Nerskogen løypeforening og berørte parter flere ganger i perioden 2012 til d.d. Flere lokasjoner har vært omtalt og diskutert i ulike møter. Styret har også gjort tre vedtak i denne perioden som vedrører bru / kryssing av Minilla med løypemaskin.

VO sak 49/2015

Verneområdestyret behandlet søknad om oppføring av kjørebru over Minilla som VO sak 49/2015 i møte den 16.09.2015, og gav da dispensasjon for oppføring av ei kjørebru ca 400 m nedstrøms hengebrua over Minilla. Det ble vurdert som støttende for et slikt vedtak at brua ville føre til at en mindre del av skiløypetraseen ville bli liggende i landskapsvernområdet.

Brupunktet som da ble omsøkt var lagt fram som det eneste mulige alternativ sett i lys av snø og vannforhold.Ved befaring og behandling av saken i 2015 ble det vurdert om det kunne være hensiktsmessig å ha to løypemaskiner framfor å være avhengig av å krysse brua, noe som da ble sagt å ikke være økonomisk forsvarlig.

VO sak 49/2020

I forbindelse med sak om helhetlig løypestruktur på Nerskogen med videreutvikling, omlegging av traseer og eventuelll ny infrastuktur (bru), ba verneområdestyret Rennebu kommune om å videreføre prosessen om etablering av ny bru over Minnilla nedstrøms lokaliteten for skiløypetraséens eksisterende kryssing vest for Krokbekken slik at det blir mulig å krysse Minnilla med tråkkemaskin øst for verneområdet og legge traséen for Flåsæterrunden utenfor og øst for verneområdet.

VO sak 4/2022

Verneområdestyret for Trollheimen behandlet, som en forhåndsvurdering, Nerskogen løypeforening sitt forslag til endring av lokalitet for ny bru over Minnilla i møte 5.01.2022, sak 4/22, og anbefaler da at det ikke blir arbeidet videre med planlegging av bru over Minnilla på ny lokalitet C. Det med begrunnelse i at det tidligere er behandlet og godkjent bedre alternativer, og at tiltaket vil komme strid med formålet i verneforskriften og mål vedtatt i Besøksstrategien for verneområdene i Trollheimen.

Kart med skiløype og ulike lokaliteter

Kartet som følger, hentet fra sak 4/2022 viser skiløypa i dag, og ulike lokaliteter som er vurdert underveis i prosessen med å finne egnet sted for oppføring av kjørebru. Lokalitet A var av verneområdestyret for Trollheimen gitt dispensasjon i sak 49/2015. Forslag B medfører at skiløypa i sin helhet kan legges utenfor verneområdet, mens forslag C som er omsøkt sted for kryssing i denne saken, av styret i sak 4/2022 ikke ble anbefalte at Nerskogen Løypeforening skulle jobbet videre med.

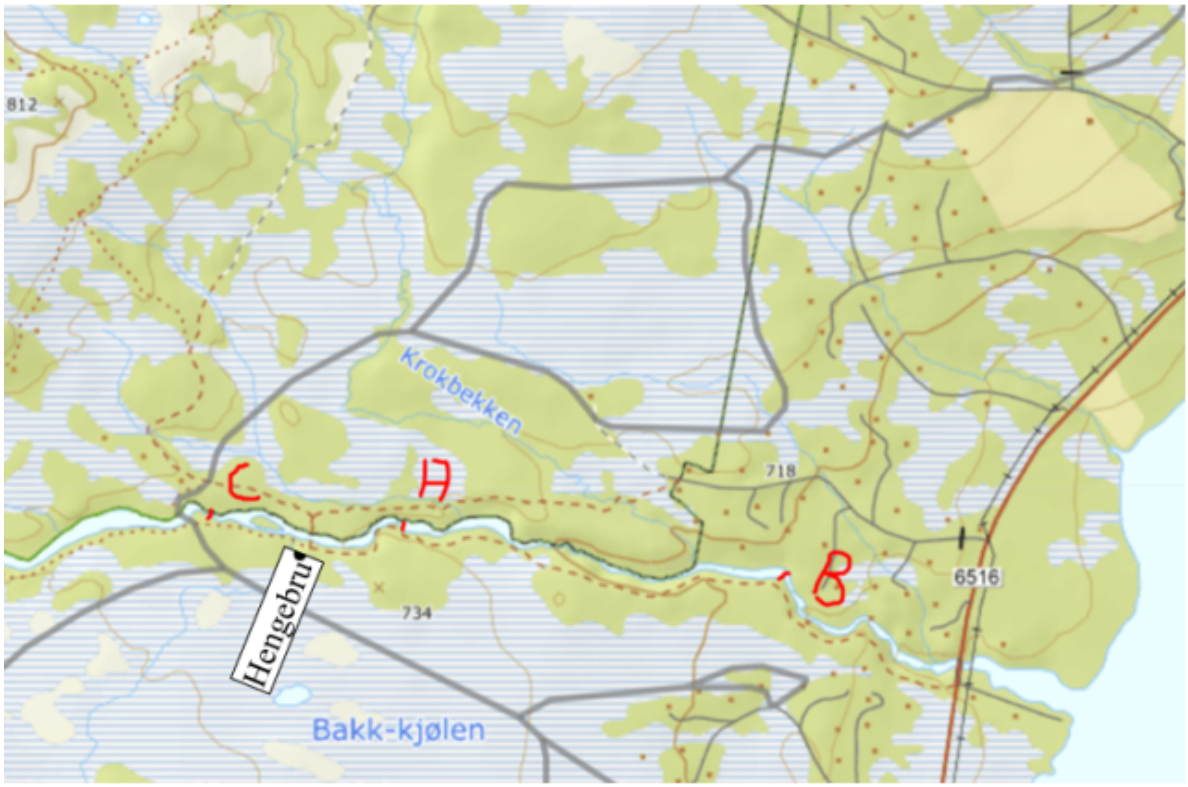

Kart over lokasjoner A, B og C for ny kjørebru, mottatt til forprosjekt 2021.

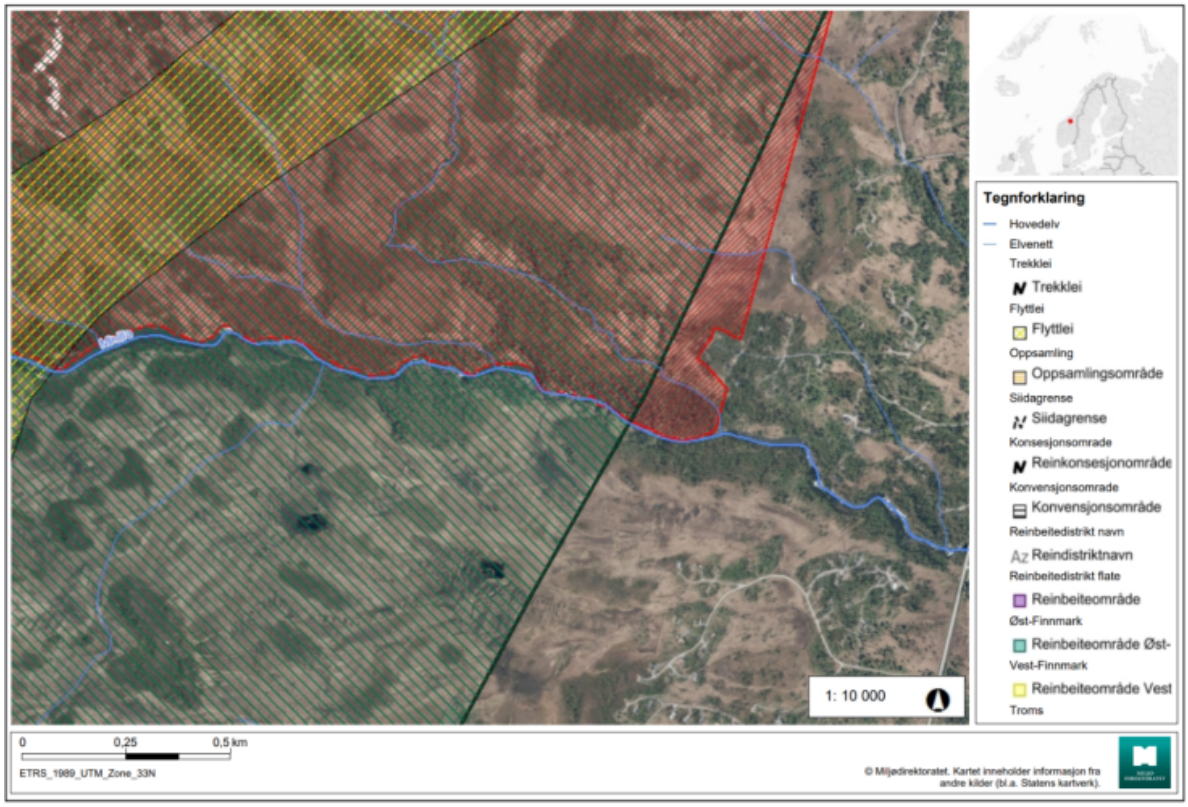

Ortofoto 2014 med verneområdet, reindrifta sin arealbruk med avgrensning i det aktuelle området langs Minnilla, jf. Naturbase.

Kartet over, hentet fra sak 4/2022 viser reindriftas arealbruk og anlegg i området som berøres av skiløype og bru for løypemaskin.Ser en kartene sammen er det tydelig at en bru

utenfor verneområdet, både sparer belastningen på verneverdiene og fremmer reindriftas bruk av dette området.

Innspill fra berørte hytteiere / grunneier
Det har de siste år kommet flere innspill, skriftlig, per telefon og i møter), fra hytteeiere og grunneiere innenfor vernegrensen. Innspillene er tydelige på at de ikke ønsker at det skal etableres kjørebru innenfor området, ved deres hytte / eiendom eller areal de nytter sommerstid til bading og andre aktiviteter og opplevelser.

Tilsvarende innspill er vi kjent med at Nerskogen Løypeforening fikk da de vurderte lokasjon B som alternativt kryssingspunkt. Her var det i tillegg av Nerskogen Løypeforening vurdert at kryssingen ikke tilfredstilte gode nok HMS forhold da skiløypa måtte krysse vei ved en oplegging hit (pers.med. møte på Nerskogen i mai 2021).

Det er også kommet innspill til verneområdeforvaltningen om at det langs både skiløypa og stien som er etablert etter at verneområdestyret gav tillatelse til oppføring av ei hengebru i området, har påvirket skogen og landskapet negativt.

Miljøverndepartemenet
Miljøverndepartementet har ved tidligere klagebehandling av løypekjøring på Nerskogen stilt vilkår om at dette skal skje uten bygging av kjørebru, noe som er et tydelig signal på hvor grensen for hva som kan aksepteres av tiltak knyttet til tilrettelegging i verneområdet går.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen landskapsvernområde (LVO). Denne delegeringen av myndigheten er i ettertid gitt til nye styrer av Miljødirektoratet, senest ved vedtektene av 01.01.2020. Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

Verneområdestyret har den 04.03.2020 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskrift, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis til sine forvaltere.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde har et generelt byggeforbud og det er ikke tillatt å gjøre inngrep som kan endre landskapets karakter, jmf verneforskriftens kap. IV pkt. 1.1.

Omsøkt bru krever dispensasjon fra verneforskriften kap. IV pkt 1.1. Da tiltaket er å regne som et tilretteleggingstiltak for friluftsliv må en eventuell dispensasjon vurderes etter verneforskriften for Trollheimen kap. IV punkt 1.3 d) *bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.*

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene av om en dispensasjon skal gis.

Forvaltningsplan og besøkstrategi

Ser en på føringer fra forvaltningsplanen, er det et relevant forvaltningsmål at det skal legges til rette for et bærekraftig friluftsliv. Videre at en skal hindre nye større tekniske inngrep og utbygginger, samt holde motorferdselen på et minimum.

Føringer i besøksstrategien som bør tas med i denne saken er at en ikke skal legge til rette for tiltak som medfører økt motorferdsel. Bygging av bru gir en lengre sesong både høst og vår, noe som vil gi mer motorferdsel i verneområdet. Lokasjon C som kryssingspunkt vil i tillegg gi økt tilrettelegging i verneområdet enn lokasjon A som det ble gitt dispensasjon for i VO sak 49/2015.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven
§8 Kunnskapsgrunnlaget
Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad og møter med søker, befaringer, styrets tidligere behandlinger, samt føringer fra forvaltningsplanen og besøksstrategien for Trollheimen.

Søk i ulike kartbaser viser at reindriftas områdebruk i noe grad berøres både av dagens skiløypekryssing og av etablering av ei bru på punkt A eller C, mens punkt B vil gi noe mindre belastning på reindriftas areal, og da særlig flytteleia som vises i kartet over.

Det er gjort NIN-kartlegginger av en del nærliggende areal med samme naturtyper som innenfor verneområdet, som også nyttes til skiløypekjøring. Resultatene viser i tillegg til naturtyper og artsmangfold, noe skade på vegetasjon som følge av tyngre maskiner – antatt å være løypemaskin.

Søk på sensitive artsdata viser ikke arter av nasjonal interesse som ventes å ta skade av eksisterende områdebruk eller av en eventuell ny bru.

Virkningen av motorferdselen og faktiske skader i landskapet knyttet til tiltaket er ikke tilstrekkelig belyst, heller ikke virkningen skiløypekjøringen vil få på landskapet når en bru muliggjør kjøring i tider det i dag ikke er mulig å krysse Minilla. Det vurderes generelt at ei bru vil gi økt kjøring også når landskapet ikke er tilstrekkelig tilfrosset, Noe som ventes å kunne gi større skader også av skiløypetråkkingen enn i dag. Sett i lys av en klimautvikling med mer nedbør og mildere klima vurderes det uheldig å åpne for etablering av en trase som kan nyttes i større deler av året enn perioden Minilla er påfrosset.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes tilstrekkelig til å vurdere saken på nåværende nivå, og NML § 9 f*ørevar- prinsipp kommer ikke til anvendelse.*

§10 Samlet belastning
Oppføring av ei kjørebru vurderes å belaste både dyre- og fugleliv mer enn de to alternativene som har vært vurdert tidligere. Ei bru vil også føre til kjøring i en større del av sesongen, og slik påvirke vegetasjonen mer enn vi ser i dag. NIN kartlegginger i nærliggende arealer viser noe skade som følge av løypemaskin.

Det er av grunneiere og brukere pekt på at trær og vegetasjon langs skiløypa og stier utfra hengebrua skades som følge av ferdsel, og av bålbrenning.

§ 11 kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver er ikke vurdert i saken, men ved å gi eventuell dispensasjon er det viktig at en ser på hva tiltakshaver bør pålegges for å reparere eller hindre skade som følge av tiltaket eller dets ringvirkninger.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder
Den miljømessige beste løsningen for plassering av bru for løypemaskin er utenfor verneområdet. Ei kjørebru vil forlenge sesongen med løypekjøring i verneområdet og ved det øke belastningen på verneverdiene.

Presedens

Det er i dag oppkjørte skiløyper i Storlidalen, Helgetunmarka og Vindøldalen, og under arbeidet med forvaltningsplanen for Trollheimen kom det innspill om ønsker for oppkjøring av skiløyper flere steder.
Dersom det åpnes for permanente tiltak som bru for løypemaskin her, vil dette være førende også for hva andre områder ønsker / har behov for. Presedenshensynet gjelder både andre steder i Trollheimen og i andre verneområder.

Vurdering

Forvalter tilrår verneområdestyret å avslå søknad om bygging av kjørebru for løypemaskin. Når det er forhold som gjør at løypemaskinen ikke kan krysse Minilla er det grunn til å anta at det også er lite snø i terrenget eller svært våte forhold, slik at også kjøringen i seg selv vil kunne gi vegetasjonsskade.

RENNEBU KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG TROLLHEIMEN VERNEOMRÅDEFORVALTNINGE
Postboks 2600

7734 STEINKJER

Deres ref:	Vår ref	Saksbehandler	Dato
	2023/683	Thiri Tun Han	29.06.2023

Søknad om dispensasjon til oppføring av kjørebru over Minnilla- Trollheimen - gnr/bnr 10/12

Rennebu kommune har mottatt søknad om dispensasjon fra LNFR-formål i kommuneplanens arealdel, for å bygge kjørebru over Minnilla på gnr/bnr 10/12. Omsøkte tiltak ligger i hensynssone Trollheimen. Søkeren viser til at det også søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Beskrivelse av tiltaket

På vegne av Nerskogen Løypeforening sendes det ut forespørsel om høringsuttalelser, samt søknad om dispensasjon for bygging av ny kjørebru over Minnilla for kjøring av skiløyper med løypemaskin. Dette inkluderer også mindre terrengtilpasninger for brua. Forespørselen sendes til Rennebu kommune og det bes om at de gir sin uttalelse, samt at det videresendes til andre aktuelle høringsinstanser. Kommunen må vurdere hvilke instanser det vil være, men de vi anser som aktuelle er følgende: verneområdestyre for Trollheimen, NVE, Statsforvalteren, Fylkeskommunen og reinnæringa.

Før det utarbeides en evt. søknad om selve byggetillatelsen og legges for mye jobb i prosjektet ønskes det høringsuttalelser for å se om prosjektet vil kunne være gjennomførbart.

Begrunnelse for tiltaket

Det fremgår av søknaden at «Nerskogen utvikler seg i retning av et eldorado for de som liker å komme seg ut i naturen både sommer og vinter. Det ligger inn mot Trollheimen med uberørte vidder og villmark. I grensa mellom Nerskogen og Trollheimen har en et nord-sør terreng som gjør at f.eks. skiløyper tilnærmelsesvis kan gå på samme kote i milevis. Videre gjør koplingen mot Oppdal at en her har et sammenhengende løypenett på ca. 12 mil. Alle disse løypene på Nerskogen er til glede for både tilreisende og lokalbaserte barnefamilier, turgåere og treningsivrige personer.

Mer ustabile vintre har ført til at kryssing av elva Minnilla er blitt mer problematisk på grunn av overvann eller at elva til tider kan gå åpen om vinteren. Dette har skapt problemer både for skigåere og løypemaskin. Når dette oppstår, blir halve området (nord for Minnilla) uten oppkjørte skiløyper. Løypeforeningen på Nerskogen har vært aktiv i ca. 15 år, og den har sammen med noen grunneiere

Postadresse:	Epostadresse:	Telefon:	Bankkonto:
Myrveien 1, 7391 Rennebu	postmottak@rennebu.kommune.no	947 86 930	4260 70 73915
Besøksadresse:	Web adresse:		Organisasjonsnummer:
Myrveien 1	www.rennebu.kommune.no		940 083 672

tatt initiativ til å bygge en enkel kjørebru over Minnilla slik at løypemaskinen kan krysse elva selv om den har overvann eller går åpen. Det vil føre til mer stabile forhold, personsikkerhet bedre ivaretatt, bedre løypetilbud og flere gjestedøgn på hyttene vinterstid. Videre skåner det Landskapsvernområdet ved at trafikken i terrenget blir mer kanalisert og ikke brer seg utover store områder i denne delen av Trollheimen.

Det er gjort observasjoner av isgangen ved tiltenkt krysningspunkt over flere sesonger og ut ifra tydning av terrenget og merker i det. Den høyeste isgangen som er registrert er godt under tiltenkt brukonstruksjon.

Målgruppe:

De som vil nyte godt av tiltaket, er:

- Hyttefolket og innbyggerne i Rennebu kommune og Ner skogen gjennom økt attraktivitet og næringsverdi på Nerskogen

- Tur/ski-gåere utfra de ca. 1000 hyttene som sokner til området

- Tur/ski-gåere generelt

- Utøvere fra idrettslag som trener i området: Rennebu idrettslag (langrenn og skiskyting), Snøhetta (Oppdal, langrenn) samt 4-5 lag fra Trondheim (Strindheim, Byåsen, Ranheim, Utleira, Klæbu, osv).

Annen informasjon om tiltenkt bru:

- 11 m fritt spenn (påvirker ikke tverrsnittet av elva/flom)

- Fundament på fjell, 4.8 m bredde av brua - Fjørbelastet grind stenger for dyr sommerstid - God avstand til høyeste vannstand

- Svært lite inngrep/diskret i terrenget - Lite rydding på begge sider av Minnilla

- Løypemaskin; 6 tonn

Nabomerknad

Det foreligger merknader fra naboer til tiltaket som søker ikke har svart ut på. Hele nabomerknad følger vedlagt.

Intern Høring

Saken har vært på intern høring til Enhet for landbruk, skogbruk og miljø i Rennebu kommune. Vurdering fra enheten og nærmere beskrivelse av tiltaket følger vedlagt i eget dokument.

Dispensasjonssøknaden sendes med dette over til Verneområdestyret for behandling etter verneforskriften.

Med vennlig hilsen
Rennebu kommune

Thiri Tun Han
Byggesaksbehandler

thi.tun@rennebu.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Norconsult

Nerskogen Løypeforening

Kjørebru over Minnilla - Søknad om dispensasjon fra LNFR-formål

Rennebu kommune

Oppdragsnr.: **52301831** Dokumentnr.: **01** Versjon: **01** Dato: **2023-06-08**

01	2023-06-08	Søknad om dispensasjon	BjRSu	AtLil	BjRSu
Versjon	**Dato**	**Beskrivelse**	**Utarbeidet**	**Fagkontrollert**	**Godkjent**

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1 Bestemmelse det søkes fra 3

2 Begrunnelse for at dispensasjon bør gis 4

2.1 Om hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i formålsbestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt 4

2.2 Om fordelen ved å gi dispensasjon vil være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering 4

2.3 Konklusjon: 5

1 Bestemmelse det søkes fra

I medhold av plan- og bygningslovens § 19-1 søkes det om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel 2014, pkt. 2.4.2 LNF(R): arealer for nødvendig tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag.

Det omsøkte tiltaket vil iht. kommuneplanen bli plassert på arealformål LNFR. Det aktuelle tiltaket er etter avklaringer med kommunen i deres syn ikke et tiltak innenfor dette arealformålet. Vi mener i utgangspunktet at man kan argumentere for at denne type tiltak, inngår i underformålet «*friluftsliv»,* og dermed er i tråd med arealformålet. Tiltaket ble tilbake i 2015 også omsøkt på et litt annet sted i elveløpet og ble da vurdert til å være iht. arealformålet, og vi stiller oss derfor spørrende til hvorfor det er en annen vurdering nå. Vi søker likevel om dispensasjon fra dette arealformålet, dersom kommunen fastholder sin vurdering.

Utklipp fra bestemmelsen:

2.4.2 LNF(R) arealer for nødvendig tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag

Reindrifta i Trollheimen inngår ikke i et reinbeitedistrikt, men er basert på privatrettslige leieavtaler datert 18. juli 1985 eller ekspropriasjon i hht Trollheimenloven av 21.12.1984. Dette er bakgrunnen for hvordan Rennebu kommune har vist de avtalefestede reindriftsområdene i plankartet.

Plankartet viser primær og sekundærområder med formål LNF(R). I tillegg er primærområdene vist med hensynssone Reindrift.

Planen kan gi grunnlag for at grunneiere og reindriftsutøvere kan inngå nye avtaler i LNF - området vest for Orkla.

Kommunen er ikke tillagt noen rolle i forhold til avtalene mellom reineierne (landbruksdepartementet) og grunneierne.

2 Begrunnelse for at dispensasjon bør gis

Ved vurdering av om dispensasjon bør gis av myndigheten skal punktene under omtales og legges vekt på:

2.1 Om hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i formålsbestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt

Arealformål «LNFR-område»:

Hva gjelder lovens formål vises det til lovens § 1-1 om at loven skal fremme bærekraftig utvikling (...). Det vises også til bestemmelsens forarbeider, samt lovkommentar. En kan heller ikke se at de øvrige momenter som faller inn under de hensyn som nevnes i § 1-1 og som fremgår direkte av § 19-2 i vesentlig grad gjør seg gjeldende i nærværende sak.

Området er regulert som et LNFR-område; et område regulert for landbruk, natur og friluftsliv, samt reindrift. Hovedhensynet bak arealformålet er å sikre allmenne ferdsels- og friluftsinteresser, bevare landskaps- og jordbrukshensyn samt å bevare sammenhengende landbruksområder.

Per i dag drives det ikke landbruk i nærheten av der tiltaket tenkes anlagt. Det kommer ei heller ikke til å bli drevet landbruk der tiltaket er tenkt i overskuelig fremtid.

Hva gjelder friluftsliv, er området berørt av tiltaket et relativt aktivt friluftsområde, da spesielt om vinteren da skiløypa går igjennom her, og krysser der elva går «stillere», ca. 75m lengre opp i elveløpet. Det er pr. i dag ikke etablert “aktive” turstier som går langs elvebredden, tiltaket vil heller ikke hindre dette. Brua vil derimot gi et krysningspunkt som vil føre til at det blir et sikkert krysningspunkt både sommer og vinter. I alle tilfeller vil tiltaket ikke redusere eller endre mulighetene for å benytte området for friluftsliv, derimot heller tilrettelegge for friluftslivet og øke friluftsinteressen. Videre skåner det Landskapsvernområdet ved at trafikken i terrenget blir mer kanalisert og ikke brer seg utover store områder i denne delen av Trollheimen.

Mtp. kalve-, beite- og oppsamlingsområder, samt flyttleier for reindrifta så er det pr. i dag ikke et område som blir brukt. Det kan kanskje ved svært sjeldne tilfeller skje at reinen har trukket ned i disse områdene ved beiting.

Vi mener at en innvilgelse av dispensasjon i nærværende sak ikke vil medføre en vesentlig tilsidesettelse av lovens formålsbestemmelse slik angitt som vilkår i § 19-2.

2.2 Om fordelen ved å gi dispensasjon vil være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering

Fordelen ved å gi en dispensasjon:

- Det tilrettelegges for friluftsliv
- Det tilrettelegges for helsefremmende aktiviteter
- Det vil bli et krysningspunkt som er sikkert ift. krysning med løypemaskin og for personsikkerhet, istedenfor å krysse på elveisen slik det gjøres i dag.

- Økt attraktivitet og næringsverdi på Nerskogen
- Trafikken i terrenget blir mer kanalisert og brer seg ikke utover store områder i denne delen av Trollheimen

Ulempene ved å gi en dispensasjon:

- Vil til en viss grad bebygge et område med relativt urørt natur

Ulempene ved å gi dispensasjon er etter vårt syn minimale, da tiltaket ikke forringer kvaliteten på LNFR-arealet eller vanskeliggjør utnytting av det til regulert arealformål. Etter en samlet vurdering er fordelene ved å gi dispensasjon klart større enn ulempene, og vi mener at vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt.

2.3 Konklusjon:

På bakgrunn av ovennevnte argumentasjon konkluderer Norconsult AS som ansvarlig søker med at det alt i alt foreligger tilstrekkelig begrunnelse iht. plan- og bygningslovens § 19-2 til at det bør kunne gis dispensasjon.

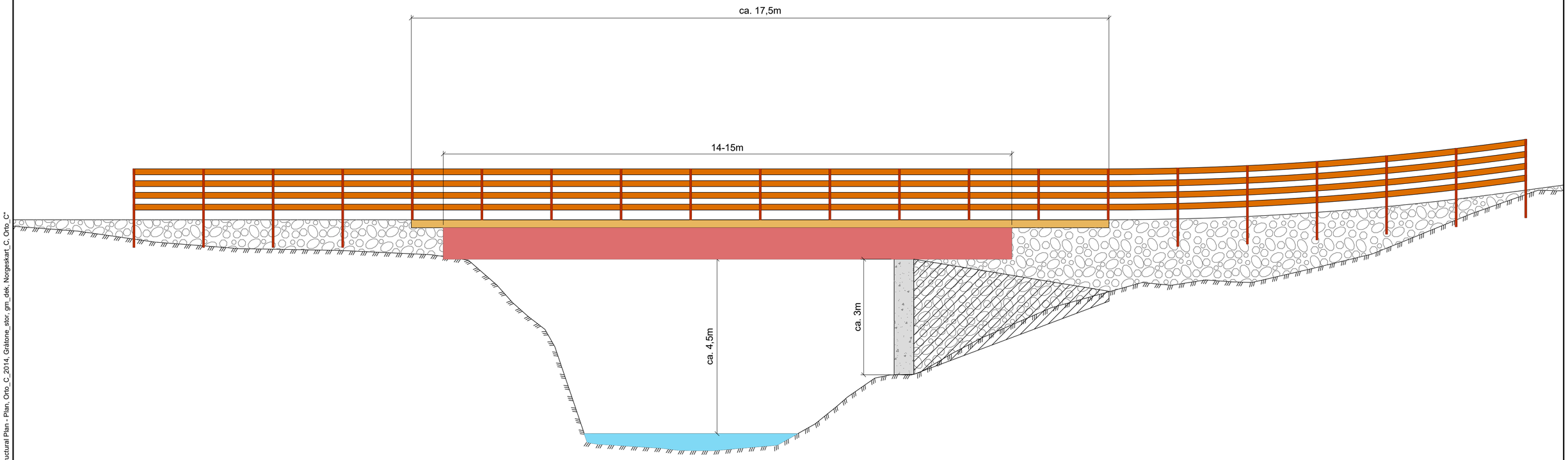

Tegnforklaring:

- Betong
- Trebjelke
- Brudekke
- Rekkverk
- Vingemur
- Fylling
- Vann/elv
- Eksisterende terreng

Rev.	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent
E01	2023-05-30	For godkjennelse hos myndigheter	BoTro	BjRSu	BoTro

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Nerskogen Løypeforening

Målestokk (gjelder A1): 1:50

Bru over Minnilla
Bru
Profiltegning

Norconsult

Oppdragsnummer: 52301831

Tegningsnummer: K001

Revisjon: E01

"X:\nor\oppdrag\Oes\52301\52301831\BIM\Veg\Modell\fm_veg_C_nord.dwg - BoTro - Plottet: 2023-05-30, 08:37:43 - LAYOUT = K001 - XREF = B-52301831 - Bru - Stuctural Plan - Plan, Orto_C_2014, Grätone_stor, gm_dek, Norgeskart_C, Orto_C"

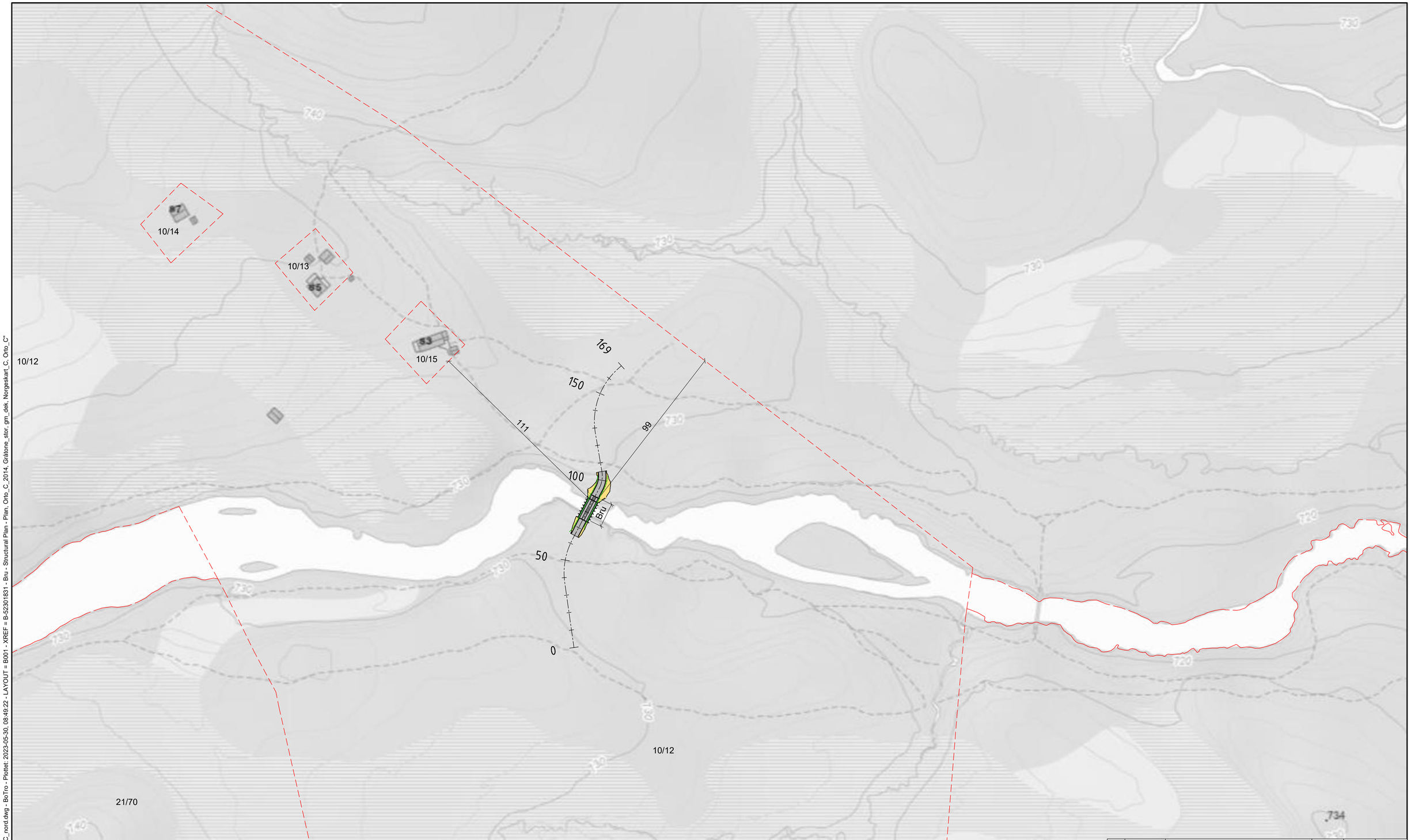

Rev.	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent
E01	2023-05-30	For godkjennelse hos myndigheter	BoTro	BjRSu	BoTro

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Nerskogen Løypeforening

Målestokk (gjelder A1): 1:1000

Bru over Minnilla
Situasjonsplan

Norconsult

Oppdragsnummer: 52301831

Tegningsnummer: B001

Revisjon: E01

"X:\nor\oppdrag\Os\52301\52301831\BIM\Veg\Modell\fm_veg_C_nord.dwg - BoTro - Plottet: 2023-05-30, 08:49:22 - LAYOUT = B001 - XREF = B-52301831 - Bru - Structural Plan - Plan, Orto_C_2014, Gråtone_stor, gm_dek, Norgeskart_C, Orto_C"

Norconsult

Rennebu kommune
Myrveien 1
7391
Rennebu

Deres ref.:	Vår ref.:	Dato:
	52301831	2023-06-08

Høring om bygging av kjørebru over Minnilla

På vegne av Nerskogen Løypeforening sendes det ut forespørsel om høringsuttalelser, samt søknad om dispensasjon for bygging av ny kjørebru over Minnilla for kjøring av skiløyper med løypemaskin. Dette inkluderer også mindre terrengtilpasninger for brua. Forespørselen sendes til Rennebu kommune og det bes om at de gir sin uttalelse, samt at det videresendes til andre aktuelle høringsinstanser. Kommunen må vurdere hvilke instanser det vil være, men de vi anser som aktuelle er følgende: verneområdestyre for Trollheimen, NVE, Statsforvalteren, Fylkeskommunen og reinnæringa.

Før det utarbeides en evt. søknad om selve byggetillatelsen og legges for mye jobb i prosjektet ønskes det høringsuttalelser for å se om prosjektet vil kunne være gjennomførbart.

Tiltakene ligger i sin helhet på eiendom med GID 10/12.

Tiltakene er omfattet av kommuneplan for Rennebu og ligger på arealformål LNFR. I tillegg ligger den delen av tiltaket som er på sørsiden av elva på reguleringsplan RP Ånegga/Sørøyåsen 1995 (planID 11995002). Tiltaket ligger også innenfor det som er angitt som båndleggingssone for Trolllheimen landskapsvernområde.

Det ble også i 2015-2016 innsendt en søknad om etablering av en kjørebru over Minnilla, da litt lenger ned i elveløpet. Prosessen stoppet den gang opp med bakgrunn i grunneiertillatelser. Det er nå innhentet grunneiertillatelser fra aktuelle og krysningspunktet er flyttet litt oppover elveløpet (vedlagt). Det ble ved forrige runde også gitt uttalelse fra kommunen på tiltaket, brev datert 11.03.2015, saksnummer 15/999-ABJ/D11.

I april 2015 sendte en tiltaksgruppe for etablering av kjørebru over Minnilla en søknad til styret i Trollheimen landskapsvernområde. Saken ble behandlet i styremøtet 16.09.2015 hvor samtykke til oppføring av bru ble gitt, sitert:

«Verneområdestyret imøtekommer søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minnilla som omsøkt. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen kap IV punkt 1.3d) bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet. Begrunnelsen for å imøtekomme tiltaket er at det vurderes å være av svært stor betydning for Nerskogssamfunnet, både lokalbefolkning og hytteboere/besøkende å få gode stabile skiløyper på begge sider av Minnilla.»

Tiltakets omfang og bakgrunn for ønske om bygging av bru

Nerskogen utvikler seg i retning av et eldorado for de som liker å komme seg ut i naturen både sommer og vinter. Det ligger inn mot Trollheimen med uberørte vidder og villmark. I grensa mellom Nerskogen og Trollheimen har en et nord-sør terreng som gjør at f.eks. skiløyper tilnærmelsesvis kan gå på samme kote i milevis. Videre gjør koplingen mot Oppdal at en her har et sammenhengende løypenett på ca. 12 mil. Alle disse løypene på Nerskogen er til glede for både tilreisende og lokalbaserte barnefamilier, turgåere og treningsivrige personer.

Mer ustabile vintre har ført til at kryssing av elva Minnilla er blitt mer problematisk på grunn av overvann eller at elva til tider kan gå åpen om vinteren. Dette har skapt problemer både for skigåere og løypemaskin. Når dette oppstår, blir halve området (nord for Minnilla) uten oppkjørte skiløyper. Løypeforeningen på Nerskogen har vært aktiv i ca. 15 år, og den har sammen med noen grunneiere tatt initiativ til å bygge en enkel kjørebru over Minnilla slik at løypemaskinen kan krysse elva selv om den har overvann eller går åpen. Det vil føre til mer stabile forhold, personsikkerhet bedre ivaretatt, bedre løypetilbud og flere gjestedøgn på hyttene vinterstid. Videre skåner det Landskapsvernområdet ved at trafikken i terrenget blir mer kanalisert og ikke brer seg utover store områder i denne delen av Trollheimen.

Det er gjort observasjoner av isgangen ved tiltenkt krysningspunkt over flere sesonger og ut ifra tydning av terrenget og merker i det. Den høyeste isgangen som er registrert er godt under tiltenkt brukonstruksjon.

Målgruppe:
De som vil nyte godt av tiltaket, er:

- Hyttefolket og innbyggerne i Rennebu kommune og Nerskogen gjennom økt attraktivitet og næringsverdi på Nerskogen
- Tur/ski-gåere utfra de ca. 1000 hyttene som sokner til området
- Tur/ski-gåere generelt
- Utøvere fra idrettslag som trener i området: Rennebu idrettslag (langrenn og skiskyting), Snøhetta (Oppdal, langrenn) samt 4-5 lag fra Trondheim (Strindheim, Byåsen, Ranheim, Utleira, Klæbu, osv).

Annen informasjon om tiltenkt bru:

- 11 m fritt spenn (påvirker ikke tverrsnittet av elva/flom)
- Fundament på fjell, 4.8 m bredde av brua
- Fjørbelastet grind stenger for dyr sommerstid
- God avstand til høyeste vannstand
- Svært lite inngrep/diskret i terrenget
- Lite rydding på begge sider av Minnilla
- Løypemaskin; 6 tonn

Se vedlagte tegninger og illustrasjoner.

Fremdrift og gjennomføring

Vi ønsker nå så raskt som mulig å få innhentet høringsuttalelser fra de aktuelle instansene. Om det etter høringsrunden virker til å være positivt, vil vi videre detaljprosjektere brua, utarbeide en ett-trinns søknad om tillatelse til tiltak, som sendes til kommunen. Vi har da forhåpninger om at det ikke trengs noen ny høringsrunde og at kommunen kan behandle dette administrativt. Forhåpentligvis er det til høsten et vedtak som sier at arbeidet da kan påstartes.

Transport av brumaterialer vil foregå på østsiden av Minnilla og derfor ikke berøre landskapsvernområdet. Det vil da i all hovedsak foregå ved at løypemaskinen trekker dette etter seg på slede.

Grunneiertillatelser ifm. tiltaket er på plass.

Med vennlig hilsen
Norconsult AS

Bjørn Riset Sundberg

Vedlegg:

- B-1 Søknad om dispensasjon
- C-1 Opplysninger gitt i nabovarsel
- C-2 Kvittering for nabovarsel
- D-1 B001 Situasjonsplan
- E-1 C001 Plan- og profiltegning
- E-2 K001 Profiltegning
- E-3 3D-visualisering
- E-4 3D-visualisering
- Q-1 Grunneieravtale
- Q-2 Bekreftelse på tinglyst dokument

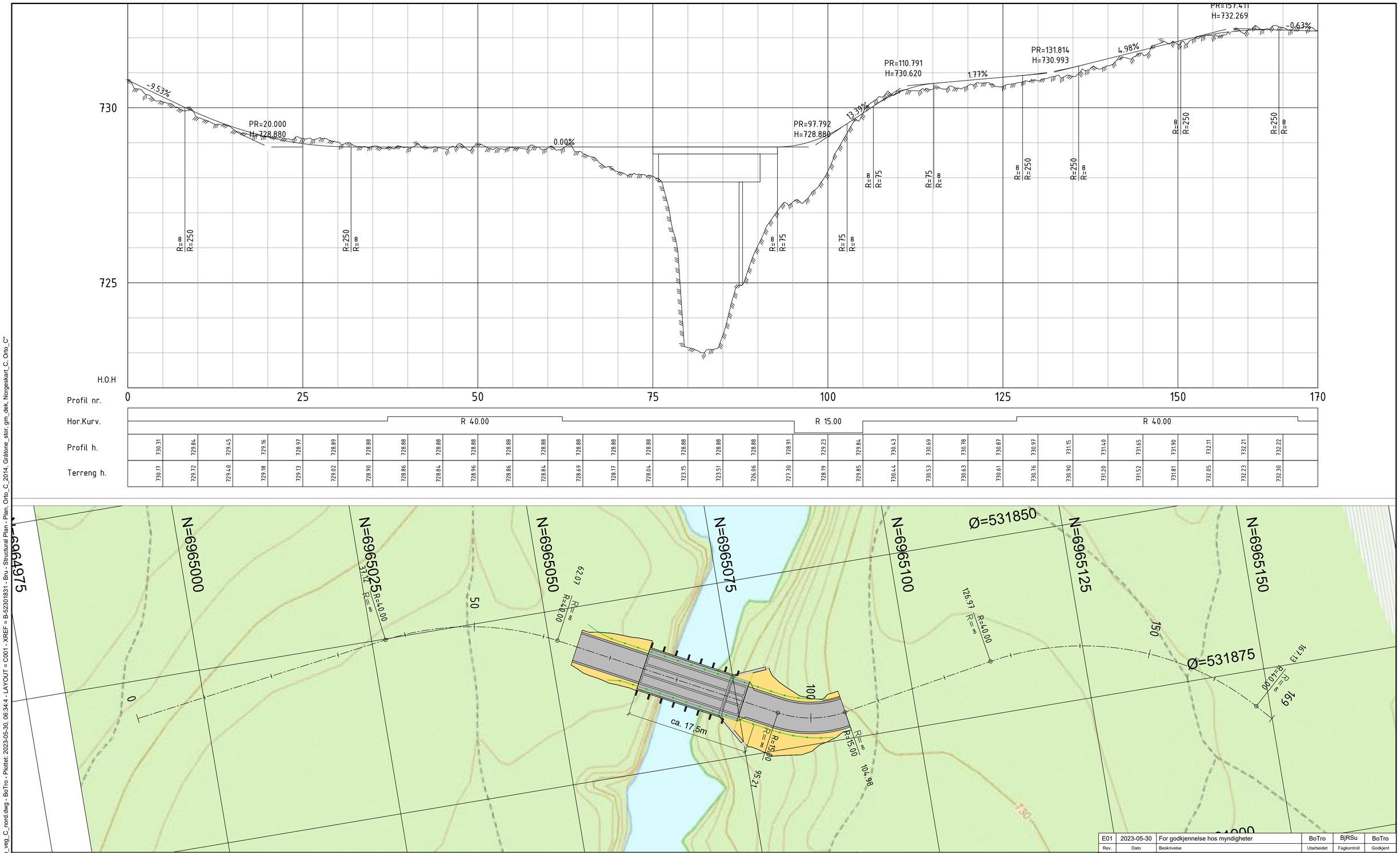

Tegnforklaring:

- Skråningsutslag
- Skiløype
- Vingemur
- Rekkverk

1:500 0 10 20 30 40 50 m

Rev.	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent
E01	2023-05-30	For godkjennelse hos myndigheter	BoTro	BjRSu	BoTro

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Nerskogen Løypeforening

Målestokk (gjelder A1): 1:250

Bru over Minnilla
Skiløype
Plan- og profiltegning

Norconsult

Oppdragsnummer	Tegningsnummer	Revisjon
52301831	C001	E01

"X:\nor\oppdrag\Os\52301\52301831\BIM\Veg\Modell\fm_veg_C_nord.dwg - BoTro - Plottet: 2023-05-30, 06:34:4 - LAYOUT = C001 - XREF = B-52301831 - Bru - Structural Plan - Plan, Orto_C_2014, Grätone_stor, gm_dek, Norgeskart_C_Orto_C"

Tiltaksgruppa for kjørebru over Minilla
ved Sveinung Løset

epost: sveinung.loset@ntnu.no

SAKSBEHANDLER: HEGE SÆTHER MOEN
ARKIVKODE: 2015/2407 - 432.2
DATO: 29.09.2015

Tiltaksgruppa for kjørebru over Minilla - Søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minilla - Trollheimen landskapsvernområde, Rennebu kommune

Det vises til søknad av 18.04.2015 fra tiltaksgruppa, Verneområdestyrets behandling den 03.06.2015, befaring i saken den 01.07.2015 og endelig behandling i Verneområdestyremøte den 16.09.2015. Verneområdestyret fattet følgende vedtak i saken:

«Verneområdestyret imøtekommer søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minilla som omsøkt. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen kap IV punkt 1.3d) bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.

Begrunnelsen for å imøtekomme tiltaket er at det vurderes å være av svært stor betydning for Nerskogssamfunnet, både lokalbefolkning og hyttebeboere/ besøkende å få gode stabile skiløyper på begge sidene av Minilla.

Tiltaket er å regne som et tilretteleggingstiltak for friluftsliv, og vurderes å kunne imøtekommes dersom det ikke er til skade for verneverdiene. En dispensasjon her vil føre til en endret og mer fast løypetrase enn i dag. Løypetraseen vil ved bygging av bru flyttes slik at den berører en mindre del av verneområdet enn i dag, men i en lengre periode av vinteren enn tidligere år på grunn av mer stabile forhold for løypekjøring.

Det er viktig at verneområdeforvalter eller SNO orienteres underveis i arbeidet med brua for å se til at arbeidet skjer i tråd med vurderingene i vedtaket.

Dispensasjonen åpner ikke for motorisert ferdsel innenfor vernegrensen knyttet til byggearbeidet, og forutsetter at det ikke blir endret adkomst i form av vei på motsatt side av kjørebrua som et resultat av byggingen.

Dispensasjonen for løypekjøring må behandles på nytt ved bygging av bru og endring av løypetrase.

Når en ny og fast løypetrase innenfor vernegrensen legges i forbindelse med bygging av bru, må informasjon fra naturbase og artskart vektlegges i større grad enn det er gjort tidligere, og terrenget bør befares av forvaltningsmyndighet og tiltakshaver.

Forholdet til annet lovverk
Det presiseres at saken også må behandles av Rennebu kommune etter plan og bygningsloven før bygging kan iverksettes. Kopi av vedtak sendes Rennebu kommune.

Klagemulighet
Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Hege Sæther Moen (e.f. leder i verneområdestyret for Trollheimen)
Verneområdeforvalter Trollheimen

Vedlegg: Saksframlegg og møteprotokoll VO sak 49/2015

Kopi:

Rennebu kommune	Myrveien 1	7391	RENNEBU
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

Arkivsaksnr: 2015/2407-0

Saksbehandler: Hege Sæther Moen

Dato: 27.08.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	49/2015	16.09.2015

Tiltaksgruppa for kjørebru over Minilla - Søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minilla - Trollheimen landskapsvernområde, Rennebu kommune

Søker

Tiltaksgruppa for kjørebru over Minilla ved/ Sveinung Løset

Dokumenter i saken

1. Saksframlegg med vedlegg i VO sak 42/2015 utarbeidet til sakens første behandling den 03.06.2015.

2. Søknad av 18.04.2015 fra Tiltaksgruppa for kjørebru over Minilla ved/ Sveinung Løset, med uttale fra Rennebu kommune vedlagt.

3. Tilleggsopplysninger fra søker med skisse og grunneiers samtykke.

4. Uttale fra Reindriftsforvaltningen – epost av 11.05.2015.

Søknaden vurderes iht.

1. Forskrift for Trollheimen landskapsvernområde av 11.12.1987

2. Forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen 2015

3. Naturmangfoldloven

Saksprotokoll i Verneområdestyret for Trollheimen - 16.09.2015

Forvalters tilrådning

Det legges fra 2 alternative innstillinger til vedtak:

Alternativ 1.

Verneområdestyret avslår søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minilla med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen kap IV punkt 1.1.

Begrunnelsen for avslaget er en samlet vurdering av behov for kryssing av Minilla med løypemaskin for å kunne legge til rette for skiløyper. Det finnes alternative metoder for oppkjøring av skispor ved bruk av en ekstra løypemaskin eller snøscooter med sporlegger på deler av løypetraseen når elva er isfri.

Dersom tilretteleggingsnivået er så høyt at det krever varige inngrep / tiltak som ei kjørebru, bør brua lokaliseres utenfor verneområdet. Pris eller økonomiske hensyn bør ikke vektlegges høyere enn varige inngrep.

Også presedenshensyn er viktig i denne saken. Det foregår i dag løypekjøring i andre deler av Trollheimen der løypemaskin og snøscooter med sporlegger kombineres på grunn av vanskelige terrengforhold eller elver som vanskelig lar seg krysse med løypemaskin. Å åpne for bru her kan føre til tilsvarende krav i andre områder.

Alternativ 2.

Verneområdestyret imøtekommer søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minilla som omsøkt. Dispensasjonen er gitt i med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen kap IV punkt 1.3 d) b*ygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.*

Begrunnelsen for å imøtekomme tiltaket er at det vurderes å være av svært stor betydning for Nerskogsamfunnet, både lokalbefolkning og hyttebeboere / besøkende å få gode stabile skiløyper på begge sidene av Minilla.

Tiltaket er å regne som et tilretteleggingstiltak for friluftsliv, og vurderes å kunne imøtekommes dersom det ikke er til skade for verneverdiene. En dispensasjon her vil føre til en endret og mer fast løypetrase enn i dag. Løypetraseen vil ved bygging av bru flyttes slik at den berører en mindre del av verneområdet enn i dag, men i en lengre periode av vinteren enn tidligere år på grunn av mer stabile forhold for løypekjøring.

For ikke å øke den samlede belastningen av tilretteleggingen i området unødig som følge av å imøtekomme søkerne i denne saken synes det riktig å begrense dagens dispensasjon for løypekjøring ved å fjerne traseen som kjøres innover Skrikdalen. Da vil løypekjøringen kun skje i randomsonen av verneområdet. De indre delene av verneområdet blir mindre belastet av spor og motorferdsel og det skapes et skille i områder som er tilrettelagt og områder uten tilrettelegging. En begrensning i løypetraseer innover i verneområdet vil også begrense presedensfaren av å åpne for bygging av kjørebru i denne saken, da de andre områdene der dette kan være aktuelt i dag har utfordringer knyttet til brupassering lengre inn i området enn hva tilfellet er på Nerskogen.

Det er viktig at verneområdeforvalter eller SNO orienteres underveis i arbeidet med brua for å se til at arbeidet skjer i tråd med vurderingene i vedtaket.

Dispensasjonen åpner ikke for motorisert ferdsel innenfor vernegrensen knyttet til byggearbeidet, og forutsetter at det ikke blir endret adkomst i form av vei på motsatt side av kjørebrua som et resultat av byggingen.

Dispensasjonen for løypekjøring må behandles på nytt ved bygging av bru og endring av løypetrase. Det forutsettes at løypa innover Skrikdalen fjernes som del av denne behandlingen.

Når en ny og fast løypetrase innenfor vernegrensen legges i forbindelse med bygging av bru må informasjon fra naturbase og artskart vektlegges i større grad enn det er gjort tidligere, og terrenget bør befares av forvaltningsmyndighet og tiltakshaver.

Behandling i møtet:

Nytt forslag til vedtak framlagt av Ola T Lånke:

Verneområdestyret imøtekommer søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minilla som omsøkt. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen kap IV punkt 1.3d) bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.

Begrunnelsen for å imøtekomme tiltaket er at det vurderes å være av svært stor betydning for Nerskogssamfunnet, både lokalbefolkning og hyttebeboere/ besøkende å få gode stabile skiløyper på begge sidene av Minilla.

Tiltaket er å regne som et tilretteleggingstiltak for friluftsliv, og vurderes å kunne imøtekommes dersom det ikke er til skade for verneverdiene. En dispensasjon her vil føre til en endret og mer fast løypetrase enn i dag. Løypetraseen vil ved bygging av bru flyttes slik at den berører en mindre del av verneområdet enn i dag, men i en lengre periode av vinteren enn tidligere år på grunn av mer stabile forhold for løypekjøring.

Det er viktig at verneområdeforvalter eller SNO orienteres underveis i arbeidet med brua for å se til at arbeidet skjer i tråd med vurderingene i vedtaket.

Dispensasjonen åpner ikke for motorisert ferdsel innenfor vernegrensen knyttet til byggearbeidet, og forutsetter at det ikke blir endret adkomst i form av vei på motsatt side av kjørebrua som et resultat av byggingen.

Dispensasjonen for løypekjøring må behandles på nytt ved bygging av bru og endring av løypetrase.

Når en ny og fast løypetrase innenfor vernegrensen legges i forbindelse med bygging av bru, må informasjon fra naturbase og artskart vektlegges i større grad enn det er gjort tidligere, og terrenget bør befares av forvaltningsmyndighet og tiltakshaver.

Votering:

Det voteres over forvalters innstilling alternativ II:
Ingen støtter alternativ II

Det voteres over forvalters innstilling alternativ I:
Alternativ I fikk 2 stemmer

Resultat er at forslag til vedtak lagt fram i møtet av Ola T Lånke fikk 5 stemmer

Vedtak

Forslag til vedtak lagt fram i møtet av Ola T Lånke vedtatt med 5 mot 2 stemmer.

Søknad / Bakgrunn i saken

Saken har vært forberedt til behandling i verneområdestyremøtet den 03.06.2015 som VO sak 42/2015. Dette saksframlegget må sees på som et supplement til saksframlegg i VO sak 42/2015, med opplysninger fra befaringen 1. juli 2015. Likevel er hovedpunktene tatt med i dette nye saksframlegget og vurdert sammen med bilder og innspill fra befaringen den 1. juli 2015.

Fra søknaden er følgende kart som viser skiløypene på Nerskogen hentet.

Vedlegg A. Figurer.

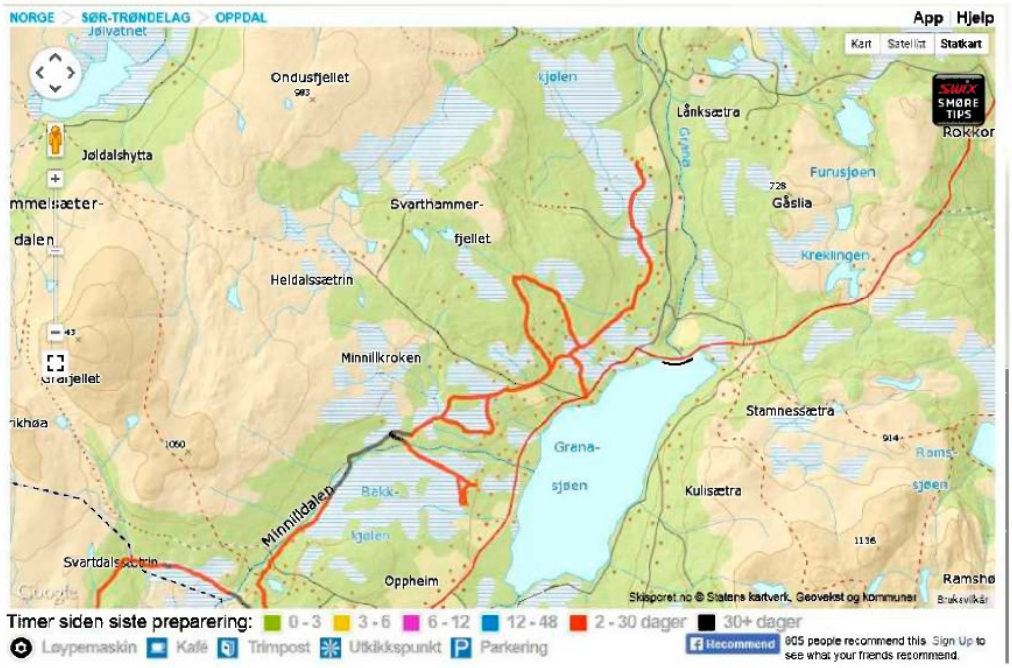

Figur 1. Kart som vise hytter langs dagens skiløype (bare i Ånegga er det 70 hytter).

Kartet over er hentet fra GisLink og viser vernegrensen i det samme området.

Tiltaksgruppa ønsker å oppføre ei kjørebru over Minilla for å sikre lik tilgang på skiløyper for hytteboere og grunneiere på begge sider av Minilla. Dette vil også sikre at et tilstrekkelig antall hytteeiere vil støtte løypekjøringen økonomisk.

Gruppa har siden 2012 arbeidet for å finne ei mulig kryssing av Minilla med løypemaskin. I uttalen fra Rennebu kommune som er vedlagt søknaden framgår det at planlagt punkt for kryssing er ca 1,7 km oppstrøms utløpet av Minilla og ca 400 m nedstrøms hengebrua som ble bygd i 2012. Bygging av ei bru her vil føre til at en mindre del av skitraseen blir innenfor verneområdet, og innenfor primærområdet for reindrift enn tilfellet er i dag.

Grunneiere på begge sider av elva har gitt samtykke til bygging.

Rennebu kommune har uttalt at bygging av bru vurderes å kunne skje i tråd med gjeldende bestemmelser for LNF(R) – områdene, der enkel tilrettelegging for friluftsliv kan skje. Videre framgår det at kommunen tidligere i år har støttet finansiering av ny løypemaskin som skal sikre bedre oppkjøring av løypenettet på Nerskogen, og at de ser positivt på etablering av ei kjørebru i lys av satsningen på skiløypenettet og de investeringene som er gjort. Tiltaket er ikke i konflikt med tiltak som er gjennomført eller planlagt av Nerskogsprosjektet.

Den planlagte brua har et spenn på 10 m, og vil bygges ved å støpe brukar som forankres i fjell på begge sider, ståldragere og brudekke med bredde 4,5 m samt rekkverk. Brua er estimert å koste 250.000. Tiltaksgruppa og Rennebu kommune sier at byggingen ikke vil medføre behov for hverken maskintransport eller gravearbeid på verneområdesiden av brua, og at materialtransporten på motsatt side kan skje ved vintertransport, og ikke vil kreve noe større tilrettelegging i terrenget, eller endret adkomst til området enn den som er her i dag.

Se bilde under for illustrasjon av planlagt bru:

Førstegangsbehandling av søknaden den 03.06.2015, førte til at saken ble utsatt for å framskaffe mer informasjon, foreta en befaring langs Minilla for å se på mulig punkt for plassering av kjørebru og gi søkerne mulighet til å orientere verneområdestyret bedre om saken.

Befaringen ble gjennomført den 1. juli 2015 der Tiltaksgruppa var representert ved 3 personer, Verneområdestyret var representert ved 7 medlemmer. I tillegg deltok en representant fra Rennebu kommune, verneområdeforvalter og SNO. Søkerne gav en orientering om prosjektet inne på Fjellheim før det tatt en feltbefaring. Tiltaksgruppa ved Sveinung Løset la fram behovet for bru, forarbeid for valg av omsøkt krysningspunkt, og begrunnet at dette

kostnadsmessig var det best egnede sted for oppføring av bru og det stedet som ville gi minst behov for tilrettelegging av løypetraseen i etterkant.

Styret ble orientert om at kostnaden ved innkjøp av en ekstra løypemaskin for å kunne løse situasjonen, uten bygging av bru ville bli en langt dyrere løsning enn brubyggingen. I tillegg vil en løsning der standarden på skiløypene er ulike, som bruk av ulike maskiner på de to forskjellige sidene av Minilla, både gi dårligere tilbud til deler av hyttefolket, mindre betalingsvillighet for å få kjørt opp spor hos deler av hyttefolket og dårligere marked for salg av tomter i området med lavere grad av tilrettelegging (oppkjøring ved bruk av snøscooter og sporlegger).

Skiløypa er et viktig element ved valg av tomt / hytte innad i området på Nerskogen og når kjøpere skal velge Nerskogen som sted for kjøp av tomt / hytte framfor andre hytteområder.

Under orienteringen ble det pekt på hvor viktig skiløypa var både for Nerskogssamfunnet og for hytteinnbyggerne. Samfunnet på Nerskogen og har stor verdiskaping knyttet til hyttefolket både fra tomtesalg, bygging av hytter, tjenester knyttet til hyttefolket og som grunnlaget for butikk i bygda.

Bildene under er hentet fra befaringen den 1. juli 2015 og viser ønsket krysningspunkt, samt terrenget på begge sider av elva.

Sveinung Løset orienterer Verneområdestyret på aktuelt brukryssingspunkt.

Bildene over og under viser brukryssingspunkt – befaringsdeltakerne er på siden utenfor verneområdet.

Bildet over viser terrenget på verneområdesiden av krysningspunktet. Her vil det kun være behov for mindre rydding av bjørk for å legge traseen fra ei mulig bru videre inn i området.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv.

Miljøverndepartementet har 08.02.201 med hjemmel i NML § 62 gitt Verneområdestyret for

Trollheimen forvaltningsmyndighet for Trollheimen landskapsvernområde (LVO). Forvaltningsmyndighet omfatter vedtak fattet i medhold av verneforskriftene og NML § 48.

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde har et generelt byggeforbud og det er ikke tillatt å gjøre inngrep som kan endre landskapets karakter, jmf verneforskriftens kap. IV pkt. 1.1.

Omsøkt bru krever dispensasjon fra verneforskriften kap. IV pkt 1.1. Da tiltaket er å regne som et tilretteleggingstiltak for friluftsliv må en eventuell dispensasjon vurderes etter verneforskriften for Trollheimen kap. IV punkt 1.3 d) b*ygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.*

NML §§ 8 – 12 skal ligge til grunn ved vurderingene.

Vurdering av saken

Det søkes om å bygge kjørebru for løypemaskin over Minilla ca 1,7 km over utløpet til Granasjøen.

Bygging av kjørebru for løypemaskin krever dispensasjon fra verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde. Det er hjemmel for å kunne gi dispensasjon dersom tiltaket kan skje uten at det er i strid med verneformålet.

I lys av verneformålet som *er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv,* må alle virkningene byggingen av ei kjørebru vil få vurderes - brua i seg selv, løypetraseene og påvirkningen aktiviteten har på plante og dyrelivet.

Skiløypa på Nerskogen ligger delvis innenfor Trollheimen landskapsvernområde og Minilldalsmyrene naturreservat. Oppkjøringen innenfor vernegrensene skjer med utgangspunkt i en flerårig dispensasjon fra verneområdestyret. Bygging av en eventuell kjørebru vil både endre løypetraseen og forutsetningene for oppkjøringen i forhold til vurderingene som ligger til grunn for behandlingen av dagens dispensasjon for løypekjøring. Ved vurdering av bygging av ei kjørebru er det derfor naturlig å gjøre en helhetsvurdering på hvordan brua påvirker grunnlaget for dispensasjonen for løypekjøring.

Fram til i dag har løypekjøringen vært gitt dispensasjon under forutsetning av at det skjer på frossen og snødekt mark, fram til en tid på våren da det vurderes å være til forstyrrelse for viltet. Oppkjøringen har også kunne skje uten varig tilrettelegging som rydding av traseer som vil prege landskapsbildet eller tyngre tekniske inngrep som f.eks ei kjørebru.

I dag er løypekjøringen ikke et varig tiltak og kan flyttes dersom hensynet til vilt / fugl, vegetasjon eller andre forhold tilsier det. Senest sist vinter ble deler av traseen flyttet av hensyn til manglende snøforhold. Erfaringer fra Kraftselskapenes snømålinger viser at endrede klimaforhold kan se ut til å påvirke snøforholdene lokalt, ved endringer i vind- og nedbørsforhold.

I dag stopper løypekjøringen delvis opp når Minilla er åpen, noe som oppfattes å være en naturlig og positiv begrensning av hensyn til verneverdiene, da det kan være uheldig å kjøre også andre deler av traseen av hensyn til skade på vegetasjonen under slike forhold. Ved å legge til rette for oppkjøring i en lengre periode av vinteren og i vintre med lite snø og is vil sannsynligheten for skade på vegetasjon øke.

Det vil også føre til økt belastning på økosystemet og andre brukere at oppkjøringen skjer i en lengre periode.

En omlegging av løypetraseen som vil skje ved en eventuell bru vil derimot belaste en mindre del av verneområdet med skiløype enn dagens løype gjør.

Følgen av eventuelt å gi dispensasjon for oppføring av ei kjørebru vil være mer stabile forhold for løypekjøring og økt kjøring langs traseen. En mulig kompensasjon for den samlede belastningen dette gir kan være å endre dispensasjonen for skiløypekjøring slik at løypa innover Skrikdalen fjernes fra løypesystemet. Da vil løypekjøringen kun skje i randomsonen av verneområdet. De indre delene av verneområdet blir mindre belastet av spor og motorferdsel og det skapes et skille i områder som er tilrettelagt og områder uten tilrettelegging. En slik løsning vil også begrense presedensfaren av å åpne for bygging av kjørebru, da de andre områdene der dette kan være aktuelt i dag har utfordringer knyttet til brupassering lengre inn i området enn hva tilfellet er på Nerskogen. Den vil også føre til en områdebruk som sparer de mer sentrale / indre områdene for tilrettelegging – en mer bevist områdebruk.

I Storlidalen og Helgetunmarka er det søkt om å forlenge de oppkjørte skiløypene for deler av sesongen innover verneområdet. Dette vil føre til at områder lenger vekk fra hytteområdene blir lettere tilgjengelig og forstyrres mer enn det som fram til i dag har vært vanlig. Både søknadene om å forlenge løypetraseene og denne saken om kjørebru viser et generelt ønske om mer tilrettelegging og bedre standard på tilretteleggingen enn det som har vært vanlig tidligere. Det er derfor mer viktig enn noen gang å styre områdebruken og tilretteleggingen. Dette kan bare skje ved å ta valg på hvordan områdene våre skal brukes framover. Verneområdestyret skal nå inn i et arbeid med besøksforvaltning, der nettopp dette vil være et viktig tema, og hvor det må gjøres avveininger på hvilke områder som skal kunne brukes til fordel for lokal verdiskapning og hvilke områder som skal skjermes mer. For å gjøre slike avveininger må sårbarhet og områdebruk kartlegges bedre, men generelt vil nok et resultat av dette være at områder i randsonen av verneområdet lettere kan tilrettelegges og brukes, mens mer sentrale og særlig sårbare områder spares.

Naturmangfoldloven

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad og befaring, uttalelser fra Rennebu kommune knyttet til denne saken og hengebrua som ble gitt dispensasjon 22.02.2012.

Videre gir retningslinjene i forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen og etablert forvaltningspraksis knyttet til løypekjøring føringer for sakens behandling.

Miljøverndepartementet har ved klagebehandling av løypekjøring på Nerskogen stilt vilkår om at dette skal skje uten bygging av kjørebru, noe som er et tydelig signal på hvor grensen for hva som kan aksepteres av tiltak knyttet til tilrettelegging i verneområdet går. Dette bør derfor vektlegges sterkt.

Det er innhentet uttale fra reindriftsnæringen og reindriftsforvaltningen i saken. De har ikke noen direkte innvendinger til saken. Reindriftsforvaltningen peker derimot på at brua også bør kunne nyttes av reindrifta. Fra reindriftsnæringen (Trollheimen Sijte) pekes det på at saken er lite opplyst med hensyn på byggeomfang, transport, anlegg kostnader m.m.

Informasjon fra naturbase og artskart er ikke fullstendige for å vurdere en fast ny trase som følge av en eventuell dispensasjon i denne saken. Dette bør skje ved befaring i terrenget sammen med tiltakshaver.

Plan for utførelse av byggearbeid og transport knyttet til dette er mangelfull, men både tiltakshaver og Rennebu kommune mener det ikke vil medføre motorisert transport innenfor vernegrensen. Det synes likevel av betydning

for vurderingene i saken at en endret tilkomst på utsiden av vernegrensen, f.eks ved bygging av vei vil endre vurderingsgrunnlaget i saken, og derfor må føre til at verneområdestyret tar opp saken til behandling igjen.

Selv om kunnskapsgrunnlaget vurderes å være noe svakt for å imøtekomme en søknad, er det tilstrekkelig for et avslag. Om verneområdestyret velger å imøtekomme søker bør saken utredes mer med tanke på endelig fastlegging av løypetrase innenfor vernegrensen. Vilkår i en eventuell dispensasjon om at endrede forutsetninger knyttet til utforming, transport og tilkomst til ei eventuell bru vil kreve ny behandling gjør at saken kan behandles uten å stille krav om bruk av NML § 9 f*øre-var- prinsippet.*

§10 Samlet belastning

Oppføring av ei kjørebru som omsøkt vil flytte mer av det oppkjørte skisporet ut av verneområdet, og slik redusere belastningen på verneområdet. Samtidig vil perioden med oppkjørt spor økes, noe som antas å øke den samlede belastningen av tiltaket. Oppkjøring i perioder med lite snø eller ved fuktig mark antas i større grad å gi varige spor i terrenget.

Det er i dag oppkjørte skiløyper i Storlidalen, Helgetunmarka og Vindøldalen, og under arbeidet med forvaltningsplanen for Trollheimen kom det innspill om ønsker for oppkjøring av skiløyper flere steder.

Dersom det åpnes for permanente tiltak som bru for løypemaskin vil dette være førende også for hva andre områder ønsker / har behov for. Presedens hensynet gjelder både andre steder i Trollheimen og i andre verneområder. Den eneste måten å unngå både den økte belastningen og presedensfaren på ved eventuelt å imøtekomme tiltaket, er at det samtidig stilles vilkår om at løypa innover Skikdalen fjernes.

Dette vil gjøre at kun området i randsonen av verneområdet er berørt av tilretteleggingen, og de mer sårbare områdene lenger inn i fjellet er skånet for spor og motorferdsel i større grad.

§ 11 kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Ikke vurdert.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Skiløpernes mulighet for å krysse elva for å gå på ski er sikret gjennom både stolheisen ved Svartdalsetra og hengebrua noe lenger opp for tiltenkt krysningspunkt for kjørebru. Dersom skitraseen legges til hengebrua vil også hytteeiere på nordsiden av Minilla ha mulighet til å benytte skiløypenettet.

Problemet er å krysse Minilla med løypemaskin. Det søker ikke vektlegger i denne saken er å la deler av traseen kjøres opp med snøscooter og sporlegger når løypemaskinen ikke kan krysse. Forvalters vurdering er at de fleste vil ha forståelse for at det er vanskelig å ha samme standard over hele løypetraseen når snø og føreforhold er vanskelig.

Både i Storlidalen og i Helgetunmarka nyttes en kombinasjon av løypemaskin og snøscooter med sporlegger ved oppkjøring av skiløyper, og det forventes at dette kan skje også på Nerskogen.

I argumentasjonen for behovet for kjørebru blir økonomiske forhold nevnt. Det er ønskelig at flere er med å betale på oppkjøringen av skiløypene, og det henvises til innkjøp av løypemaskin, salg av hyttetomter m.m. Det synes ikke akseptabelt å la økonomiske hensyn være avgjørende for om det tillates et tyngre teknisk inngrep i verneområdet.

I lys av ny merkevarestrategi for norske nasjonalparker (og store verneområder) skal det utarbeides besøksstrategier for å styre at framtidig tilrettelegging skjer tråd med verneformål og verneverdier og i områder som tåler bruk. Dersom verneområdestyret finner å imøtekomme søker i denne saken anmodes det om å se saken i sammenheng med besøksforvaltningen, og innhente mer kunnskap om virkning av en mer permanent skiløype. Samtidig som søker og andre grupper kan veie en eventuell kjørebru opp mot en reduksjon av den totale løypetraseens belastning ved å stoppe oppkjøring av løypa innover skrikdalen.

Oppsummert vurdering:

Forvalter tilrår verneområdestyret å avslå søknad om bygging av kjørebru for løypemaskin. Ved forhold som gjør at løypemaskinen ikke kan krysse Minilla bør deler av skiløypen ikke kjøres opp, eller det må brukes alternativ maskin (snøscooter med sporlegger eller annen løypemaskin) for deler av traseen.

Dersom verneområdestyret vedtar å gå videre med omsøkt tiltak bør saken vurderes i sammenheng med besøksforvaltningen som skal igangsettes, og redusere den samlede belastningen ved å omgjøre dispensasjonen for løypekjøring i Skrikdalen.

Verneområdestyret
for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: fmtlpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse
Rindalsveien 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: 73 19 93 88
E-epost: ropet@fylkesmannen.no

NERSKOGEN LØYPEFORENING
v/Gunhild Åm Vatn, Teglverket 8
7069 TRONDHEIM

Saksbehandler Roar Pettersen **Vår ref.** 2020/1253-0 **Deres ref.** **Dato** 11.11.2020

Helhetlig vurdering av løypestrukturen på Nerskogen, videreutvikling, omlegginger av traséer og evt. ny infrastruktur.

Saksprotokoll i Verneområdestyret for Trollheimen - 09.11.2020, sak 49/2020.

Vedtak

Verneområdestyret viderefører godkjenningen av eksisterende skiløypetraséer i verneområdene på Nerskogen for motorferdsel med gjeldende vilkår, ref. sak 2019/10.

Verneområdestyret henstiller om videreutvikling og godkjenner rammer for endring av traséer som følgende:

Omlegging av traséer

1. **Skrikdalsrunden.** Den nordre delen av traséen fra kryssingen av Minnilla og videre over Minnilldalsmyran naturreservat søkes omlagt mot nord til mer fastmark i myrkanten under Svartdalssætrin og ut av reservatet.
2. **Flåsæterrunden.** Den nordre delen av Flåsæterrunden søkes omlagt fra Krokbekken og mot Heldalsveien ved flytting fra myra til mer fastmark i myrkanten nord og vest for eksisterende trasé.

Godkjenning av foretatte endringer og omlegginger

3. **Ørnkjellhaugan.** Traséen omlegges til den tidligere omsøkte strekningen med steinblokker østover til det nå allerede avskogede området langs tidligere trasé.
4. **Gapahukrunden**. Den midlertidige godkjenningen av Gapahukrunden fra 2020 videreføres som permanent. Gapahukrunden får samme tidsbegrensning som resten av løypenettet på Nerskogen. Det forutsetter omlegging av traséens vestre del fra myra/rabbene videre vestover til mer fastmark langs busk/skogkanten.

Infrastruktur.

1. Verneområdestyret henstiller Rennebu kommune om å videreføre prosessen om etablering av ny bru over Minnilla nedstrøms lokaliteten for skiløypetraséens eksisterende kryssing vest for Krokbekken slik at det blir mulig å krysse Minnilla med tråkkemaskin øst for verneområdet og legge traséen for Flåsæterrunden utenfor og øst for verneområdet, se kart:

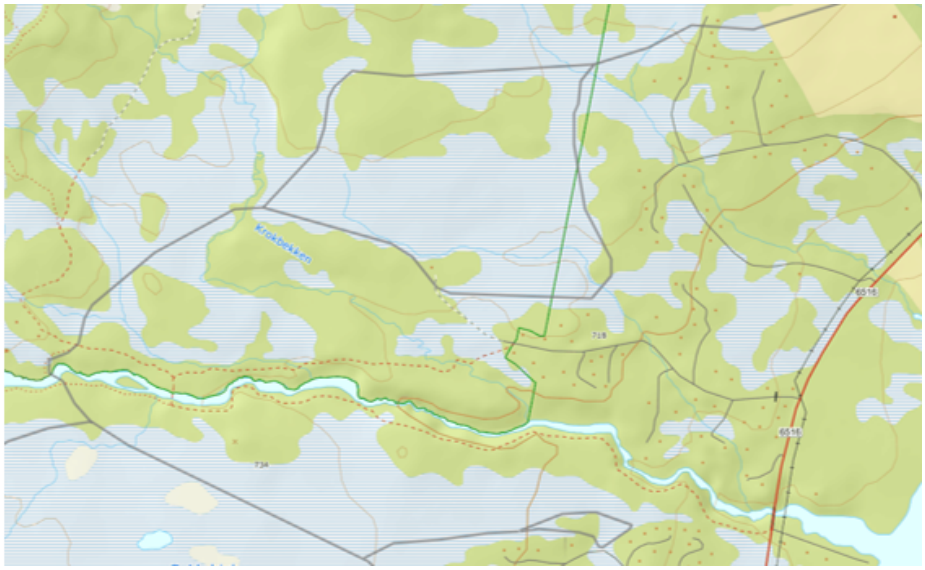

2. Merking og informasjon om relevante bestemmelser for ferdselen i verneområdet på de lokalitetene hvor løypetraséene krysser grensen inn til henholdsvis Minnilldalsmyran naturreservat (2) og Trollheimen landskapsvernområde (6).

Gapahukrunden
Dispensasjonen med vilkår osv for Gapahukrunden vil bli ekspedert herfra som et separat dokument.

Ad mottatte merknader av 5.11.20 til trasévalg og omlegginger i Ørnkjellhaugan og Minnilldalsmyran.

1. Ørnkjellhaugan

Styret godtok som nå kjent de endringene som er gjort i traséen i Ørnkjellhaugan (jf. pkt. 3) med rydding av skog ut over den opprinnelig tillatelsen. Under befaringen var det vel omforent forståelse og enighet om at den nye og rette traséen hadde tilstrekkelig bredde for tråkkemaskina på østsida av de 2 (3) spesielt markante steinblokkene som påpekt i terrenget under befaringa, se bilde. ***For å unngå nye kontakter mellom maskina og disse stenblokkene kan steinblokkene merkes/kvistes permanen***t.

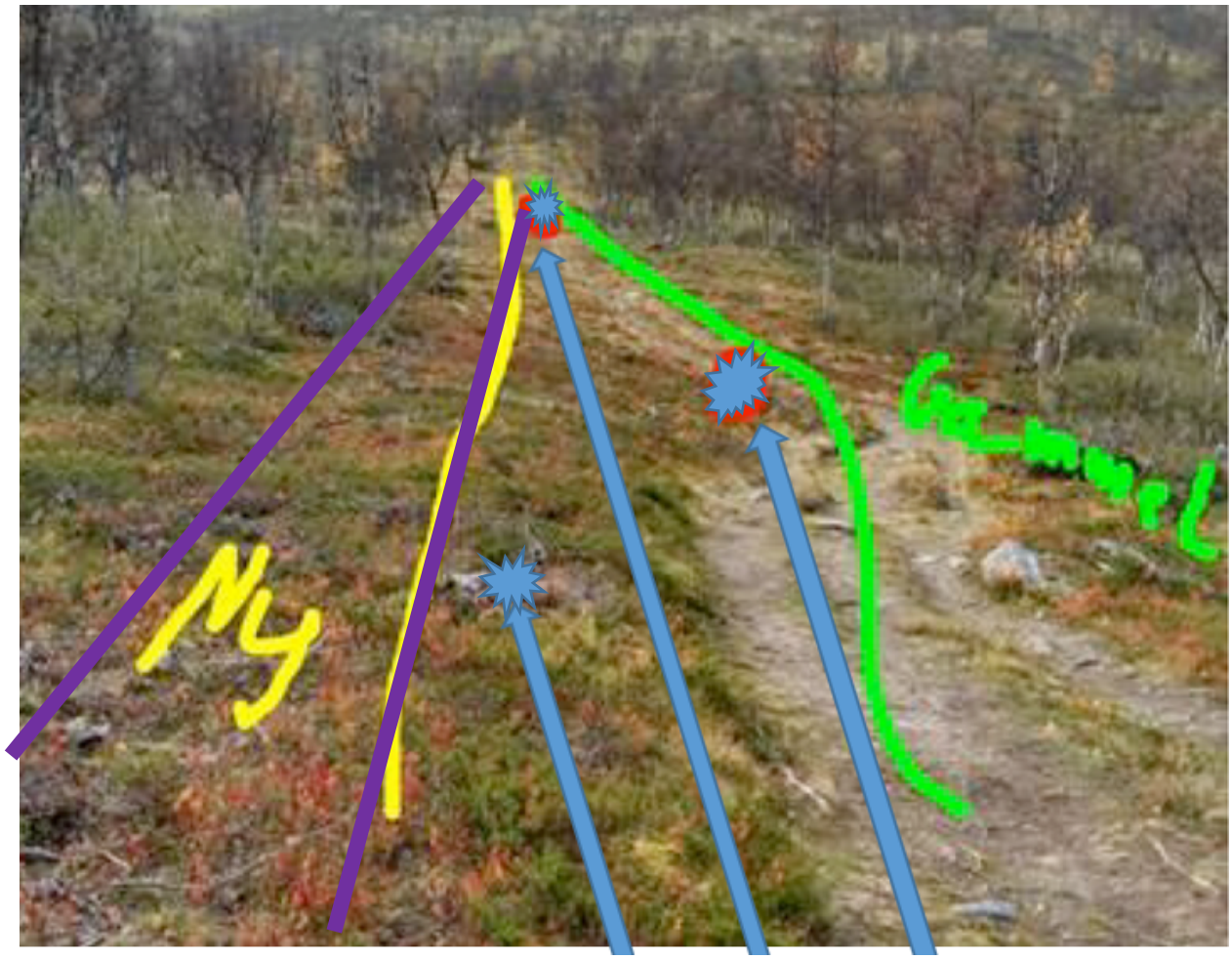

Fiolett: Trasé for tråkking og sporlegging.
: Steinblokker/høybrekk

Fjerning av steinblokker vurderes som større inngrep i verneområdet enn litt robust permanent kvisting/merking på tradisjonelt vis med stokker av stedegne treslag (jf. de mest robuste merkingene i Flåsæterrunden). Irreversible kontra ireversible endringer mv.
Når det gjelder gjengroingen og gjenveksten i traséen, så vil den normalt skje raskest og sterkest hvor det er mest lys/soleksponering dvs. langs den gamle traséen.

2. Minnilldalsmyran

Er takknemlig for innpillene og forslagene til omelgging av traséen over Minnilldalsmyra. Gjennom verneområdestyret sitt vedtak 9.11.20 foreligger nå rammer som nye forslag må vurderes i henhold til. Rammene er veiledende og ikke koordinatfestet e.l., så det foreligger rimelig med skjønsmuligheter mht. lokaliseringen av traséstrekningene som vi vil fastlegge i samråd etter befaringen til sommeren.

Med hilsen
Roar Pettersen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Navn	Adresse	Postnr	Poststed
Arve Krovoll	Eldålivegen 4	7393	Rennebu
Jørn Vatn	Teglverket 8	7069	Trondheim

Fra: Jørn Vatn
Sendt: 05.11.2020 21.29
Til: Pettersen, Roar
Cc: Arve Krovoll (akrovoll@getmail.no);gunhild.vatn@gmail.com
Emne: Nerskogen Løypeforening: Merknad til Ørnkjellhaugan og Minnilldalsmyrene
Vedlegg: smime.p7s

Hei Roar, og takk for sist.

Vi har lest møteinnkallingen til styremøtet mandag, og ser at du har gjort grundig arbeid. Takk for det.

Det er to punkter jeg vil nevne. Jeg setter Arve på cc i tilfelle det er noe jeg ikke helt har fått med meg.

Mvh

Jørn

1: Omlegging ved Ørnkjellhaugan.

Figuren nedenfor viser ny og gammel trasé.

Det som bekymret oss var at det nå har blitt en rimelig bred gate med den løsningen vi nå har. Om et par av de største steinene (rød strek) ble fjernet, kunne vi legge løypa tilbake til gammel trasé, og la det vokse igjen med bjørk langs den gule streken. Men om vi ikke fjerner steinene og skal gå tilbake til den gamle traséen, blir det fortsatt utfordrende - det blir litt for mye «siksak» kjøring tidlig i sesongen.

2: Minnilldalsmyrene

Arve har merket opp ny trase med bånd, og jeg har GPS-merket den nye og den gamle, se figuren nedenfor. Nordvestover fra den røde kula, fant Arve en fin trase (gul strek). Både Arve og jeg mener dette er det beste valget og vil være det alternativet som gir minst belastning mht naturreservatet. Ulempen er at noen trær må tas ned. For å unngå å ta ned trær, har Arve også merket den røde traséen som i praksis er lik den du har fremstilt det i innstillingen din. Som det fremgår av kartet, er det fortsatt et lite stykke hvor vi er i naturreservatet, men her foreslås å legge traséen langs en allerede oppgått sti (og hvor jeg ser at det kjøres med snøscooter (vi hadde snø her om dagen). Uansett vil vi se på snøforholdene til vinteren for å ta den endelige beslutningen neste sommer slik vi avtalte og du har skrevet i innstillingen.

Ny trasé. Grønn strek = grense for naturreservatet, nordligste gul strek = ny trasé, sørligste gul strek = eksisterende trasé. Rød strek = alternativ ny trasé.

Vedlegget 'smime.p7s' kunne ikke konverteres til PDF.

Arkivsaksnr: 2020/5129-0

Saksbehandler: Roar Pettersen

Dato: 07.12.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen		05.01.2022

Trollheimen landskapsvernområde - Endring av lokasjon for kjørebru over Minnilla - Nerskogen løypeforening

Vedlegg

1 Trollheimen landskapsvernområde - kart med opplysninger om forslag til flytting av punkt for ny kjørebru og nye tilførselsløyper over Minnilla - Nerskogen Løypeforening/ tiltaksgruppe for ny kjørebru.

Forvalters innstilling

Verneområdestyret anbefaler ikke at det blir arbeidet videre med utkastet til bru over Minnilla på ny lokalitet C.

Det med begrunnelse i at det både foreligger behandlede, godkjente bedre alternativer og at tiltaket vil komme strid med formålet i verneforskriften og mål vedtatt i Besøksstrategien for verneområdene i Trollheimen.

Saksopplysninger

Forprosjektet

Det er mottatt en henvendelse, datert 23.11.2021, fra Nerskogen løypeforening v/tiltaksgruppa for kjørebru om et forprosjekt for endring av brulokasjon til en ny lokalitet C, se kart. Det fra en tidligere godkjent etablering av kjørebru for løypemaskin over Minnilla i 2015 i området (A) ved hengebrua alternativt på lokalitet B i 2020. Det impliserer også vurdering av de nødvendige endringer/nyetableringer av tilførselsløyper en ny lokalitet for kjørebru samtidig vil medføre.

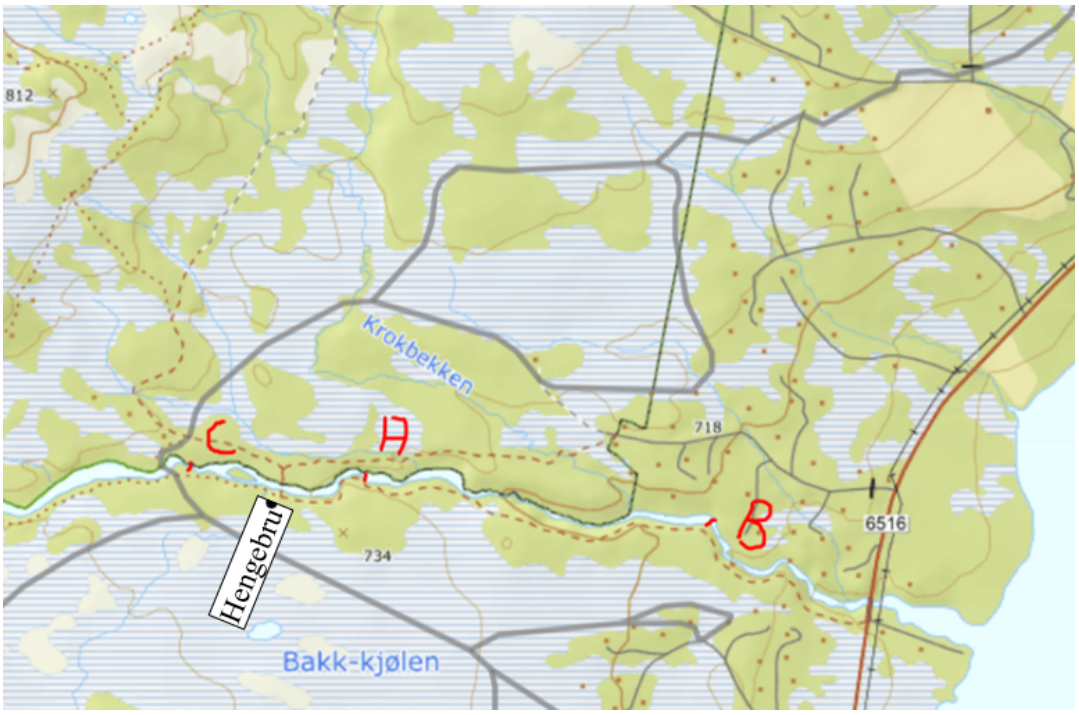

Kart over lokasjoner A, B og C for ny kjørebru, mottatt til forprosjekt 2021.

Historikk

- Verneområdeforvaltningen for Trollheimen mottok søknad om etablering av kjørebru for løypemaskin over Minnilla 20.04.2015.
- Etter en prosess med befaringer, 2 behandlinger i verneområdestyret sist 16.09.2015 med endringer 24.11.2015 har verneområdestyret fattet følgende vedtak, jf. sak 49/15 og 58/15: *«**Verneområdestyret imøtekommer søknad om oppføring av kjørebru for løypemaskin over Minnilla som omsøkt.** Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Trollheimen kap. IV punkt 1.3d) bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.*

  Begrunnelsen for å imøtekomme tiltaket er at det vurderes å være av svært stor betydning for Nerskogssamfunnet, både lokalbefolkning og hyttebeboere/ besøkende å få gode stabile skiløyper på begge sidene av Minnilla.

  Tiltaket er å regne som et tilretteleggingstiltak for friluftsliv, og vurderes å kunne imøtekommes dersom det ikke er til skade for verneverdiene. En dispensasjon her vil føre til en endret og mer fast løypetrasé enn i dag. Løypetraséen vil ved bygging av bru flyttes slik at den berører en mindre del av verneområdet enn i dag, men i en lengre periode av vinteren enn tidligere år på grunn av mer stabile forhold for løypekjøring.

  Det er viktig at verneområdeforvalter eller SNO orienteres underveis i arbeidet med brua for å se til at arbeidet skjer i tråd med vurderingene i vedtaket.

  Dispensasjonen åpner ikke for motorisert ferdsel innenfor vernegrensen knyttet til byggearbeidet, og forutsetter at det ikke blir endret adkomst i form av vei på motsatt side av kjørebrua som et resultat av byggingen.

  Dispensasjonen for løypekjøring må behandles på nytt ved bygging av bru og endring av løypetrasé.

  Når en ny og fast løypetrasé innenfor vernegrensen legges i forbindelse med bygging av bru, må informasjon fra naturbase og artskart vektlegges i større grad enn det er gjort tidligere, og terrenget bør befares av forvaltningsmyndighet og tiltakshaver.

Figur 3. Kart som viser eksakt posisjon for planlagt kjørebru over Minilla (N 62°48.836', E 009°38.180').

Begrunnelse for vedtaket i møte 26.09.15 vedtatt i møte 24.11.15, sakene 49 og 58/2015: *«Forslaget begrunnes med at det vil være svært uheldig dersom en eventuell innvilgelse i kjørebrusaken blir satt opp mot tidligere gitt løyve til oppkjøring av skiløype til Skrikdalen. Hovedformålet med å etablere sikker kryssing av Minnilla ved Ånegga er i første rekke å sikre at forbindelsen mellom nordsiden av Nerskogen og sørsiden opprettholdes gjennom hele skisesongen, slik at også brukerne på nordsiden kan få samme tilgang til den lange løypeforbindelsen både til Oppdal og Skrikdalen.*

Å legge ned skiløypa til Skrikdalen i denne sammenheng vil være et dramatisk skritt. Dette er en ordning som har eksistert i flere år, og som oppleves som et stort pluss både for bygdefolk og fritidsinnbyggere på Nerskogen.

Sikker kryssing av Minnilla har først og fremst interesse for hyttebeboerne på nordsiden av Minnilla, det vil si de som er lokalisert fra Ånegga og nordover; et område hvor ca. 38% av hyttene langs skiløypa befinner seg. Disse hyttebeboerne vil ved omsøkte tiltak få del i den størstedelen av løypenettet og ikke behøve å oppleve seg avskåret fra den mest attraktive delen av løypenettet. Hyttebeboerne på sørsiden av Minnilla vil imidlertid ikke ha den samme interesse av den delen av løypa som ligger nord for Minnilla.

Det har også vært anført at en todeling av løypenettet, i ett løypenett sør for Minnilla og ett nord for, vil medføre en langt mer urasjonell driftsform, som vil undergrave det økonomiske driftsgrunnlaget for løypekjøringa.

Det vises forøvrig til saksframlegg i sak 41/2015. Tilrettelegging for sykling til Jøldalen:

> *«I forvaltningsplanen er det et forvaltningsmål å fremme friluftsliv og naturopplevelse i folkehelseperspektiv. Trollheimens urørte natur skal kunne oppleves gjennom enkelt, tradisjonelt friluftsliv, men natur og kulturverdiene i Trollheimen skal også kunne utnyttes til lokalverdiskaping og nasjonal verdiskaping når dette skjer på en bærekraftig måte og innenfor verneforskriftene. Det er viktig å vurdere ny tilrettelegging og aktivitet i lys av verneforskriftene og det faktum at Trollheimener i privat eie og viktig for landbruk og reindrift»»*

Rennebu kommune ga 11.03.2015 følgende innspill til søknaden i 2015:
«Kommunens konklusjon er at det i forhold til kommuneplan og øvrige planer på Nerskogen kan anbefales å innvilge søknaden om etablering av kryssing av Minnilla. Kommunen anbefaler at det ved en eventuell tillatelse blir satt følgende vilkår:

- *Det må foreligge samtykke fra berørte grunneiere til etablering av kjørebru og til omlegging av skiløypa.*
- *Med mindre de beiteberettigede på begge sider gir samtykke til at brua kan oppføres uten stengsel for sau, må stengsel etableres.*
- *Det må foreligge tilfredsstillende avtaler for drift og vedlikehold av brua fra tiltakshaver ift. senere byggesaksbehandling. Det vesentligste i byggesaken er at hjemmelshaver har gitt samtykke, og at det finnes en ansvarlig søker (kan ikke være person).»*

- **Verneområdestyret** behandlet sak som vurderte den helhetlige løypestrukturen på Nerskogen i møter 9.11.2020, sak 48/20, og 15.09.21, sak 31/21, med fokus på videreutvikling, omlegging av traséer og eventuell ny infrastruktur. I vedtaket som gir rammer for endring av traséer har følgende avsnitt relevans for den nå reaktualiserte prosessen med ny bru over Minnilla:

  «Infrastruktur.
  Verneområdestyret henstiller Rennebu kommune om å videreføre prosessen om etablering av ny bru over Minnilla nedstrøms lokaliteten for skiløypetraséens eksisterende kryssing vest for Krokbekken slik at det blir mulig å krysse Minnilla med tråkkemaskin øst for verneområdet og legge traséen for Flåsæterrunden utenfor og øst for verneområdet, se kart:»

Rammer for endring av traséer og plassering av ny bru, jf. verneområdestyret.

Vurderinger

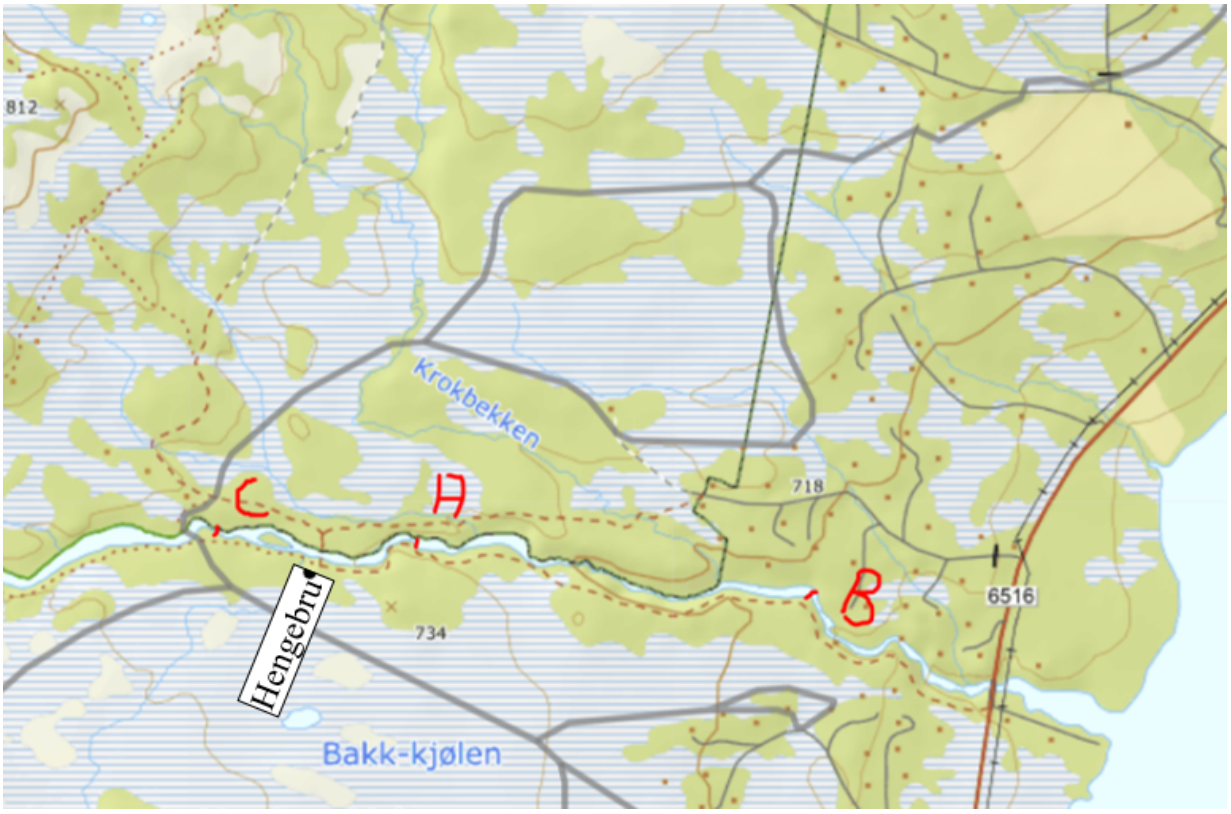

Kart til ny sak av 23.11.21 om etablering av ny kjørebru over Minnilla.

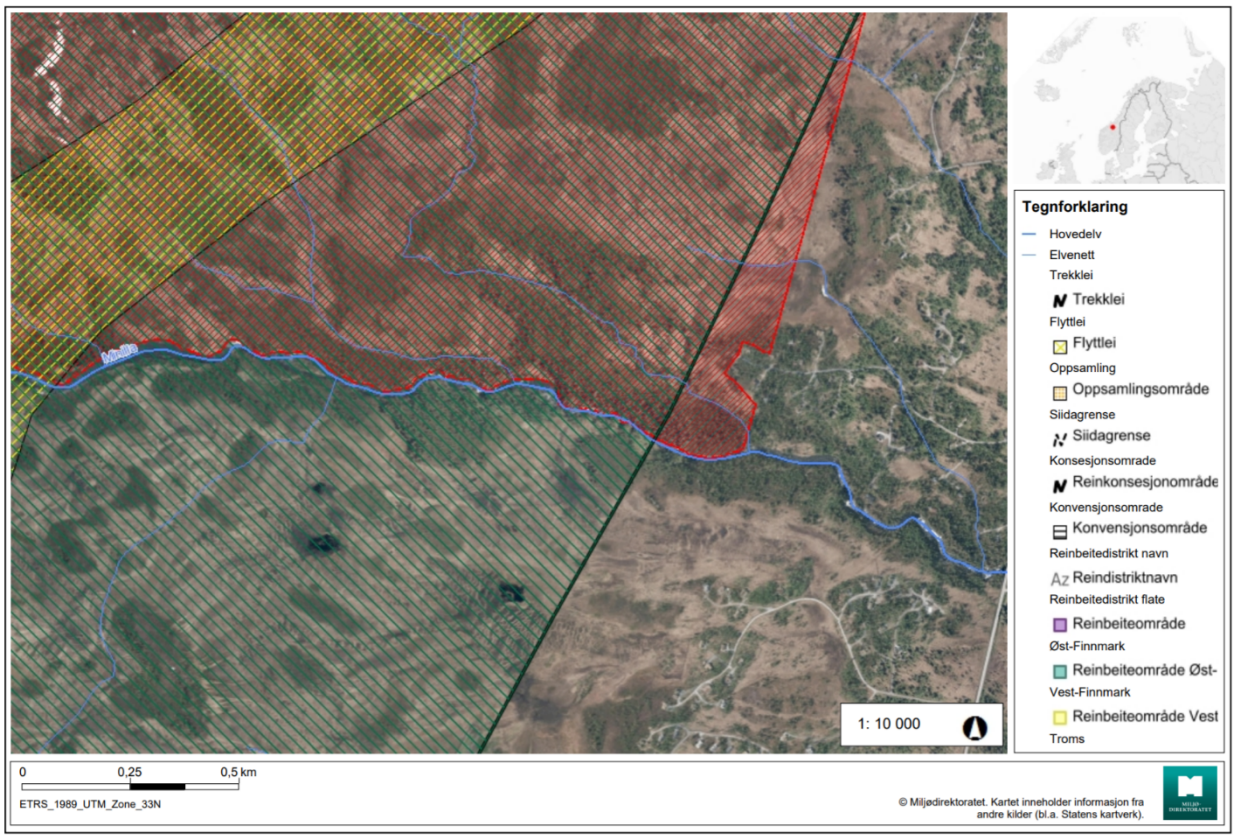

Ortofoto 2014 med verneområdet, reindrifta sin arealbruk med avgrensning i det aktuelle området langs Minnilla, jf. Naturbase.

Lokalitet A er den lokaliteten og området verneområdestyret i sakene 49og 58/2015 godkjente for bru og tilførselsløyper samt det som er lagt til grunn i anbefalingen fra Rennebu kommune 11.03.2015. Lokalitet A ligger 400 m lengre ned i Minnilla enn det nye forslaget på lokalitet C og 1 km lenger opp enn tidligere anbefalt lokalitet B.

Alternativet A kanaliserer trafikken inni verneområdet og vil i verneområdet gi behov for etablering av 1 km med ny trasé for sporlegging som del av Flåsæterrunden herunder også kryssing(er) av den problemskapende Krokbekken. ½ km av den gamle traséen mellom nåværende kryssing av Krokbekken og kryssingen av Minnilla bør da kunne samtidig opphøre som sporlagt trasé.

Videreføringen av prosessen på lokaliteten A stoppet da ny grunneier på den aktuelle eiendommen motsatte seg nyetablering av bru med nye tilførselsløyper på sin eiendom. Det med begrunnelse i verneformålet for de berørte arealene på eiendommen. Både kommunal myndighet og verneområdeforvaltningen har separat vært i kontakt med ny grunneier, sist i 2021.

Eventuell videreføring på og ved brulokalitet A med nåværende status forutsetter bruk av kommunal myndighet med hjemmel i plan og bygningsloven og lov om oreigning.

Lokalitet B er innenfor det området verneområdestyret i møte 9.11.20 vedtok å henstille Rennebu kommune om å videreføre prosess på for nyetablering av bru. Det er ikke mottatt noen informasjon om oppfølging av denne henstillingen.

Tiltaksgruppen for ny bru/Nerskogen løypeforening har foreløpig ikke videre ført et arbeid med lokalitet B pga. uttalt skepsis fra eiere av fritidsboliger i området ved lokaliteten.

Lokaliteten ligger ca. 400 meter lenger opp i Minnilla enn Nerskogveiens kryssing av Minnilla (FV6516).

Brulokaliteten ligger i sin helhet utenfor verneområdet. Tilførselsløyper til brulokaliteten vil også kunne legges i stor grad utenfor eller i randsonen av verneområdet.

Brulokaliteten vil kunne gi ca. 2,5 km kortere trasé for sporlegging i verneområdet i området med dagens rundløype ved Flåsætra. Videre vil kryssing av den erfarte, problemskapende Krokbekken også bli unødvendig. I sum vil dette være endringer iht. formålet for vernet av Trollheimen landskapsvernområde da friluftsliv ikke er en del av formålet, jf. verneforskriften. Hensynet til friluftslivet er underordnet hensynet til landskapsvernet og plante- og dyrelivsvernet.

Område for ny bru og tilførselsløyper, jf. verneområdestyresakene 48/20 og 31/21

I henhold til Besøksstrategien for Trollheimen:

- Skal ny tilrettelegging i hovedsak skje i randsonene og der det av hensyn til sårbarhet eller konflikt mellom brukergrupper er behov for å styre områdebruken.
- Ønsker verneområdestyret å bidra til noe mer utvikling på enkelte innfallsporter, ved å bidra til tiltak og tilrettelegging som gir gode brukeropplevelser og mulighet for å formidle kunnskap om natur- og verneverdier på en god måte.

Ved en omlegging slik som til alternativ B vil verneområdeforvaltningen kunne bidra økonomisk for realisering av brua.

Lokalitet C er ny og ikke vurdert tidligere verken av Rennebu kommune eller verneområdemyndigheten for Trollheimen. Den ligger høyere opp i Minnilla enn de 2 tidligere aktualiserte områdene for bru, A og B. Den ligger 1,4 km lengre opp enn lokalitet B som det er blitt henstilt om å benytte etter verneområdestyrets helhetlige vurdering av løypestrukturen på Nerskogen i møte 15.09.2021 og drøye 400 meter lengre oppe i Minnilla enn lokalitet A fra verneområdestyrets godkjenningsvedtak i 2015.

Lokaliteten ligger kun et par hundre meter fra flyttlei for reindrifta og i vårbeiteområdet, jf. Naturbase. Sporleggingen langs skitraséen vil være avsluttet senest 20. april alternativt 2. påskedag når den kommer etter 20. april, jf. kjøretidsbestemmelsene for Rennebu. Kanaliseringseffekten av traséer virker normalt noe lenger enn sporleggingen pga. den etablerte bæreevnen på vårsnøen i slike traséer. Høysesongen for skiløpingen i området vil dog i normalår i all vesentlighet være over før reinsdyra kommer inn i området på våren, jf. uttalelsen gitt fra reindriftsforvaltningen til alternativ A i 2015 og kvalitetssikring av dette pr 17.12.2021.

Brulokaliteten går inn verneområdet og den vil kanalisere trafikken i traséen inn i og gjennom verneområdet og ikke i randsonen iht. bestemmelsene gitt i Besøksstrategien for Trollheimen: «*Ny tilrettelegging skal i hovedsak skje i randsonene og der det av hensyn til sårbarhet eller konflikt mellom brukergrupper er behov for å styre områdebruken*». Brulokaliteten vil videre ikke bidra til å gi kortere traséer for sporlegging i verneområdet. Lokaliteten vil måtte opprettholde kryssing(er) av den erfarte, problemskapende Krokbekken. I sum vil dette ikke være endringer i henhold til formålet for vernet av Trollheimen landskapsvernområde da friluftsliv ikke er en del av formålet i verneforskriften. Hensynet til friluftslivet er underordnet hensynet til landskapsvernet og plante- og dyrelivsvernet iht. verneformålet. Skepsis fra eiere av fritidsboliger vil således ikke være grunnlag for å flytte lokalitet for ny kjørebru inn i verneområdet.

Forslaget om bru på lokalitet C bryter også med forutsetningene i Verneområdestyret sin godkjenning av skiløypetraséene på Nerskogen i møtet 9.11.2020, sak 48/20.

Til
Verneområdeforvalter

Verneområdestyret for Trollheimen

FLYTTING AV PUNKT FOR KJØREBRU

Nerskogen Løypeforening viser til tidligere dispensasjon fra Verneområdestyret til å sette opp Kjørebru ifbm tråkking av skiløyper på Nerskogen, og telefonsamtale med verneområdeforvalter Roar Pettersen 22. november 2021.

Nerskogen Løypeforening fikk i 2015 dispensasjon til å sette opp ei kjørebru, se punkt A i Figur 1 for lokasjon. Løypeforeningen hadde innhentet tillatelse fra grunneiere på begge sider av elva, men i forbindelse med et eierskifte, ble tillatelsen på nordsida trukket tilbake i 2016. Løypeforeningen har ved flere anledninger forsøkt å komme i dialog med grunneier, uten å lykkes. Vi har derfor utredet to alternativer vist som alternativ B og C i Figur 1. Alternativ B vil medføre at vi kan legge løypa utenom verneområdet, men det har vist seg at det er betydelig motstand i Minnilla hyttefelt som ligger like ved der løypa kommer over på nordsiden av elva. Løypeforeningen vurderer derfor at alternativ C vil skape mindre motstand. Vi har ennå ikke diskutert med grunneier, men erfaring fra tidligere er at den aktuelle grunneieren er positiv til løypekjøring.

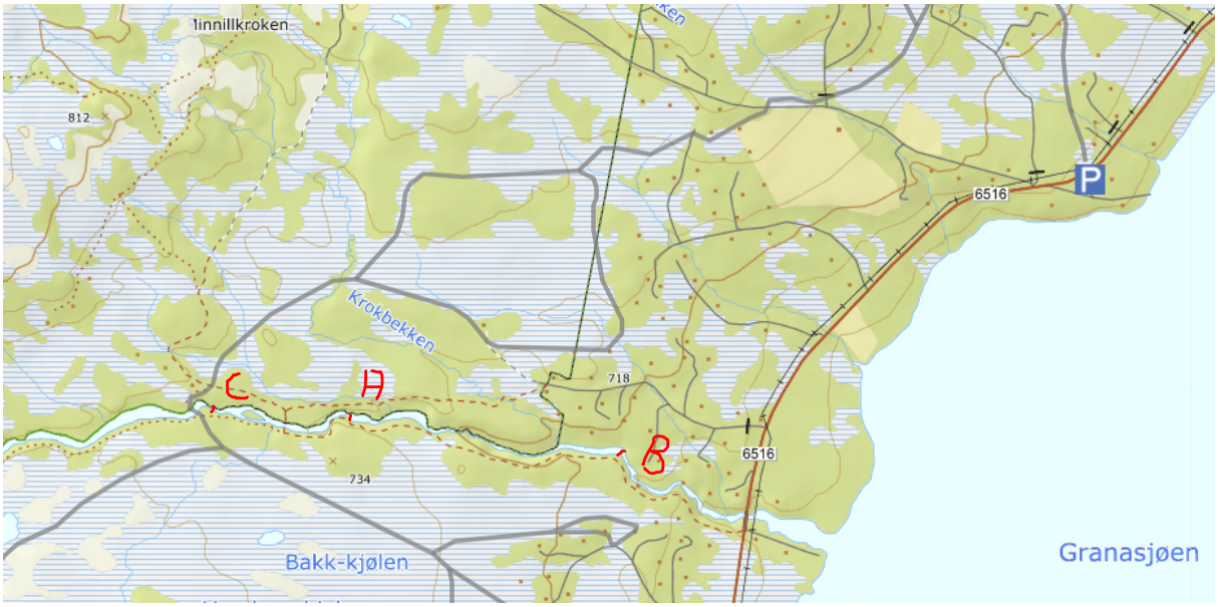

Figur 1 Alternativer, kryssing av Minnilla

Kartet i Figur 2 viser forslag til kryssingspunkt i hht «Plan C» (grønn strek = dagens løype/kryssing).

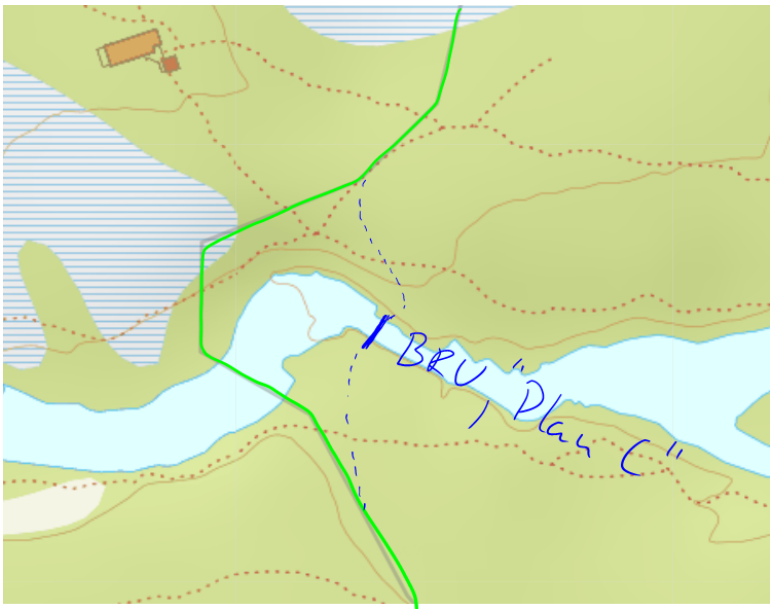

Figur 2 Kartskisse med dagens løype i grønt

Figur 3 viser en prinsippskisse sett nedstrøms:

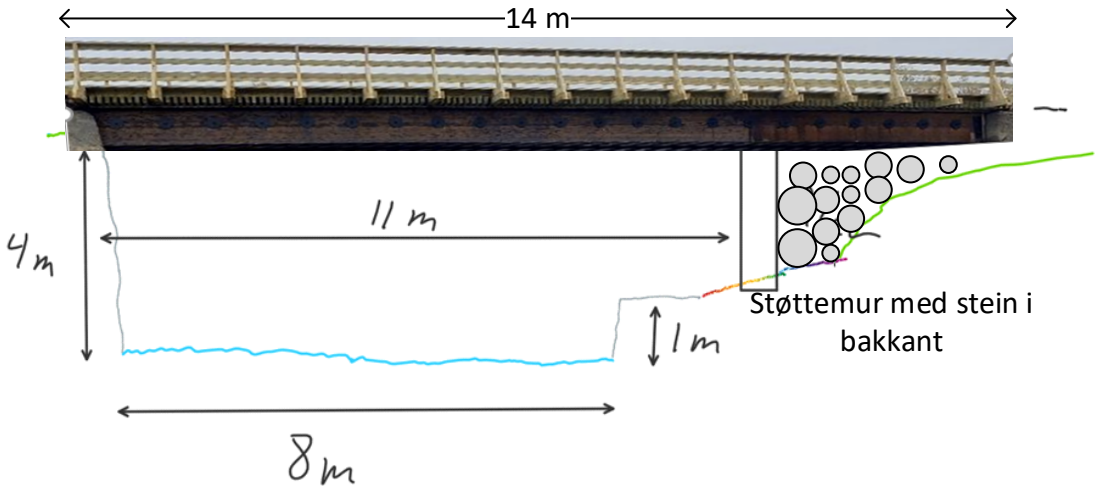

Figur 3 Prinsippskisse for kjørebru, alternativ C

Elva er om lag 8 meter bred. Mot sør (til venstre i figuren) er det en nesten loddrett vegg ned til elva. På nordsida er det en kraftig «rygg» kanskje en meter over vannspeilet. Denne ser ut til å være «vasket» ren av is, men så går det skrått oppover og lyngen ser ut til ikke være berørt av isgang. VI anslår at man kan sette opp en støttemur slik at det lengste bruspennet blir ca 11 meter. Dette er betydelig kortere enn for «Plan B» hvor brospennet blir 14 meter. Selve brua blir noe lengre for å få høyden inn mot terrenget.

Figur 4 viser et bilde med brua tegnet inn i rødt. Det er indikert hvor vi kan sette opp pilarer (grønt), eller kanskje helst en støttemur (blått). Bildet viser hvordan det blir på *nordsida* av elva.

Figur 4 Terrengbilde sett "ovenfra"

Figur 5 viser hvordan det ser ut mot sør (dagens løype går inne i «furuskogen» som vises bak.

Figur 5 Forholdene der brua kommer inn på sørsida

Figur 6 viser hvordan det ser når vi står nedstrøms kryssingspunktet:

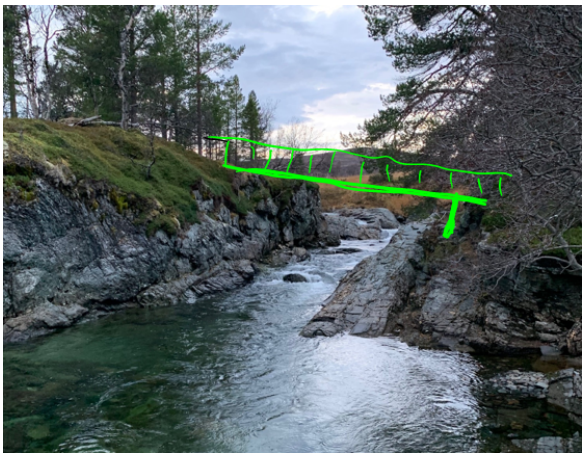

Figur 6 Brua inntegnet, sett nedstrøms

Vurdering er at «Plan C» blir enklere enn «Plan B» På sørsida er det minimalt med arbeid for å finne et fundament for brua. På nordsida må det bygges en støttemur, og det må legges inn masse i bakkant, men også her enklere enn for «Plan B». Det lengste brospennet blir om lag 11 meter, kortere enn for «Plan B», mens selve brua blir omtrent like lang som for «plan B».

Prosjektering og konseptvalg

VI har ikke startet prosjektering av en evt kjørebru knyttet til alternativ C. Det synes som to alternativer er aktuelle: Stålbjelker i bunn, med treverk på toppen, eller ei bru fra Rennebubjelken. Det er ulike vurderinger vi må ta mht kostnader, muligheter for sponsorer, og ikke minst CO_2 fotavtrykk. Vi har som mål å lage et miljøregnskap som en del av prosessen med å velge konsept.

Vurdering i forhold til verneområdet

Alternativ B er det eneste alternativet som ligger utenfor verneområdet og er i så måte å foretrekke. Men både fordi bruspennet blir lengre enn for alternativene A og C, samt at det er en del motstand i nærliggende hyttefelt, gjør at vi har valgt å legge vekk alternativ B.

Både alternativ A og C gjør at «landgangen» kommer inn i verneområdet. For begge alternativene må det ryddes litt skog for å komme ned på brua, men slik vi ser det nå blir det faktisk mindre inngrep for C enn for alternativ A hvor vi har fått tillatelse til å sette opp brua. For begge alternativene er det nødvendig med et brokar (støttemur) på nordsida, dvs inn i verneområdet. For alternativ A er det brattere ned mot selve brua.

Slik vi vurderer det nå blir det trolig mindre inngrep med alternativ C, enn med vårt opprinnelige forslag A.

Trondheim, 2021-11-23

Gunhild Åm Vatn

Styreleder, Nerskogen Løypeforening

Verneområdestyret
for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Rindalsveien 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: 73 19 93 88
E-epost: ropet@statsforvalteren.no

NERSKOGEN LØYPEFORENING
Teglverket 8
7069 TRONDHEIM

Saksbehandler Roar Pettersen **Vår ref.** 2020/1253-0 **Deres ref.** **Dato** 17.01.2022

Forhåndsuttalelse - Forslag til endring av lokasjon for ny kjørebru over Minnilla.

Verneområdestyret for Trollheimen behandlet, som forhåndsvurdering, Nerskogen løypeforening sitt forslag til endring av lokalitet for ny bru over Minnilla i møte 5.01.2022, sak 4/22. Følgende vedtak ble fattet:

«Verneområdestyret anbefaler ikke at det blir arbeidet videre med utkastet til bru over Minnilla på ny lokalitet C.

Det med begrunnelse i at det både foreligger behandlede, godkjente bedre alternativer og at tiltaket vil komme strid med formålet i verneforskriften og mål vedtatt i Besøksstrategien for verneområdene i Trollheimen.»

mvh
Med hilsen
Roar Pettersen
verneområdeforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Verneområdestyret
for Trollheimen

Saksframlegg

Arkivsaksnummer:	2021/12326-38	Saksbehandler:	Hege Sæther Moen	Dato:	29.06.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Trollheimen	33/2023	17.08.2023

Plan for videre arbeid II - Innerdalen landskapsvernområde - Innfallsport Innerdalen - Sunndal kommune

Innstilling fra forvalter

Vedtak I:

Verneområdestyret for Trollheimen beslutter å gjennomføre følgende tiltak på Innfallsport Innerdalen i tråd med landskapsplan utarbeidet av Feste Norøst AS og skiltplan utarbeidet av forvalter.

Tiltak	Kostnad
Parkeringsplass /plass for skilt og infohus Avretting- kantlegging med stein, rydding og gruslegging	240.000
Møbler inkl transport	10.000
Infobygg inkl grunnarbeid og oppsett	200.000
Skilt inkl oppsett (på alle punkt i skiltplanen)	200.000
Tilgang til toalett / dusj i låven til Nerdal / Jakobsen	300.000
Reguleringsplan og gebyr ved saksbehandling	350.000
Sum	1.300.000

Iverksettelse av tiltak skjer med forutsetning av følgende kostnadsfordeling / finansiering:

Verneområdestyret for Trollheimen	600.000
Sunndal kommune	400.000
Ane Nerdal / Jøran Jakobsen	300.000

Det foreslås at Nerdal / Jakobsen står som søker og eier av infohuset, samt for tiltakene som foreslås utført på parkeringsplassen og plassen for skilt og oppsett av benker, og at Verneområdestyret for Trollheimen står som søker og eier av skiltene som settes opp.

Verneområdeforvalter sender forslag til fiansiering til Sunndal kommune og Nerdal / Jakobsen for godkjenning før tiltakene iverksettes.

Dersom det ikke er mulig å finansiere tiltakene som foreslått, iverksettes skiltingen i tråd med skiltplanen, en noe forenklet oppgradering av parkeringsplassen, samt tilgang til toalett / dusj og en andel av reguleringsplankostandene.

Kostnadene ved verneområdestyrets andel av planlagte fellestiltak på Innfallsport til Innerdalen fordeles slik i tid:

2022	50.000
2023	300.000
2024	250.000

Vedtak II:

Verneområdestyret for Trollheimen gir seg selv dispensasjon for oppsett av portalskilt ved utsiktspunkt langs veien til Innerdalen slik det framgår her:

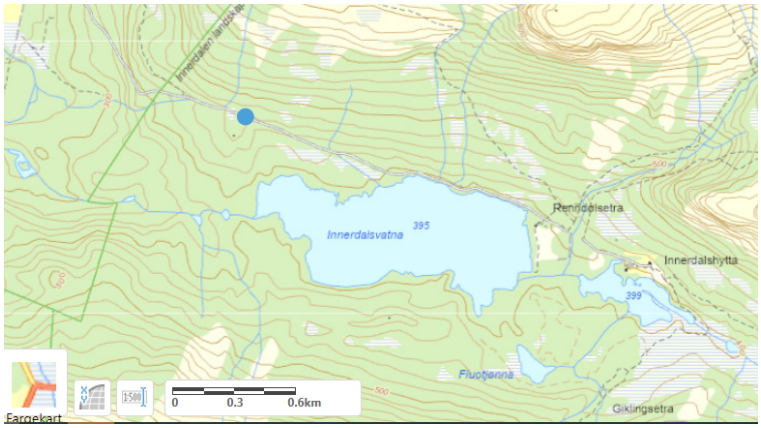

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Innerdalen kap. IV punkt 6.
--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

1. **Rapport innfallsport Innerdalen**
2. **Innfallsport Innerdalen mengder**
3. **Krav om søknad for oppføring av skilt - Innerdalen landskapsvernområde - innfallsport Innerdalen - Sunndal kommune**
4. **Sammenfatning - høringsinnspill utkast til prosjektplan**
5. **Utkast til prosjektplan for gjennomsyn**
6. **Hovedinnfallsport til Innerdalen og Trollheimen i Sunndal kommune**
7. **Saken utsatt - Plan for videre arbeid - Innerdalen landskapsvernområde - innfallsport Innerdalen - Sunndal kommune**
8. **Vegomlegging – brev fra Jørgen Singsdal**
9. **Klargjøring sti vei – brev fra Ane og Jøran Nerdal**
10. **Brev til kommunen - kommentar til utspel frå Jørgen Singsdal – brev fra Eystein E. Opdøl**

Bakgrunn for saken og prosess siden VO møtet den 22.05.2023

Saken var lagt fram for verneområdestyret for Trollheimen som VO sak 24/2023 i møte den 22.05.2023, der verneområdestyret med 7 mot 4 stemmer vedtok følgende:

> *1. Saken utsettes*
> *2. Styret foretar en befaring i området ved sitt planlagte møte i august.*
> *3. Styret ber partene vurdere en helhetlig regulering for området som også tar med omlegging av sti / vei*

Forvalter har i ettertid orientert partene om styrets vedtak, og oppfordret Sunndal kommune om å initiere en dialog med berørte parter for å se på en helhetlig regulering som også ivaretar behovet for omlegging av sti / vei.

Forvalter var også i møte med Sunndal kommune om videre gang i arbeidet med innfallsport Nerdalen den 12.06.2023. Her var det diskutert mulighet for en helhetlig reguleringsplan som også ivaretar behovet for omlegging av sti / vei, men en var enige om at det ikke var noe en kunne gjøre når partene selv ikke ønsket det.

Berørte parter har også gitt sine innspill til Sunndal kommune og verneområdestyret (vedlegg 8-10).

Partene er langt fra hverandre i vurderingen av behovet for omlegging av henholdsvis sti og vei, og vilje til å finne en felles løsning. Dialogen med Sunndal kommune og innspill fra partene gjør at forvalter anbefaler at verneområdestyret følger opprinnelig innstilling for videre arbeid og prosess for innfallsport Innerdalen fremmet i VO sak 24/2023.

Forvalter mener det er hensiktsmessig å avklare videre plan for arbeidet med innfallsport Innerdalen nå, og på møte med befaring i Innerdalen i august se på planer som foreligger.

Utfordringen med sti / vei kan fremmes som sak senere når partene selv kommer til enighet om mulige løsninger.

Saksopplysninger og vurderinger - hentet fra VO sak 24/2023

Arbeid med utforming av plan for innfallsport Innerdalen i Sunndal kommune har foregått fra våren 2022 til d.d. Det har gjennom en prosess vært kartlagt hvordan dagens områdebruk er, bedt om og fått innspill for ønsket framtidig områdebruk - inkludert private planer som kan påvirke innfallsporten i framtida.

Det har vært holdt noen møter mellom Ane Nerdal og Jøran Jakobsen grunneiere på området som dagens parkering er og Sunndal kommune for å avklare både drift av parkeringsplassen framover og hvordan deres private utbyggingsplaner kan påvirke innfallsporten framover, med mål om å sikre at mulig sambruk av areal og toalettfasilititeter sikres på en god måte.

Etter innspill og avklaringer med grunneiere i Nerdalen som er direkte berørt av innfallsporten, samt KNT og Renndølsetra / grunneier i Innerdalen, ble en forslag til prsojektplan for Innfallsport til Trollheimen og Innerdalen sendt berørte parter for gjennomsyn (dok 5 og 6).

Innspillene som da kom på prosjektplanen er sammenfattet og lagt ved saken her (dok 4).

En korrigert plan for innfallsporten basert på den områdebruken en var omforent om er nå laget en skisse på av Feste Nordøst AS, sammen med en kostnadsberegning av forslag til tiltak som de har vurdert på skilt og parkeringsplassen (dok 1 og 2).

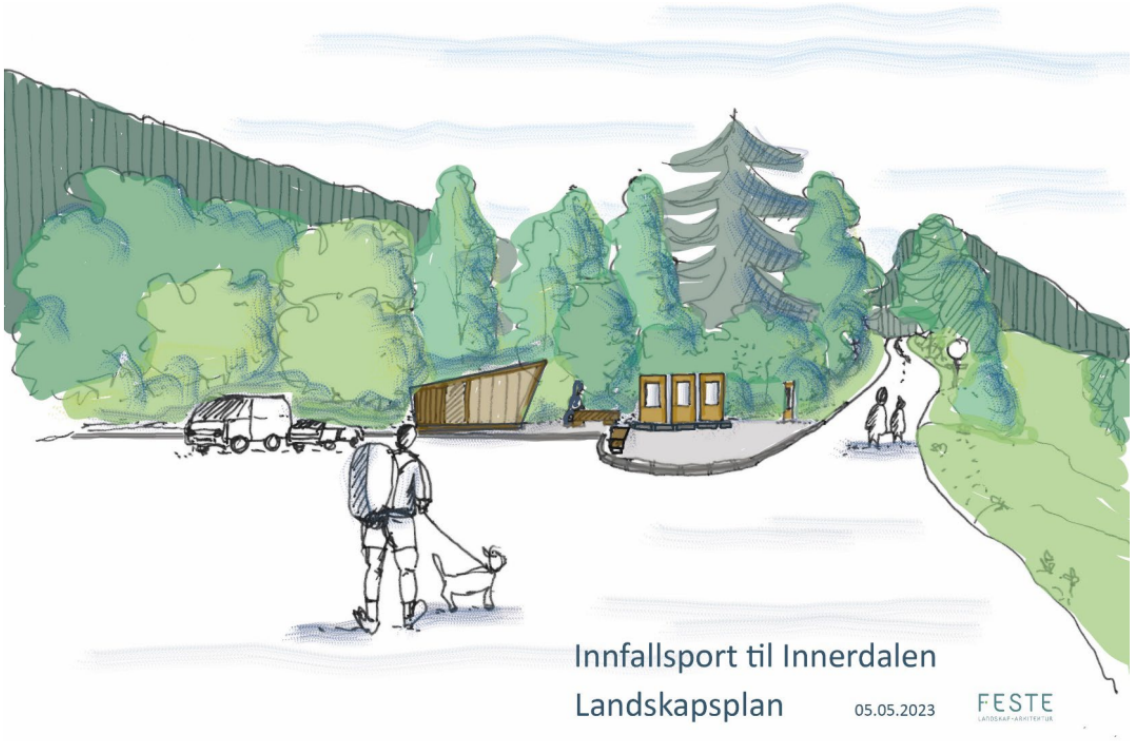

Innfallsport til Innerdalen

LANDSKAPSPLAN, DATO 05.05.2023

VERNEOMRÅDESTYRET FOR TROLLHEIMEN

Tallene på skilt og oppsett av disse er noe justert i forhold til kjente tall fra andre innfallsporter i Trollheimen. I tillegg til dette er det estimert en kostand for infobygg ved parkeringsplassen basert på tall fra Jøran Jakobsen (pers.med.) Det er også tatt med et forslag på andel av kostnad ved etablering av et toalett / dusj i fjøset til Nerdal og Jakobsen, for å sikre tilgang til vassklosett og dusj for besøkende.

For å sikre en framtidig områdebruk i tråd med planer som kommune, verneområdestyre, berørte grunneiere og andre rettighetshavere legger til grunn nå, vurderes det av Sunndal kommune nødvendig med en reguleringsplan for Nerdal og Jakobesens utbyggingsplaner og bruk / utbygging av parkeringsplassen i tråd med mulighetskisse / landskapsplan utarbeidet av Feste Nordøst AS. Kostander til dette og til kommunal behandling av tiltak skissert i landskapsplanen er også lagt inn i saken. Det å sikre infopunkt, tilgang til toalett og framtidig god bruk av parkeringsareal både på dagens parkering og på noe av Nerdal / Jakobsens areal ved fjøset for bobil og elbil, samt langtidsparkering for beboere / de som jobber i Innerdalen, synes det riktig at utgifter til reguleringsplanen deles på aktørene med inetresse for å sikre områdetbruken framover.

I utkast til prosjekplan for innfallsport til Innerdalen (dok. 6), var det også skissert en plan for å flytte sti / vei til Innerdalen. Bakgrunnen var tanken om å skjerme den private bebyggelsen og gårdsdrifta og samtidig spare brukerne for opplevelsen av å være på privat område. Det var derimot ikke enighet om å gå videre med etter høringen. Det er derimot ikke avgjort at det i framtid bør legges om sti / vei, men denne prosessen er for dyr / komplisert med tanke på mange private rettighetsforhold til at den tas med videre.

I tillegg var det skissert en del ekstra parkeringsplass som sekundær parkering , samt tatt med private utbyggerplaner Nerdal og jakobsen har. Dette er heller ikke tatt med i landskapsplanen / mulighetstudien som Feste Nordøst AS har laget som grunnlag for videre arbeid.

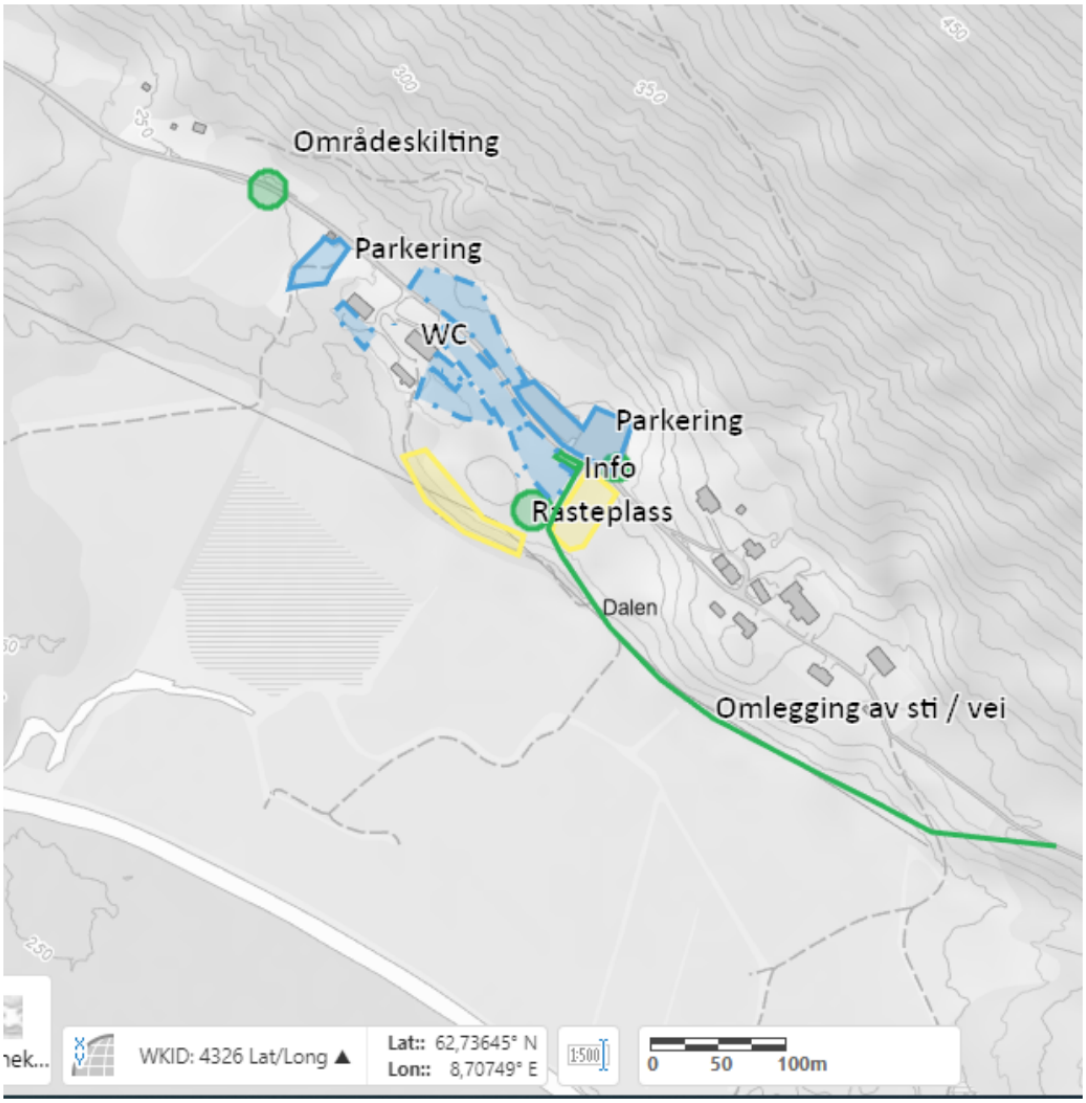

På Innfallsporten til Trollheimen i Rindal og Surnadal har kommunene og relevante private aktører bidratt med en andel av kostandene knyttet til fellestiltak. Det vurderes naturlig at det skjer også i Sunndal. I oppsett over kostnader er derfor dette skissert, og det foreslås at Sunndal kommune tar en avklaring på om de vil bidra med sin foreslåtte andel før endelig nivå på tilrettelegging i henhold til plan for videre arbeid på Innfallsport til Innerdalen igangsettes. Verneområdestyret bes om å vedta sin andel av fiansieringen av foreslåtte tiltak i denne sak, men med forutsetning om at det gis tillatelser for gjennomføring og finasiering slik det er skissert her.

Kostander ved framtidig drift av innfallsporten i Nerdalen / Dalsbøen forventes å skje med et tilskudd fra Verneområdestyret, gitt at Miljødirektoratet bevilger midler til dette, i tillegg til egenbetaling fra brukerne ved parkeringsavgiften.

Foreslåtte tiltak på innfallsport Innerdalen:

Fra landskapsplanen ser en at det er foreslått noe utbedring av parkeringsplassen for å sikre at den utnyttes på best mulig vis. I tillegg er det foreslått oppsett av et infohus og plassering av skilt og benker.

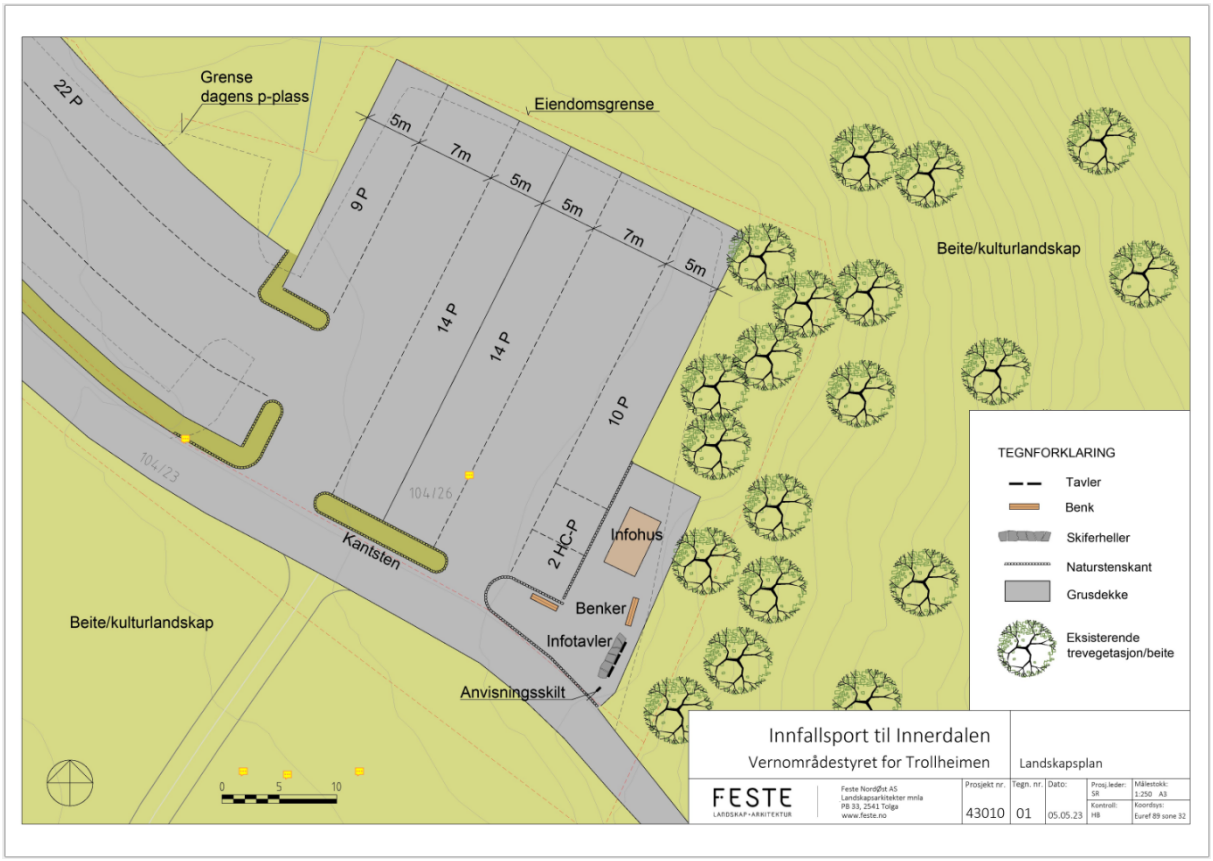

Toalett / dusj er planlagt å samlokaliseres / tilgjengeliggjøre i fjøset til Nerdal / Jakobsen somskal utvikles i forbidelse med deres turistplaner på egen eiendom.

Skiltplan

Det er planlagt skilt på 4 punkt innover fra Ålvundeid til Nerdalen, samt et portalskilt plassert når Innerdalen kan fotograferes like etter passering av toppunktet ved veien innover. Dette er i dag også et mye brukt fotopunkt, der det vurderes egnet å sette opp et portalskilt for Innerdalen.

Tiltak og kostnadsberegning

Tallgrunnlaget i oppsettet under er delvis hentet fra kostnadsoverslag fra Feste Nordøst AS, pers. med. Jøran Jalobsen og erfaringstall fra sammenlignbare prosjekt på andre innfallsporter i Trollheimen.

Skiltene som planlegges satt opp er fordelt på 5 punkt, og består av til sammen:

4 stkinfoskilt 250 x 2000 cm

5 stk infoskilt 950 x 2000 cm

1 stk portalskilt 800 x 2000 cm

Det vurderes riktig at Nerdal / Jakobsen tar en noe større andel av reguleringsplankostanden enn kommunen og verneområdestyret. Og at Verneområdestyret tar en noe større andel av kostanden til skilt. Videre at Nerdal / Jakobsen har kostnader til å etablere toalett og garderobeanlegg utover det som er satt som felleskostnad.

Videre er det vurdert at enkelte fellestiltak har større eller mindre interesse for Nerdal / Jakobsen, og derfor er andelen som det foreslås at de går inn med tilpasset dette. Forslag til fordeling av utgiftene mellom Verneområdestyret, Sunndal kommune og Nerdal / Jakobsen er derfor satt opp med forutsetninger beskrevet over.

Tiltak	**Kostnad**
Parkeringsplass /plass for skilt og infohus Avretting- kantlegging med stein, rydding og gruslegging	240.000
Møbler inkl transport	10.000
Infobygg inkl grunnarbeid og oppsett	200.000
Skilt inkl oppsett (på alle punkt i skiltplanen)	200.000
Tilgang til toalett / dusj i låven til Nerdal / Jakobsen	300.000
Reguleringsplan og gebyr ved saksbehandling	350.000
Sum	1.300.000

<u>Forslag til fordeling / finansiering:</u>

Verneområdestyret for Trollheimen	600.000
Sunndal kommune	400.000
Ane Nerdal / Jøran Jakobsen	300.000

Det foreslås at Nerdal / Jakobsen står som søker og eier av infohuset, samt for tiltakene som foreslås utført på parkeringsplassen og plassen for skilt og oppsett av benker, og at Verneområdestyret for Trollheimen står som søker og eier av skiltene som settes opp.

Dersom det ikke er mulig å finansiere tiltakene som foreslått, foreslås det at skiltingen i tråd med skiltplanen, en noe forenklet oppgradering av parkeringsplassen, samt tilgang til toalett / dusj og en andel av reguleringsplankostandene prioriteres.

Kostnadene ved verneområdestyrets andel av planlagte fellestiltak på Innfallsport til Innerdalen foreslås fordelt slik i tid:

2022	50.000
2023	300.000
2024	250.000

Hjemmelsgrunnlag - Naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan

Delegering

Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Innerdalen landskapsvernområde (LVO) til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyrets oppgaver og rammer framgår i styrets vedtekter av 01.01.2020 gitt av Miljødirektoratet, og verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde av 17.06.1977.

Alle dispensasjoner fra verneforskriften og andre vedtak styret gjør som berører naturverdier skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Innerdalen landskapsvernområde er å bevare et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi.

Oppsett av portalskilt på utsiktspunkt ved veien innenfor grensen til Innerdalen landskapsvernområde vurderes å trenge en egen dispensasjon fra verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde. Dispensasjonen kan gis med hjemmel i verneforskriften for Innerdalen kap. IV punkt 6.

Forvaltningsplan

Tilretteleggingstiltakene foreslått i denne saken er i tråd med føringer fra forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen og besøksplanen for Trollheimen og Innerdalen. Tiltakene styrker eksisterende områdebruk, og gir samtidig besøkende en bedre opplevelse. Tiltakene vurderes også å gi lokal verdiskapning ved at områdene tilrettelegges bedre for de besøkende, og at tiltakene samfinansieres med offentlige og private aktører med felles interesser.

Fra forvaltningsplanens retningslinjer for bygninger og anlegg, kap. 4.7.3, går det fram at alle faste innretninger som bygninger, plattinger, levegger, gjerder, master, demninger, bruer, klopper, skilt osv. kan ikke oppføres eller endres uten nødvendig dispensasjon fra verneforskriften.

Naturmangfoldloven (NML)

Det framgår av NML § 7 at det ved prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utprøving av offentlig myndighet som berører natur.

§8 Kunnskapsgrunnlaget
Kunnskapsgrunnlaget i saken er basert på forvaltningsplanens føringer og etablert besøksstrategi. Kun oppsett av portalskilt berører verneområdet, øvrige tiltak støtter en ønsket områdebruk. Søk i artsdata, sensitive artsdata og naturtyperegistreringer nyttet som kunnskapsgrunnlagviser ikke registrerte arter ved foreslått punkt for oppsett av portalskilt som vil ta skade av tiltaket.

Føringer i forvaltningsplan og etablert forvaltningspraksis vurderes sammen med kunnskapsgrunnlaget vurderes tilstrekkelig til å behandle søknaden og § 9 Føre-var-prinsippet er ikke nødvendig å ta i bruk i denne saken.

§10 Samlet belastning
Innerdalen har to turisthytter og 5-6 hytter / buer. Området er mye besøkt, Ferdselstellere viser ca 25.000 årlige besøkende i området. Tiltakene som foreslås her vil ikke endre områdebruken eller gi en merbelastning utover dagens tilrettelegging og bruk, men heller styrke en områdebruk som er ii tråd med besøkstrategien for området.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
Dette prinsippet vurderes ikke relevant i denne saken.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder
Det er ikke egnede plasser for oppsett av portalskilt som vil gi samme effekt enn den foreslåtte utsiktspunktet innenfor vernegrensen. Punket er også i dag et mye brukt fotopunkt, og oppsett av portalskilt ventes ikke å endre dette på noe vis.

Andre lovverk og reguleringer

Sunndal kommune vil avgjøre om det skal lages en helhetlig reguleringsplan for innfallsporten til Innerdalen i Nerdalen og den private utbyggenen til turisme som Ane Nerdal og Jøran Jakobsen planlegger. Kommunens og verneområdestyrets rolle i forhold til dette vil da bli avklart.

Oppsett av skilt må ha grunneiernes godkjenning i tillegg til tillatelse etter plan og bygningsloven fra Sunndal kommune.

FESTE
LANDSKAP • ARKITEKTUR

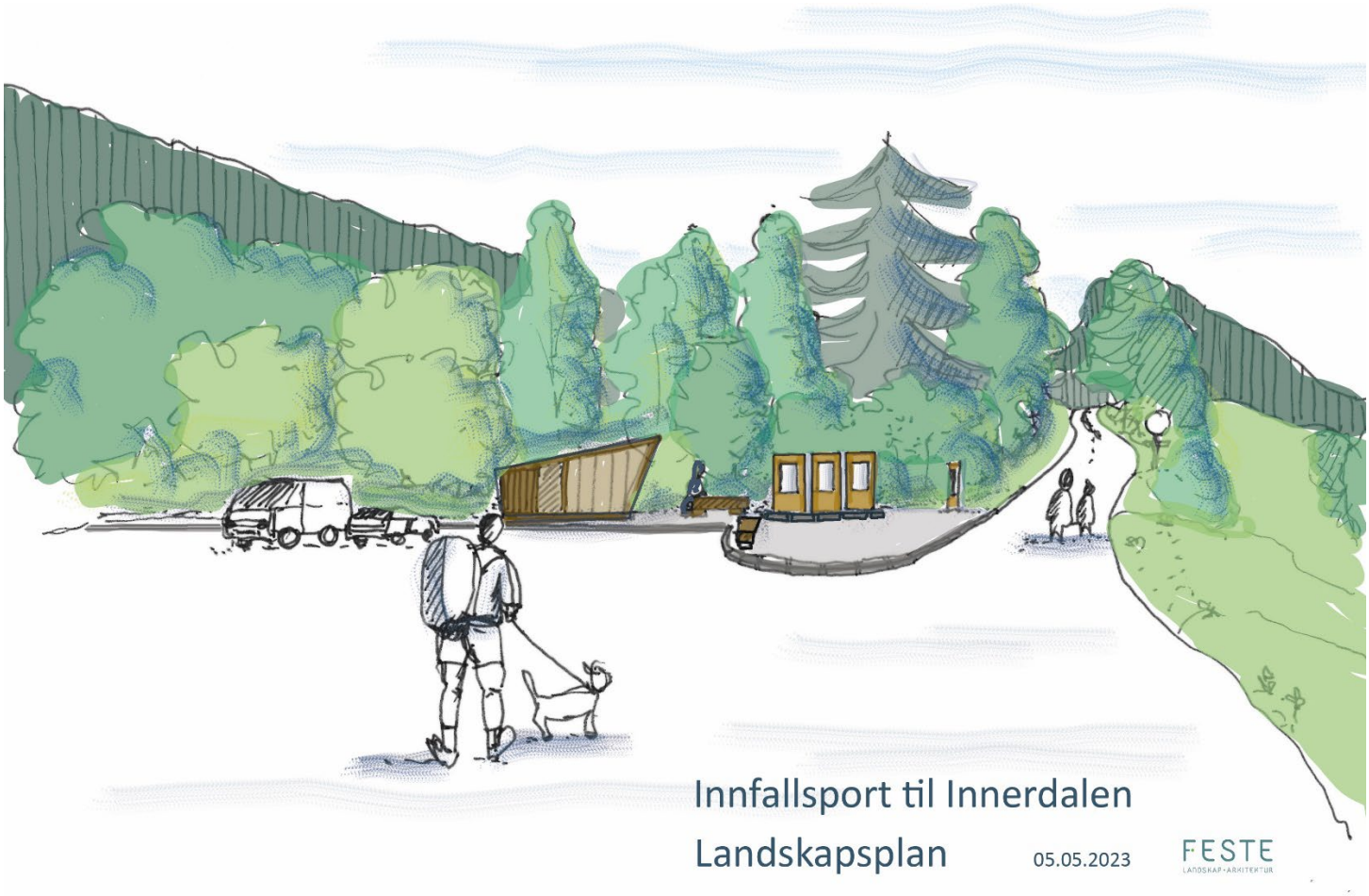

Innfallsport til Innerdalen

LANDSKAPSPLAN, DATO 05.05.2023

VERNEOMRÅDESTYRET FOR TROLLHEIMEN

Tittel:
Innfallsport til Innerdalen i Trollheimen

Prosjektnr.: 43010

Dato:
05.05.2023

Oppdragsgiver:
Verneområdestyret for Trollheimen

Kontaktpersoner:
Verneområdeforvalter Hege Sæther Moen

Prosjektoppsummering:
Tilrettelegging ved innfallsport til Innerdalen i Trollheimen.

Prosjekttema:
- Infopunkt
- Naturmiljø
- Formidling

Framsideillustrasjon:
Landskapsplan, Feste NordØst as

Kvalitetssikring/prosjektleder:
Helge Bakke / Stine Ringnes

Produsert av:
Feste NordØst as
Gata 1,
2540 Tolga
Tlf: + (47) 62 48 03 55

www.feste.no
nordost@feste.no

Innfallsport til Innerdalen – tilrettelegging for tiltak

I Nerdalen i Innerdalen er det ønske om å legge til rette for innfallsport til Innerdalen landskapsvernområde. Eksisterende parkeringsplass skal bestå, men det skal etableres nye informasjonstavler og skilt, samt et nytt infohus.

Landskapsplanen for området viser en justering av parkeringsplassen. Dette for å oppnå en bedre utnyttelse. Inn- og utkjøring av plassen er snevret inn for å kanalisere trafikken. I den sørøstre delen av parkeringsplassen er det vist en ny plass for informasjon, benker og infohus.

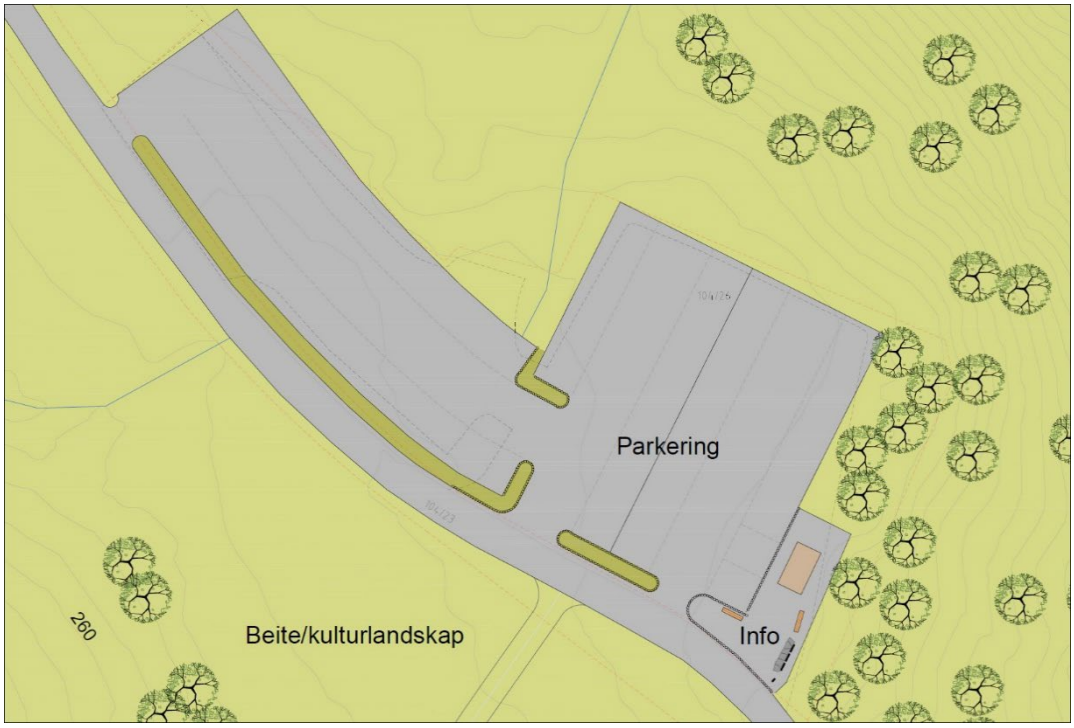

Figur 1: Landskapsplan som viser parkeringsplassen i Nerdalen.

Det skal settes opp nye tavler i henhold til merkevaren for nasjonalparker og landskapsvernområder. I tillegg skal det settes opp et anvisningsskilt, til turstier og turisthytter. (Se illustrasjon under.)

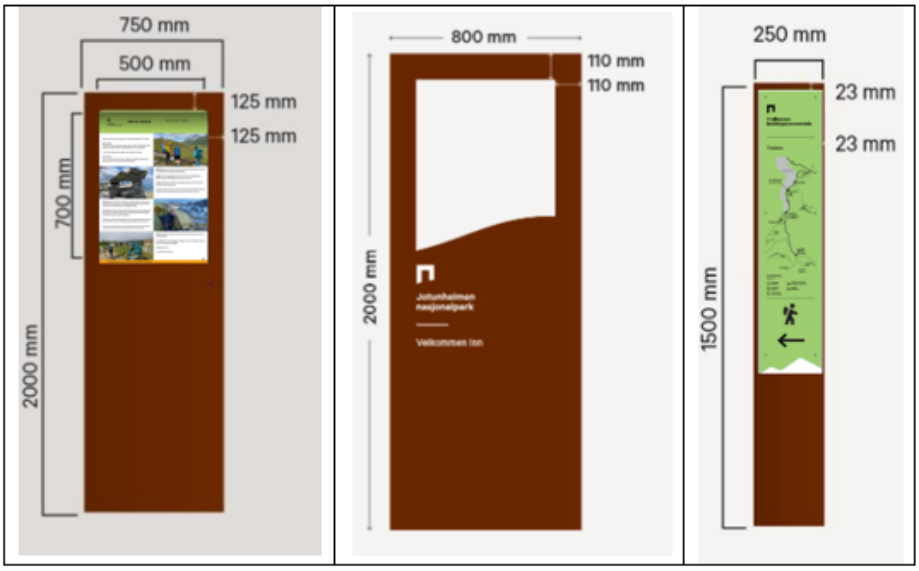

Eksempel på tavler og skilt som skal settes opp i Nerdalen.

For å skille parkeringsområdet fra informasjonsplassen er det foreslått bruk av kantstein, enten i form av skifer eller gråstein. Dette vil avgrense oppholdssonen foran informasjonstavlene, og hindre biler i å kjøre helt inntil tavlene. Kantsteinen og steinhellene foran tavlene bør være i samme type materiale/stein.

Bildeeksempler: Parkeringsplass med natursteinskant. Fra Synnervika - kantstein langs vegen.

Det skal settes opp et informasjonshus, som vil inneholde parkeringsautomat, turistinformasjon, informasjon om Renndølsetra og Innerdalshytta (ikke verneinformasjon), samt bord og benker. Informasjonshuset vil fungere som en gapahuk, der en kan trekke i ly for vær og vind. Informasjonshuset skal ha åpningen mot sør, og mot infoplassen.

Bildeeksempel fra Infohus i Helgetunmarka

Materialbruken og utformingen bygger på eksisterende situasjon. Parkeringsplass og infoplass er foreslått med grusdekke. Foran tavlene er det vist natursteins-/skiferheller og mellom parkering og informasjon er det foreslått kant i naturstein. Utforming av benker er vist i tre og cortenstål.

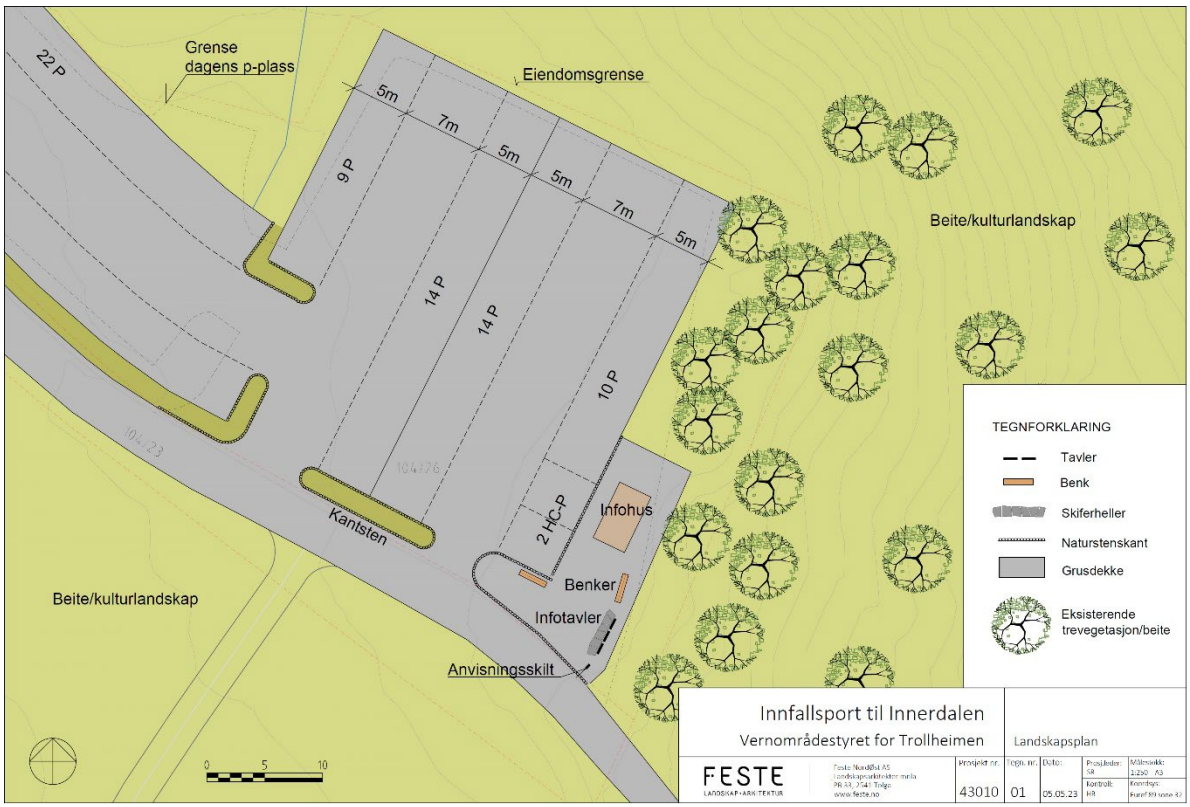

Figur 2: Landskapsplan som viser parkering og infoplass i Nerdalen.

Bildeeksempler fra Elgå i Femundsmarka. Spesiallagede benker i malmfuru og cortenstå, skiferplass og kantstein.

Bilde fra Synnervika i Femundsmarka. Informasjonstavler i cortenstål, gapahuk og nye benker.

Oversiktsplanen, fig 3 viser parkering, infoplass og sanitær-hus. Det skal legges til rette for dusjmuligheter og toalett i fjøset/låven på tunet vest for parkeringsplassen. Dette tilbudet vil serve dagsturister og andre turgåere. I tillegg til sanitærfunksjoner er det planer om utvikling av matservering og overnatting.
Eksisterende utedo ved parkeringsplassen skal fjernes.

Figur 3: Situasjonsplan som viser sanitær-/servicehus og tilrettelegginger i Nerdalen.

Figur 4: Perspektivtegning – Infoplass sett fra vest mot øst.

Skiltplan

Det er utarbeidet en egen skiltplan av verneforvalter, som viser informasjon og skilting, fra Ålvundeid til Nerdalen og Innerdalen. Landskapsplanen viser skilting ved innfallsporten, pkt 4, jf. illustrasjonen under.

Mengder, materialbruk

Det er utarbeidet en enkel mengdebeskrivelse for tiltakene ved parkeringsplassen og infohuset.
Se vedlegg 1.

Det skal settes opp tavler i cortenstål, i henhold til merkevaren.
Det er foreslått benker i cortensål og malmfuru.
Disse er solide og har en materialbruk som passer til området.
Kanting mellom parkering og infoplass er foreslått i naturstein.
Infoplass og parkering er vist med grusdekke.
Mengdene er i henhold til landskapsplanen.
Prisene er erfaringspriser fra tilsvarende prosjekter (innfallsporter).

Innfallsport Innerdalen - tilrettelegging av tiltak

Situasjonsplan - mengdebeskrivelse

03.05.2023

Feste NordØst AS

Prosjektnr. 43010

Verneområdestyret for Trollheimen

KOSTNADSOVERSLAG (eks. MVA)	**kr 284 225,00**	

Spesifikasjon	Enhet	Mengde	Pris/pr	Sum pris eks.mva	Merknad
ARBEID VED GAPAHUK/INFO-PLASSEN					
Flytting og omlegging					
Rydding og fjerning av veksttorv/buskas	m2	205	kr 120,00	kr 24 600,00	Fjerne kratt, kantvegetasjon og veksttorv mellom dagens parkering og forslag til utvidelse av plass, - områder med grusdekke og skiferheller.
Avretting av underlag	m2	205			Avretting, justering og komprimering av underlaget, for parkeringsplass og plass foran infotavler.
Forsterknings tilført utenfra					
Fk 22/120 mm, tykkelse 350 mm	m2	205	350	kr 71 750,00	35 cm forsterkningslag på parkeringsplass og infoplass
Bærelag av knuste steinmaterialer, tilført utenfra					
Fk 0/22 mm, tykkelse 100 mm	m2	205	kr 75,00	kr 15 375,00	10 cm bærelag under toppdekke av grus, samt under kantstein
Dekke					
Grusdekke, 0/16 mm, tykkelse 50 mm	m2	205			Toppdekke av grus på parkering og infoplass
Skiferheller	m2	5	kr 1 300,00	kr 6 500,00	Skiferheller foran informasjonstavler.
Kanter					
Natursteinskant	lm	100	kr 1 200,00	kr 120 000,00	Natursteinskant settes i sand. Steinen settes knas med 10 cm vis mot kjøreareal/parkering.
Møbler					
Benker	stk	2	kr 4 500,00	kr 9 000,00	2 benker a 2m lengde. Utført i cortenstål og malma furu.
Tavler					
Infotavle	stk	4	kr 8 000,00	kr 32 000,00	Hovedskilt for Innerdalen landskapsvernområde og hovedskilt for Trollheimen. Informasjonsskilt - adferd og portalskilt.
Anvisningsskilt	stk	1	kr 5 000,00	kr 5 000,00	Anvisningsskilt som viser veien og attraksjoner fra Ålvundeid til Nerdalen og Innerdalen - tursti og turisthytter.

Fra: Hilde Blikås[hilde.blikas@sunndal.kommune.no]
Sendt: 09.05.2023 08:22:51
Til: Moen, Hege Sæther[hege.moen@statsforvalteren.no]
Kopi: Tore Ulvund[tore.ulvund@sunndal.kommune.no];
Tittel: Skilting langs kommunal veg - innfallsport Innerdalen

---

Hei Hege!

Jeg hadde skrevet en huskelapp om at jeg skulle sjekke litt for deg ift. skilting av vegen som omtalt, og i dag dukket den opp. Beklager sen tilbakemelding!

Av hensyn til trafikksikkerhet er private skilt som utgangspunkt ikke tillatt langs offentlig veg, og er derfor søknadspliktige.

Søknad må sendes til kommunen, og inneholde opplysninger om:

- Hvem som søker
- Situasjonplan i målestokk 1:500 med nøyaktig plassering av skilt
- Innhold og utforming av skiltet, størrelse
- Hvor lenge skiltet skal stå (midlertidig eller permanent)

Søknaden om oppsett av privat skilt blir vurderte i forhold til trafikkfare, om skiltet hindrer fremkommelighet og om skiltet hindrer fri sikt eller medfører distraksjonsfare på det stedet det blir ønsket plassert.

Vegloven §§ 33 og 57, vegtrafikkloven § 5 og plan-og bygningsloven § 30-3.

Når det er sagt høres det veldig strengt ut, men jeg er sikker på at vi finner en god løsning, Sunndal Kommune er jo absolutt positiv til utvikling av Innerdalen

Hilde Blikås
byggesaksrådgiver
Avdeling for samfunnsutvikling
telefon: 90 11 04 01
www.sunndal.kommune.no

Sunndal kommune

Sammenfatning av innspill på høring av utkast til prosjektplan for innfallsport til Innerdalen og Trollheimen

Utkast til prosjektplan for innfallsport til Innerdalen og Trollheimen var laget med utgangspunkt i forvalters vurderinger, Besøksforvaltningsstrategien for Trollheimen og Innerdalen, samt innspill fra berørte grunneiere og kjente eksisterende og kommende reiselivsbedrifter i Nerdalen / Innerdalen.

Utkast til prosjektplan for innfallsport til Innerdalen og Trollheimen ble sendt de samme aktørene / partene samt Sunndal kommune for gjennomsyn og høringsinnspill. I det videre sammenfattes innspillene:

KNT / Innerdalshytta

- Viktig med god parkering

- Ønsker plass for informasjon om KNT og Innerdalshytta på linje med Renndølsetra

- Behov for skilting om innkjøring forbudt

Sunndal kommune

- OK å legge om vei / sti utenom tuna den i dag går gjennom, da den vil følge eksisterende landbruksvei store deler av strekningen og stort sette ligge utenfor myr og dyrket jord

- Bør ikke anlegges ny permanent parkering på dyrket jord

- Om dyrket jord skal brukes i sesongtoppene er det viktig at det ikke går ut over dagens produksjon

- Teltområder bær legges i mer kupert terreng og trenger ikke ta så store areal som i utkastet

- Forslag til alternative parkeringsareal i mindre produktive områder

- Usikker på om omlegging av vei bær legges inn i planene nå, men eventuelt tas med som ert mulig alternativ på sikt

- Rangerer viktigheten av tiltakene å være parkering og tilgang til toalett med vann samt skilting framfor omlegging av vei

Eystein Endreson Opdøl

- Viktig å vise at det ikke er lovlig å kjøre lengere enn parkeringen. Nytt skilt bær fjerne driftskjøring som det står i dag og formulere noe som tydeliggjør hvem som kan og ikke kan kjøre.

- Bekymret for for stor økning i antall besøkende. Ikke legg til rette for for store parkeringsplasser da dette signaliserer at en ønsker et større antall besøk enn området / vertskap ønsker.

- Ønsker omlegging av en smal gangsti nedenfor gårdene, men ikke på oversiden av gårdene – da dette vil virke ulogisk og ikke virke som tiltak. Biltrafikk kan følge dagens veg.

Jørgen Singsdal

- Forslag til to alternative traseer for omlegging av henholdsvis veg og sti nedenfor gårdene, eller bare sti over gårdene.

- Generell tilbakemelding om at ferdselen de siste 10 år har vært eksplosiv. Skyldes nok mediaeksponering.

- Økt besøk er kime til konflikt med aktiv landbruksnæring i randsonen til verneområdene. Viktig å tenke på tålegrensen, slik at en oppnår sambruk mellom eksisterende bruk og besøkende.

- Ønsker at innfallsporten flyttes lengre ned slik som i Todalen, der den ble flyttet fra Kårvatn til Todalen.

- Etterlyser innflytelse / møter underveis i arbeidet med prosjektplanen for Innfallsporten.

- Ser at planer til nabo 104/9 er tatt med, også på areal som i dag leies av Singsdal. Peker på at 104/9 har både bo og driveplikt, som i dag oppfylles av deres leieavtale på dyrket mark og beite.

- Mener 2021 vær særskilt, noe som medførte at de tilgjengeliggjorde en opp gruset lunneplass til parkeringsplass. De er usikre på om det vil være slik ekstraordinært behov framover og derfor ikke sikker på om deres lunneplass skal inngå i parkeringsareal i prosjektplanen som permanent areal.

- Uheldig plassering og omfang av teltplasser og rasteplass i planen. Kommer i konflikt med næringsutnyttelsen, og er uheldig nær gardstuna. All byggeaktivitet og tilrettelegging bær skje så nær fjøset til Nerdal og Jakobsen som mulig.

- Positive til utviklingsplaner for fjøset.

- oppsummert så er det viktig at kulturlandskap og landbruksnæring blir ivaretatt.

- Ønsker ikke nye stier eller mer tilrettelagte stier i området da dette vil slite på de fredelige områdene her nå, og vil forstyrre jakt, beitedyr og landbruksdrift.

- Nødvendig med omlegging av vei på grunn av økt besøk og økt motorisert ferdsel til Innerdalen som følge av økt turisme. Omlegging bør omfatte all trafikk både gående og kjørende. Omleggingen bør være til minst mulig skade på kulturlandskapet.

- Omlegging av vei omfatter vegtrase, kostnader og vegretter som må oppfylles før gjennomføring av eit slikt prosjekt.

Fra: Moen, Hege Sæther[]
Sendt: 30.12.2022 15:02:00
Til: Jøran Jakobsen;Ane Nerdal;'singsdal@hotmail.com';'Eystein Opdøl (eystein75@gmail.com)';Roar Halten;Ole Magne Ansnes[joran.jakobsen@hotmail.com;ane_nerdal@hotmail.com;singsdal@hotmail.com;eystein75@gmail.com;roar@knt.no;Ole.Magne.Ansnes@sunndal.kommune.no]
Tittel: Utkast til prosjektplan for gjennomsyn

Hei!

Håper dere har fine romjulsdager

Her er vedlagt et utkast til prosjektplan for innfallsport til Innerdalen og Trollheimen for gjennomsyn. Jeg har forsøkt å implementere mine tanker om behov, innspill fra grunneiere og brukere av området (hytteeiere, KNT) i et dokument. Da fokuset med planen er å legge en plan for områdebruk på innfallsporten er ikke all framtidig områdebruk tatt med eller relevant, men det er ønskelig å synliggjøre det spå langt det er mulig.
Gi meg gjerne tilbakemelding på hva dere tenker – for å ha noe ramme på videre arbeid ønsker jeg innspill innen 10. januar.

Med vennlig hilsen
Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Verneområdestyret for Trollheimen

Telefon: 91339538 / 73199387
Epost: hesmo@statsforvalteren.no
Web: www.nasjonalparkstyre.no/Trollheimen/

Hovedinnfallsport til Innerdalen og Trollheimen i Sunndal kommune

Ålvundeidet – Dalsbøen - Nerdalen

Innerdalen landskapsvernområde (LVO) ligger som en kile inn i Trollheimen LVO, slik kartet under viser. Begge verneområder er mål for tur sommer og vinter fra denne delen av Sunndal. En del etter merkede stier, andre på toppturer sommer og vinterstid.

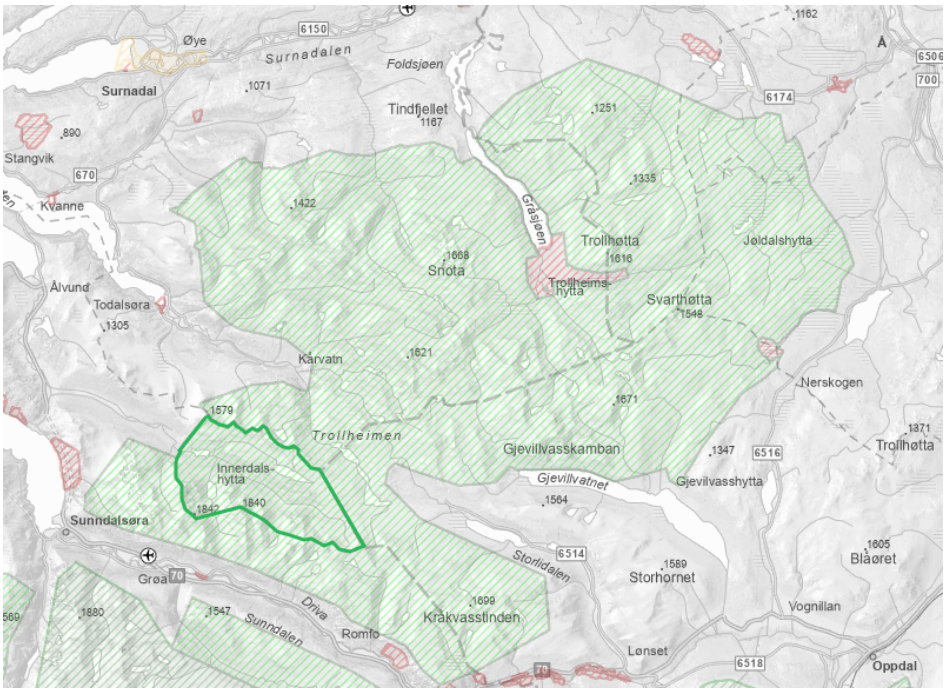

Som det neste kartet viser er det et godt utbygd nett av sommermerkede stier i Innerdalen og Trollheimen. Innerdalen er sentralt plassert i dette nettverket og inngår i ruter fra Kårvatn i Todalen, Storlidalen og fra Fale i Sunndal.

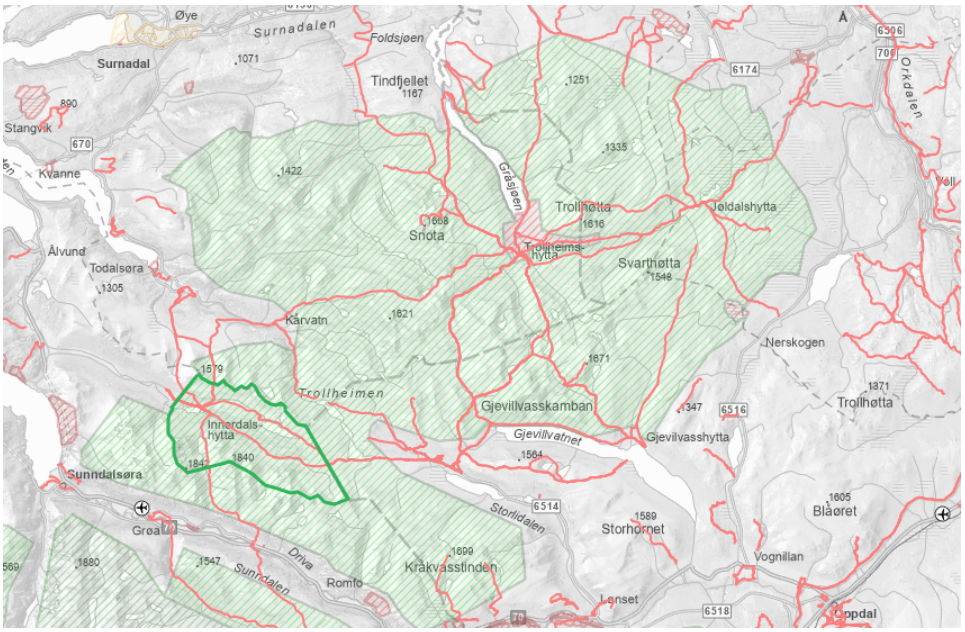

Sommerstid er det størst utfart fra Nerdalen til Innerdalen og videre til Kårvatn og Storlidalen, men også mange dagsturister som besøker Innerdalstårnet eller bare opplever områdene ved Renndølsetra og Innerdalshytta.

Skarfjellet og Trolla er også mye brukt av klatrere fra inn- og utland.

Vinterstid, og da særlig senvinter og vår, er det størst utfart fra Dalsbøen. Målet for turen er da Dronningkrona og Kongskrona. En del går også til disse toppene fra Nerdalen.

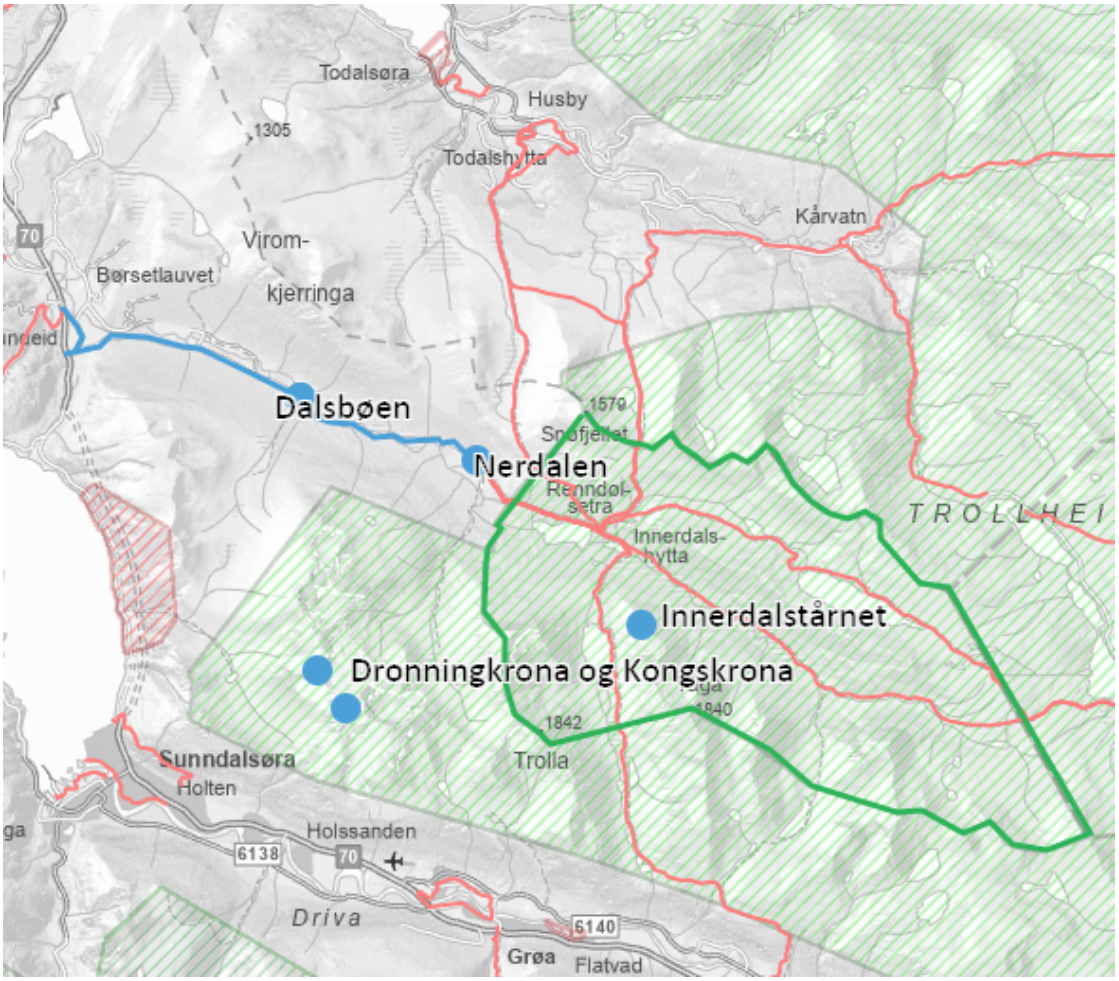

I forbindelse med Verneområdestyret for Trollheimens utarbeiding av en besøksstrategi for Innerdalen og Trollheimen, ble det gjort kartlegginger av besøkende sommeren 2016, ved spørreundersøkelser og med tellere. Telleren på veien til Innerdalen viste da ca 30.000 passeringer, mens det var i underkant av 2000 som svarte på spørreundersøkelsen. Det ble gjort nye tellinger på besøkende i Innerdalen i 2021. På punktet som ble telt i 2016 var det da nær 50.000 passeringer. Det var også tellere som registrerte passeringer videre fra Innerdalen i retning Innerdalstårnet med 15.000 passeringer og i retning av Renndalen med 3.600 passeringer. Disse undersøkelsene viser omfang av besøkende, og mulig også en utvikling der flere bruker fjell og natur. Tallene er viktige som grunnlag for planlegging for besøkende framover.

Brukerundersøkelsen viser også hvem de besøkende er hvordan de bruker verneområdet. En sammenfatning av resultatene viser at gjennomsnittsalderen på turgåeren i Trollheimen var 45 år, kjønnsfordelingen relativt jevn, men med en liten overvekt av kvinner. Andelen nordmenn var relativt høyt (85 %) sammenlignet med en del andre større verneområder. 66 % av de som svarte var på dagstur i området. Andelen tilreisende brukere var på nesten 90 %. Videre kan vi se at 1/3 av brukerne har hytte/fritidsbolig/seter i Trollheimen-området.

De viktigste motivene for å besøke området er naturopplevelse, mulighet for å føle frihet og å oppleve villmark, gå på langtur, oppleve fred og ro, og det å se dramatiske landskap.

Brukerundersøkelsen viser at ¾ hadde Trollheimen / Innerdalen som sitt hovedmål med besøket, noe som skiller seg fra besøkende i mange nasjonalparker. Dette har kanskje sammenheng med de mange hytteboerne i området og det at Trollheimen med turruter som trekanten, og Innerdalen i seg selv er kjente mål for mange nordmenn.

De aller fleste brukerne nytter kun merkede stier. Gode, tydelige og godt merkede stier verdsettes av brukerne som opplever komfort og trygghet på merkede stier.

I besøksstrategien for Innerdalen og Trollheimen (mars 2019) framgår det som mål *at bruken av verneområdene skal skje etter samme mønster som tidligere – der aktiviteter som setring / beite / jakt og fiske har sin plass sammen med enkle friluftsaktiviteter, som ikke krever vesentlig tilrettelegging, forstyrrer beitedyr eller setter spor. Det skal ikke tilrettelegges for aktiviteter som medfører vesentlig økt behov for motorferdsel innenfor verneområdene i Trollheimen. Ny tilrettelegging skal i hovedsak skje i randsonene og der det av hensyn til sårbarhet eller konflikt mellom brukergrupper er behov for å styre områdebruken. Verneområdestyret ønsker å bidra til noe mer utvikling på enkelte innfallsporter, ved å bidra til tiltak og tilrettelegging som gir gode brukeropplevelser og mulighet for å formidle kunnskap om natur- og verneverdier på en god måte. Det etablerte stinettet skal holde en god kvalitet og utbedres når hensyn til sårbare natur- eller kulturverdier krever det.*

Det er besluttet at hoved-innfallsportene i hver av kommunene skal videreutvikles slik at brukerne får en bedre opplevelse samtidig som verdiskapingspotensialet kan utnyttes til det beste for reiseliv og lokalsamfunn. Det er derimot viktig at dette ikke skjer på bekostning av eksisterende landbruksnæring. Ved utviklingstiltak og eventuell ny tilrettelegging skal hensyn til naturverdier og sensitivt artsmangfold ivaretas.

Bakgrunnskunnskap fra brukerundersøkelsen fra 2016, tellinger i 2016 og 2021, samt føringer i verneområdestyrets besøksstrategi er sammen med innspill fra berørte grunneiere og bedrifter knyttet til hoved-innfallsporten til Innerdalen og Trollheimen i Sunndal, grunnlag for forslag til tiltak og områdebruk framover som foreslås i det videre.

Den besøkende kommer enten med privatbil eller kollektiv transport til området. Uavhengig av mål for turen starter reisen til startpunkt på Ålvundeidet. Det er skiltet til Innerdalen fra hovedveien. Det vurderes å være behov for å synliggjøre avstander til startpunktene på dalsbøen og Nerdalen, samt synliggjøre disse bedre. Videre bør parkering, tilgjengelig toalett og tilrettelegging for allmennheten og eventuelle attraksjoner eller opplevelsesmuligheter synliggjøres.

Områdebruk

Områdebruk og informasjon både på Dalsbøen og Nerdalen bør videreutvikles.

Dalsbøen

På Dalsbøen vurderes det nødvendig å synliggjøre startpunktet bedre. Skilte om Trollheimen og vise tilgjengelig toalett fasilitet og parkering på en bedre måte. Her bør det også stå et infoskilt som viser veien videre til Innerdalen.

Nerdalen

Ved startpunkt i Nerdalen er det tidvis stor pågang på parkering. Her bær områder som er helårsparkering skiltes bedre, mens områder som kan nyttes under topper av sesongen avklares at de kan brukes slik. I kartutklippet under er helårsparkering merket i blått, mens utvidelsesområder på dyrket mark er i blått med stiplet areal. Her er det også aktuelt å sette av noe areal til el-bil lading og bobiloppstilling. Gult område er planlagt brukt til utvikling av turisme i regi av Ane Nerdal og Jøran Jakobsen – mulig oppsett av utleiehytter og teltplass.

Låven ønskes brukt til selskap, mens fjøset er tenkt innredet med toalett og dusj for besøkende og egne gjester. Det vurderes nødvendig å legge til rette for at besøkende også får tilgang til WC/dusj ved startpunkt i Nerdalen. Dagens toalettbygg må fjernes.

Det vurderes å være behov for å legge om sti og vei til Innerdalen, slik at den ikke lenger går gjennom gårdstunene. Her er tanken at dette kan gjøres ved å følge eksisterende driftsveger så langt det er mulig og deretter ta ny trase mot Innerdalsveien gjennom noe beite og skog.

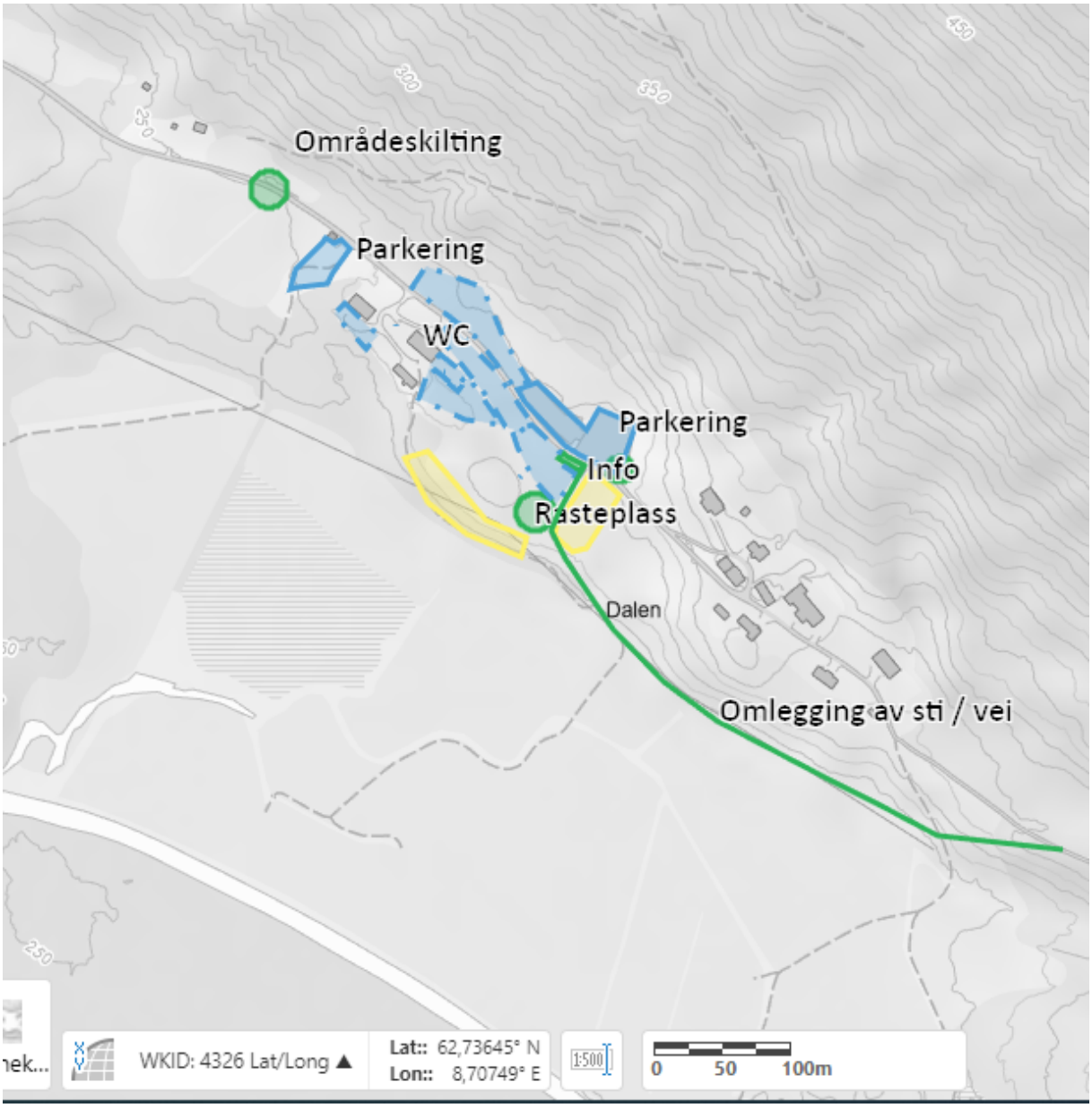

Dagens informasjonsplass kan benyttes videre, men tilpasses brukerne og den nye merkevarestrategien med tanke på infoskilt. Det foreslås mulighet for oppsett av et mindre infobygg der dagens infotavler er. Her kan turgåere skifte, hvile og finne nødvendig informasjon.

Dersom en finner mulighet for å legge om sti / vei vil det være naturlig å plassere skilt i regi av vernemyndighet til starten av denne. Det kan også være positivt med en rasteplass med

utsikt mot Innerdalen og fjellene omkring. Ikke alle er i stand til å ta seg opp til Innerdalen, disse vil likevel få en mulighet til å oppleve området ved bruk av en slik plass.

Dersom det er mulig, bør det også sees på en mulighet for en kortere rundtur / sti i området i Nerdalen av mer universell karakter. Dette er ikke tatt med i tegningen over.

Når områdebruken / parkeringsområder skal detaljeres må det tas hensyn til at hytteeiere og ansatte på Renndølsetra og Innerdalshytta har behov for langtidsparkering – uten å måtte betale parkeringsavgift, eller for en redusert kostnad / årsavgift.

Skiltplan

Følgende skiltpunkt og skilttyper vurderes nødvendig:

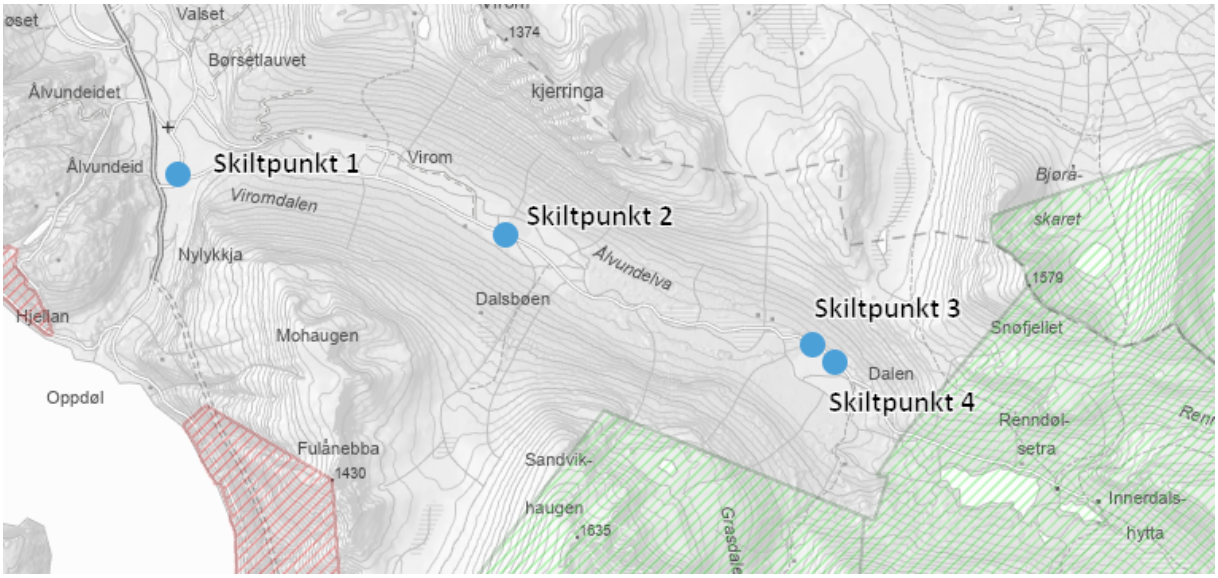

Skiltpunkt 1:

Her er hensikten å gi den besøkende et overblikk over videre vei etter avkjøring fra hovedveien på Ålvundeidet. Dette fungerer godt med bruk av et Infoskilt område Ålvundeid – Nerdalen/Innerdalen.

Skiltet viser viktige attrasjoner og tilbud lang veien, samt avstand til startpunkt Dalsbøen og Nerdalen.

Skiltpunkt 2:

Her ønsker en å gi informasjon om verneområdet, og da primært Trollheimen LVO som er det området en går inn i med start på Dalsbøen. Vi ser behov for følgende skilt:

Hovedskilt Trollheimen

Infoskilt - Adferd

Infoskilt område Ålvundeid – Nerdalen/Innerdalen – som viser veien videre til startpunkt Nerdalen.

Skiltpunkt 3:

Infoskilt over startpunkt Nerdalen med parkering og fasiliteter som info, WC, rasteplasser og overnatting.

Skiltpunkt 4:

Ved startpunkt i Nerdalen ønsker vi å informere både om Innerdalen og Trollheimen landskapsvernområder, i tillegg bær det settes opp skilt som gjør den besøkende bevist på sin egen adferd i møte med dyr og natur. Her er skiltforslagene:

Hovedskilt Innerdalen

Hovedskilt Trollheimen

Infoskilt – Adferd

Portalskilt – alternativ plassering på utsiktspunkt på toppen av veien til Innerdalen

Skiltene som benyttes på Innfallsporter til Innerdalen og Trollheimen, i tråd med merkevarestrategien for verneområder i Norge, er hovedskilt for Trollheimen LVO, hovedskilt for Innerdalen LVO. Skilt under er eksempler fra andre områder.

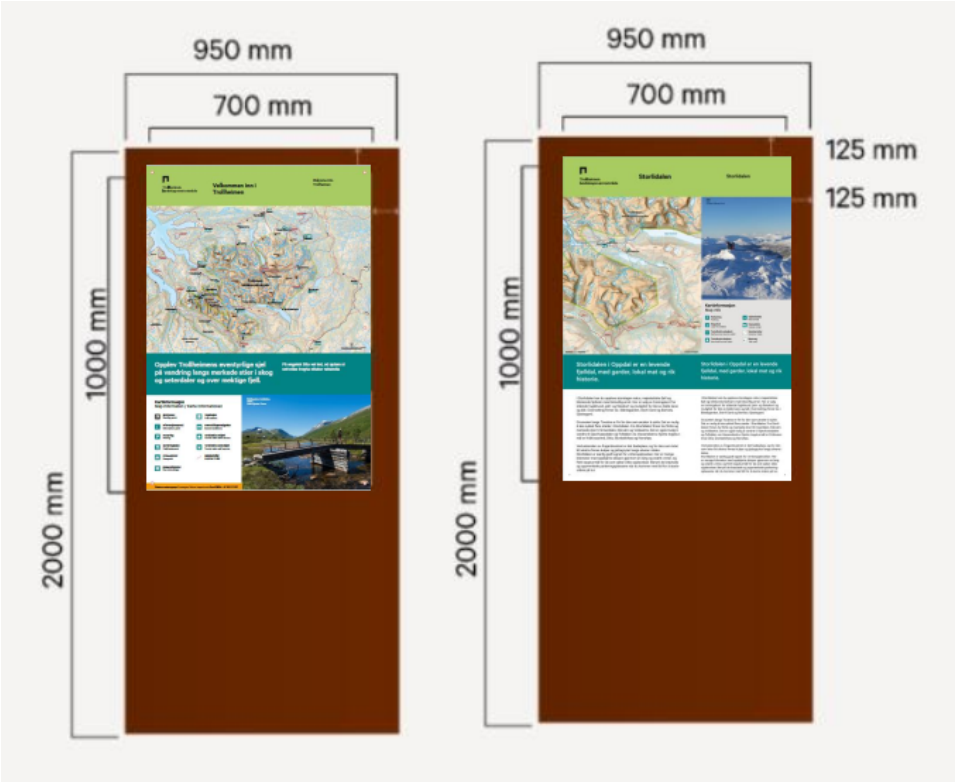

Videre er det behov for infoskilt – adferd, portalskilt og infoskilt-område som viser veien og attraksjoner fra Ålvundeid til Nerdalen / Innerdalen.

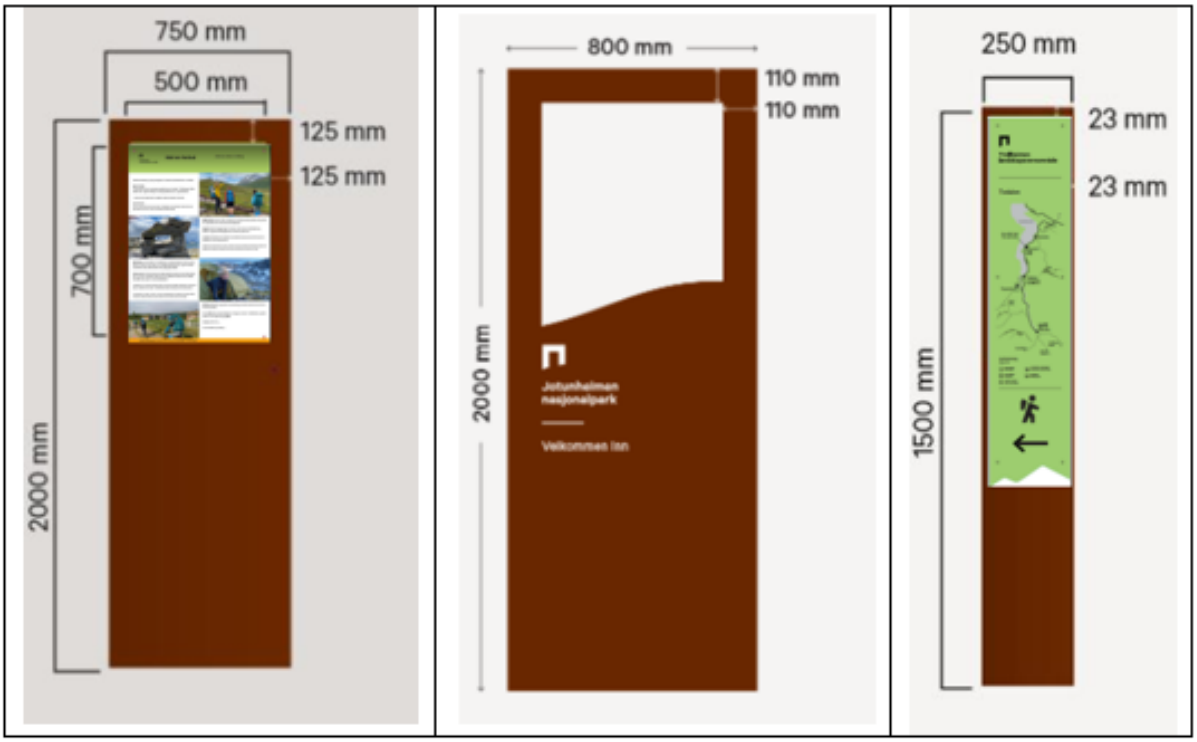

Skiltene er utformet i 20mm tykt cortensstål og måler fra 250 mm til 950 mm bredde og hoyde på 2000 mm. Infoskilt område kan være fra 1500 mm til 2000 mm høyde.

Veien videre

Forslag til områdebruk og beskrivelse sendes aktuelle grunneiere og brukere, samt Sunndal kommune. Innspill fra disse samt eventuell krav til ytterligere detaljering avklares og prosjektbeskrivelsen utformes i henhold til dette.

Endelig prosjektbeskrivelse bør kunne brukes som grunnlag for videre prosjektering av enkelttiltak.

De ulike tiltakene vil finansieres delvis av vernemyndigheten, delvis i privat regi og delvis med samfinansiering av flere aktører.

Drift av innfallsporten og tilretteleggingstiltak må også beskrives i en endelig prosjektplan. Hovedmålet må være at det er brukerfinansiert.

Verneområdestyret for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Hege Sæther Moen **Vår ref.** 2021/12326-0 432.2 **Deres ref.** «REF» **Dato** 25.05.2023

Saken utsatt - Plan for videre arbeid - Innerdalen landskapsvernområde - innfallsport Innerdalen - Sunndal kommune

Det vises til prosess med innspill til behov og ønsker for Innfallsport Innerdalen, utsendt utkast til prosjektplan for innfallsport Innerdalen sendt berørte parter den 30.12.2022, samt telefonkontakt og møter med ulike parter om saken.

Basert på innspill utarbeidet forvalter en plan for videre arbeid, der de tiltak en kunne se mulig å gjennomføre ble tatt videre til verneområdestyre for behandling, mens tiltak som det var motstrid om, som flytting av sti / vei gjennom tunet på 104 / 1, ikke ble tatt videre i som forslag til videre arbeid med innfallsporten, lagt fram for verneområdestyret til behandling.

Verneområdestyret behandlet plan for videre arbeid med innfallsporten til Innerdalen i sitt møte den 22.05.2023 som VO sak 24/2023. Det ble fremmet å utsette saken og styret vedtok med 7 mot 4 stemmer følgende vedtak:

1. Saken utsettes
2. Styret foretar en befaring i området ved sitt planlagte møte i august.
3. Styret ber partene vurdere en helhetlig regulering for området som også tar med omlegging av sti / vei

Som en følge av verneområdestyrets vedtak er det ønskelig at Sunndal kommune initierer enn dialog med berørte parter for å se på muligheten for en helhetlig regulering som også ivaretar behovet for omlegging av sti / vei.

Verneområdestyret skal ha møte i Innerdalen 17.-18. august 2023 og vil da kunne få belyst og vurdert saken igjen.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg
1 Saksframlegg med vedtak

20.6.2023

Jørgen Singsdal
Nerdal
6620 Ålvundeid

Til Sunndal kommune

Innfallsport Innerdalen-prosjektplan-vegomlegging Nerdal

Viser til innfallsport Innerdalen prosess og plan. Eg registrerer at den skisserte plana om å flytte vegen nedafor bebyggelsen og gårdstunet/driftssentret ikkje er teke med i den plana som no ligg føre til behandling av verneområdestyret.

Det er svært utfordrande for meg å ha denne store turist/bil-trafikken i og gjennom tunet som det no er lagt opp til. Det er vanskeleg og utfordrande for gardsdrifta. Dette er også uforsvarleg for sikkerheita både til dei forbipasserande og fastbuande.

Kommunen og verneområdestyret har arbeidd med saken. Eg har gjeve innspel om dette uten å få gehør for problematikken hittil.

Eg ber om at Sunndal kommune tek fatt i saken og at vegomlegging får 1.prioritet.

Jørgen Singsdal

Kopi: Verneområdeforvaltaren Trollheimen verneområde

Svar til utsettelse av sak

Viser til utsettelse av sak 24/2023 i styremøte for verneområdestyret for Trollheimen den 22.05.23. Vil med dette komme med en klargjøring i forbindelse med omlegging av sti/vei.

Det er ikke aktuelt for oss å legge om verken sti eller vei, da vi ikke ønsker å avstå areal eller være med å koste en veiomlegging. Vi mener heller ikke at det er et offentlig anliggende. Veien er privatrettslig og må avklares mellom partene det angår.

Når det gjelder omlegging av kun sti, vil dette kreve at både g.nr. 104/1 og vi på 104/9 avstår areal og godkjenner dette. Slik grunneier på g.nr. 104/1 har signalisert er det ikke ønskelig å tillate kun omlegging av sti, og for oss som grunneiere på 104/9 vil en omlegging redusere vår framtidige eiendomsutnyttelse.
Ferdselen flyttes ved en omlegging fra dagens tun og driftsvei for g.nr. 104/1 til å bli en belastning og konflikt ved utnytting og drift av våre jordbruksarealer og utviklingsplaner. Vi kan ikke imøtekomme tiltak som bare vil gagne g.nr. 104/1 og belastes oss på g.nr. 104/9.

Mvh
Ane og Jøran Nerdal

28.06.2023

Frå: Eystein Opdøl

Til Sunndal kommune

Kommentar til brev frå Jørgen Singsdal om biltrafikk forbi husa og behov for omlegging av bilveg.

Det blir i brev til kommunen og verneområdeforvaltinga i Trollheimen datert 20.06.2023 framsatt påstander om stor biltrafikk gjennom tunet til Nerdal. Denne påstanden vil eg seie i mot. Det er 3 ulike brukarar i Innerdalen (Opdøl gard/Renndølsetra, Innerdalshytta/KNT og fastboende Bjørn Inge Innerdal). I løpet av den korte hovedsesongen kan det skje at vi på Renndølsetra, og Innerdalshytta kjører ned og opp ein gong om dagen, kanskje til og med fleire gonger i sjeldne tilfelle. Men også ofte ingen.

Altså vil det i snitt passere kanskje 4-5 biler om dagen om ein ser heile sesongen under ett, med ekstra mykje kjøring i oppstarten, og i fellesferien. Dette er langt mindre enn dei aller fleste som bor i byggefelt, sentrum eller langs vegane våre opplever av trafikk i Sunndal, og ikkje «stor biltrafikk» som det blir påstått. Om kommunen vil ha eksakte tal på trafikken har Jørgen eit umerka overvakingskamera på fjøsveggen som filmar alle som går og kjører gjennom tunet som han sikkert kan dokumentere trafikken med.

Eg meiner det blir feil å bruke offentlege midlar på å flytte ein bilveg med så liten bruk, og vi er ikkje interessert i å være med å betale dette heller.

Eg har ikkje diskutert med KNT eller Bjørn Inge Innerdal om dei har lyst å legge ut for ny bilveg.

Vi har stor forståing for at det kan være drygt med så mange gåande opp gardsvegen med tanke på at ein må ha fart opp brekka når ein kjem med tunge traktorlass, samt at mjølkebilen må komme fram.

Eg har fleire gonger foreslått å legge ein sti på utsida av den haugen garden ligg på, men det har ikkje vore interessant å diskutere.

Ein slik gangveg vil være eit gode for almenta, og verneområdestyret har i alle fall flagga at dei er positive til å støtte eit slikt tiltak om det er aktuelt. Det reknar eg vel med at kommunen også er.

Ei anna løysing kan kanskje vere å berre utvide bredda på vegen opp brekka frå parkeringa til toppen av bakken, slik at gåande ikkje blir i vegen for landbrukstrafikken. Om det er mogleg reint praktisk veit eg ikkje, det må i så fall fagfolk sjå på i lag med Ane og Jøran som er grunneigar.

Eystein Opdøl,

Grunneigar i Innerdalen

Kopi: Verneområdeforvaltaren i Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområde

ST 34/2023 Delegert sak

Verneområdestyret
for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 +4773199386
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

Ingunn Tørset

Saksbehandler Linda Forbregd **Vår ref.** 2023/4299-0 432.2 **Deres ref.** **Dato** 01.08.2023

Dispensasjon - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel knyttet til beitebruk - Ingunn Tørset

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Ingunn Tørset
Adresse/postnummer/sted:	Moanvegen 8, 6657 Rindal
Sjåfør (-er):	Bjarne Helgetun
Kjøretøy/ reg.nr:	Snøscooter med slede

Transportformål

Transport av saltstein til beiteområde i området Bolmsetrene – Gaddfjellet og videre i retning Buluvatna.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV punkt 5.3:

a) «*Transport som trengs i samband med jordbruk og beitebruk, td. frakting av for, gjødsel, ved eller hogstvirke, og til framkjøring av felt storvilt.*»

Vilkår for transporten

Kjøretrase	Kjøringen skal til saltsteinsplasser som vist i kart under:

	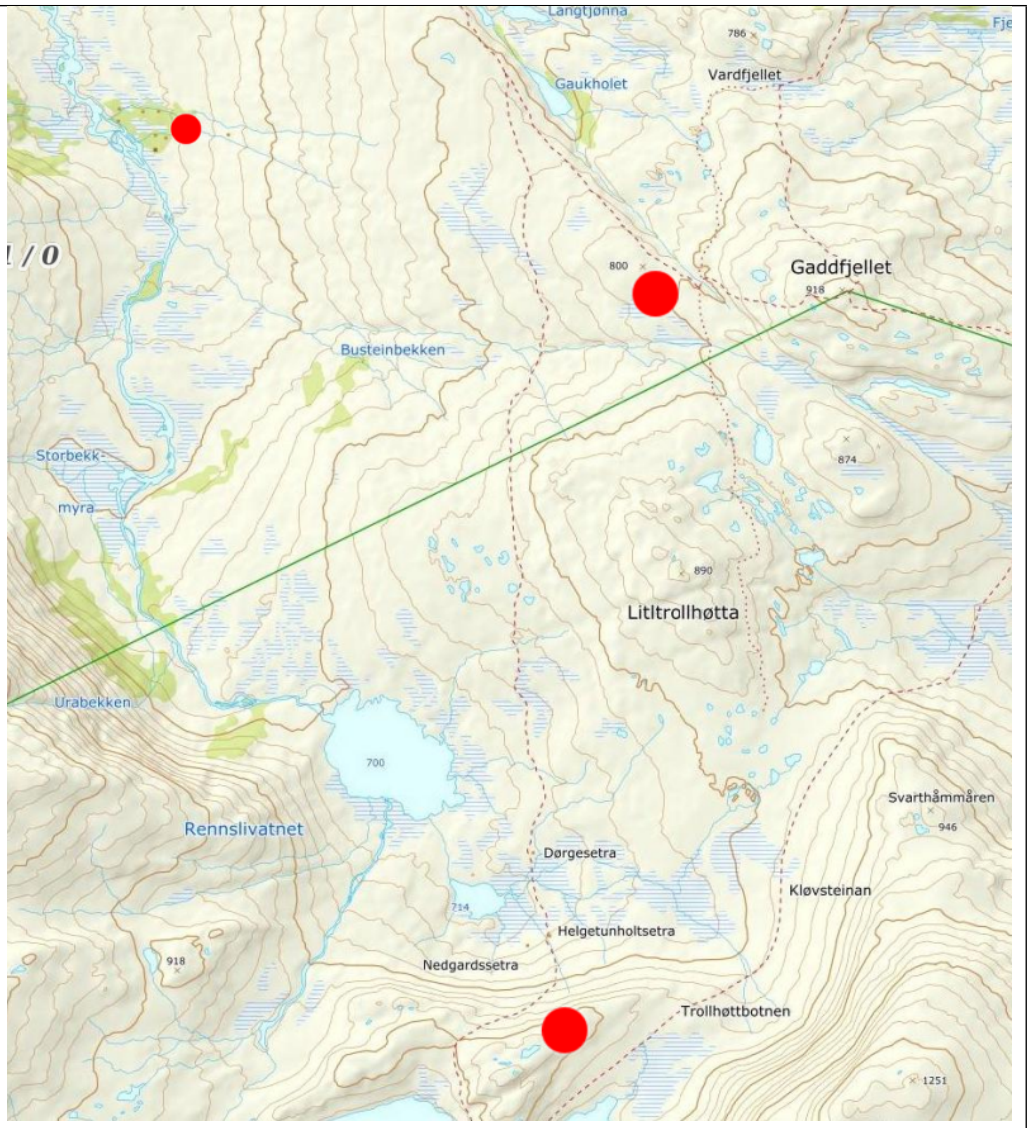 Transportstrekningen vil være fra gårdsbruket 67/11 i Rindal opp Bolmseterlia og videre mot Bolmsetrene, Gaddfjellet og videre i retning Buluvatna som det framgår av plassering av saltsteinplasser i kartet over.
Antall turer / varighet	Det åpnes for inntil 3 turer per vinter for årene 2024-2027.
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00

	Kjøreforbud i påska og om våren: - fra skjærtorsdag kl. 12.00 til 08.00 påskeaften og fra 12.00 påskeaften til 15.00 2. påskedag - etter 20. april.
Krav om slede	Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nytte transport.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt **før** turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år. Kjørebok for nytt år sendes ut når kjørebok for forrige år er levert.
Andre vilkår	Dispensasjonen og kjørebok skal tas med under transport, og legges fram ved kontroll. Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk
Saken trenger ikke egen behandling etter lov om motorferdsel, men grunneiers tillatelse kreves i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet
Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Med hilsen

Linda Forbregd
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg
1 Sakens behandling - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel knyttet til beitebruk - Ingunn Tørset
2 Kjørebok 2024 - Trollheimen landskapsvernområde - motorferdsel knyttet til beitebruk - Ingunn Tørset

Kopi til:

Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

Verneområdestyret
for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

Mattis Sveine

Saksbehandler Hege Sæther Moen **Vår ref.** 2023/7051-0 432.2 **Deres ref.** **Dato** 30.06.2023

Vedtak - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - oppsett av gjerde - Mattis Sveine

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Mattis Sveine
Sjåfør:	Bygdeservice Øksendal BA
Kjøretøy:	Bil (med tilhenger) UX 55819

Transportformål

Transport av håndtverker, materiell og verktøy i forbindelse med vedlikeholdsoppdrag på gjerde ved hytte i Innerdalen.

Hjemmel

NML § 48

Vilkår for transporten

Kjøretrase	Kjøringen skal langs jeepvei fra Nerdalen til Innerdalshytta.
Antall turer	Inntil 2 tur/retur i løpet av sommer/ høst 2023.
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, er det fastsatt følgende kjøretidsbegrensninger: Generelt kjøreforbud: - fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00 - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00

Andre vilkår	Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet med for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker. Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig.
Krav om kjørebok	Dispensasjonen og kjørebok skal tas med under transport, og legges fram ved kontroll. Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt **før** turen starter. Utfylt kjørebok skal returneres innen 31. desember 2023.

Forholdet til annet lovverk
Det må avklares med Sunndal kommune om det er behov for behandling av saken etter lov om motorferdsel. Grunneiers tillatelse kreves i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet
Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling:

Søknad
Det vises til søknad av 16.06.2023 og tilleggsopplysninger gitt i telefon og epost 21.06.2023. Det er behov for å vedlikeholde / erstatte eksisterende gjerde rundt hytta innenfor Innerdalshytta. Oppdraget skal utføres av Bygdeservice Øksendal BA ved ansvarlig Sigbjørn Drøpping. De vil kjøre opp materiell og utstyr til arbeidet, og skal etter planen overnatte på Innerdalshytta eller Renndølsetra mens jobben utføres.

Det er ikke skissert hvor mange turer som trengs for å gjennomføre oppdraget, men antatt at jobben skal utføres i løpet av 2-3 arbeidsdager. Forvalter anslår at det vil være tilstrekkelig med 2 turer med bil og henger for dette.

Naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan
Miljøverndepartementet har 08.02.2011 med hjemmel i Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Innerdalen landskapsvernområde til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 04.03.2020 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Formålet med vern av Innerdalen landskapsvernområde er å bevare et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi.

Stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Det er et generelt kjøreforbud i verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde kap. IV punkt 11, med en del unntak. Transporten som her omsøkes dekkes ikke av verneforskriftens unntak, og må derfor behandles etter Naturmangfoldloven § 48. Dispensasjon kan da bare gis dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet eller kan skade verneverdiene nevneverdig.

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for at motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere.

Til hytter, buer og setre som blir brukt privat eller til utleie, skal føres en restriktiv Dispensasjonspraksis. Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nytte transport. Innleid arbeidshjelp unntas i forvaltningsplanen for dette forbudet mot persontransport når de er på arbeidsoppdrag.

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i sårbare tider for vilt om våren.

Vurderinger
Søker har behov for transport av arbeidsfolk og utstyr i forbindelse med utskifting / større vedlikehold på et gjerde rundt hytta si i Innerdalen.

Det er åpning både i forvaltningsplanens retningslinjer og verneforskriften for å kunne imøtekomme søknaden og den behandles derfor delegert av forvalter.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»
Det er allment kjent kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte generende på friluftslivet. Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad, søk på sensitive artes utbredelse i dette aktuelle området, retningslinjer i forvaltningsplan og allmenn kunnskap om effekten av motorferdsel, og vurderes tilstrekkelig til å kunne behandle saken. Ved å sette vilkår som begrenser ulempen ved motorferdselen, samt ikke åpne for ny praksis i forhold til omfang, er ikke nødvendig å ta i bruk *§ 9 «Føre-var-prinsippet».*

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»
Omfanget av motorferdsel i dette området er knyttet til transport til de to turisthyttene. Transporten skjer etter vei sommerstid.

Ved å følge forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis når det gjelder motorferdsel, vil en tillatelse i denne saken ikke føre til noen presedens, som kan føre til økt belastning på økosystem og verneverdier.

Det er ikke registrert arter som kan ta skade av motorferdsel langs veien innover Innerdalen i begrenset omfang på denne tiden av året.

Begrensninger i kjøretid på helg og kveld /natt reduseres også forstyrrelsen for andre brukere.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»
Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»
Ved behov for motorisert transport i forbindelse med vedlikeholdsarbeid på hytte i Innerdalen, synes bruk av bil med henger langs veien på sensommer / høst å være beste miljøforsvarlige metode.

<u>§ 48 «Dispensasjon fra vernevedtak»</u>
Søker har hytte i Innerdalen som brukes ca 10 uker per år, noe som medfører et visst transportbehov, denne gang i forbindelse med vedlikeholdsarbeid. Begrenset motorferdsel etter veien i Innerdalen gir lite forstyrelse, og ingen varig skade eller spor som truer verneformålet eller verneverdier. Tiltaket er forbigående og lite belastende – det vurderes å kunne nytte § 48 for å gi dispensasjon til nødvendig transport.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Sunndal kommune	Romsdalsvegen 2, Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA

Verneområdestyret
for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 88
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

EL-CO AS
Svartvassvegen 6
6650 SURNADAL

Saksbehandler Roar Pettersen **Vår ref.** 2020/7811-0 432.2 **Deres ref.** **Dato** 10.07.2023

Trollheimen landskapsvernområde - søknad om løyve for transport av utstyr og håndverkere til Jøldalshytta

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Trondhjems Turistforening (TT)
Adresse/postnummer/sted:	Sandgt. 30, 7012 Trondheim
Sjåfør (-er):	Tillatelsen er knyttet til Trondhjems Turistforening (TT), som sammen med ansvarlig utførende EL-CO AS v/Even Aaland og Siemens v/Gaute Sæther er ansvarlige for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt. Sjåfør: EL-CO AS v/Even Aaland
Type kjøretøy/ registreringsnummer:	Bil, gullfarget Suzuki 4wd

Transportformål

Transport av utstyr og personell El-Co AS Even Aaland og Ole Furuhaug samt Gaute Sæther (Siemens) i Trollheimen landskapskapsvernområde fra Kleva/Jølhaugen til Jøldalshytta for installasjon, drift, tilsyn og vedlikehold av el.anlegg og brannvarslingsanlegg.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt 5.3

Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til

c) Transport av varer til turisthyttene og naudsynt transport i samband med bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.

Vilkår for transporten

Kjøretrasé	Kjøringen skal skje langs Jøldalsveien inn til Jøldalshytta.

Antall turer / varighet på dispensasjonen	• Dispensasjonen åpner for inntil **1 tur/retur.** • Dispensasjonen er avgrenset til **12.07.2023**. Ved eventuelle behov ut over omsøkt og dispensert motorferdsel kan og må det eventuelt omsøkes for ny behandling for ytterligere motorferdsel.
Tidsrom	Følgende kjøretidsbegrensninger har relevans i saken: ❖ *Generelt kjøreforbud* ➢ ***alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00***.
Øvrige aktuelle transportsformål	• Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen legal transport. • Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje, proviant mv. av bekvemmelighetsårsaker
Krav om kjørebok	○ Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt **før** turen starter. ○ Kjøreboka skal oppbevares sammen med vognkort på kjøretøyet og vises fram til politi, Statens Naturoppsyn (SNO) eller verneområdeforvaltningen ved oppsyn når det blir krevd i felt. ○ Utfylt kjørebok skal returneres **snarest** etter utført kjøring.
Andre vilkår	• Dispensasjonen forutsetter at tillatelse/rettighet til å kjøre traséene er avklart med grunneiere, eventuelt andre rettighetshavere og godkjent av berørte kommuner. • Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling:

Bakgrunn

Det vises til henvendelse og søknad av 30.06.2020 samt tillegg mottatt pr tlf. 1.07.20 om motorferdsel til Jøldalshytta langs veien fra Kleva/Jølhaugen for inntransport av utstyr og personell for arbeid på brannvarslingsanlegg og el.anlegg på turisthytta Jøldalshytta.

Det er omsøkt 1 tur/retur med 1 bil 12.07.2023 med 3 håndverkere fra EL-CO AS og Siemens.

Naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan

Miljøverndepartementet har 8.02.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) §62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen. Verneområdestyret for Trollheimen har videre i møte 4.03.20 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis, jf. VOS sak 6/2020.

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde, jf. Verneforskriftens kap. III «*er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker.*»
I henhold til verneforskriften for Trollheimen LVO kap. 5.1 «*er motorisert ferdsel forbode». Unnateke frå reglane i 5.1 er køyring på Heldals- og Jøldalsvegane inn til Heldalen og parkeringsplassen på Jølhaugen, jf. Kap. 5.2 pkt. c)*
Forvaltningsstyresmakta kan videre gje løyve til *«Transport av varer til turisthyttene og naudsynt transport i samband med bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet»*, jf. Kap 5.3 pkt. c).

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for hvordan det da kan skje:

- For motorferdsel langs Jøldalsvegen fra Kleva/Jølhaugen til Jøldalshytta skal det **hovedsakelig benyttes traktor**.
- Øvrige bestemmelser fra forvaltningsplanen er videre at all transport skal skje mest mulig sporløst. Det vil si etter eksisterende vei eller på frosset og snødekt mark.
- Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nyttetransport.
- Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i sårbare tider for vilt om våren.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8 - 12.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»
Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad og dialog med søker, forvaltningsplanens føringer, Naturbase, Artskart, sensitive Artsdata, Artsobservasjoner og dispensasjonspraksis i tilsvarende saker i området.

Rødlistede, sårbare, sensitive arter
Det er ikke registrert sensitive sårbare rødlistede fuglearter og/eller nasjonale ansvarsarter i/ved den omsøkte traséen for motorferdsel, jf. Artsdatabanken, Sensitive artsdata og Mork, K. et. al. 2018. Buffersoner for sårbare arter av fugl, Multiconsult dokumentkode. 10202416-RIM-RAP-0001 (oppdrag fra Statnett).

Det foreligger ikke systematisk og dekkende kartlegging av artsmangfold på/ved den aktualisert traséen for motorferdsel.

Ved å sette vilkår som begrenser ulempene fra motorferdselen vurderes kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig i denne saken og det vurderes da ikke nødvendig å ta i bruk NML **§ 9 «Føre-var-prinsippet»**.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»
Omfanget og utviklingen av motorferdsel i de omsøkte og aktuelle delene av Jøldalen, Trollheimen LVO er betydelig både pga. næringsutøvelse og transporter til fritidsbebyggelsen. Omsøkt motorferdsel vil skje etter vei, og vurderes dersom den skjer i perioder med begrenset antall besøkende ikke å komme i strid med verneformål eller verneverdiene.

Omfanget av inngrep og motorferdsel i det aktuelle området er i hovedsak knyttet til driften av Jøldalshytta og næringstrafikk knyttet til setrene som er i drift. Denne dispensasjonen vil ikke medføre vesentlig økning i belastningen på verneverdiene og økosystemet.

Ved å følge forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis for motorferdselen, gir tiltakene ingen varig skade eller spor som truer verneformålet, plante eller dyrelivet. Begrensninger i kjøretid på helg og kveld / natt reduseres også forstyrrelsen for andre brukere.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»
Dette prinsippet vurderes til den aktuelle søknaden å ha begrenset relevans.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»
Biltransport vurderes ut fra nåværende kunnskapsnivå å være miljøforsvarlig driftsteknikk til det omsøkte formålet.

Med hilsen
Roar Pettersen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU

Kjørebok 2023 – Trondhjems Turistforening, EL-CO AS sak 2020/7811.

- Før oppstart av tur skal kjørebok fylles ut med **turnummer, dato og underskrift**.
- Original kjørebok skal medbringes under kjøring og skal forevises på forlangende av politi, SNO eller annet oppsynspersonell.
- Føring av kjørebok skal skje med **permanent penn**.
- Kjøring uten utfylt kjørebok betraktes som brudd på dispensasjonen.

Kjøringen skal skje fra P-plass Kleva og langs Jøldalsveien inn til Jøldalshytta.

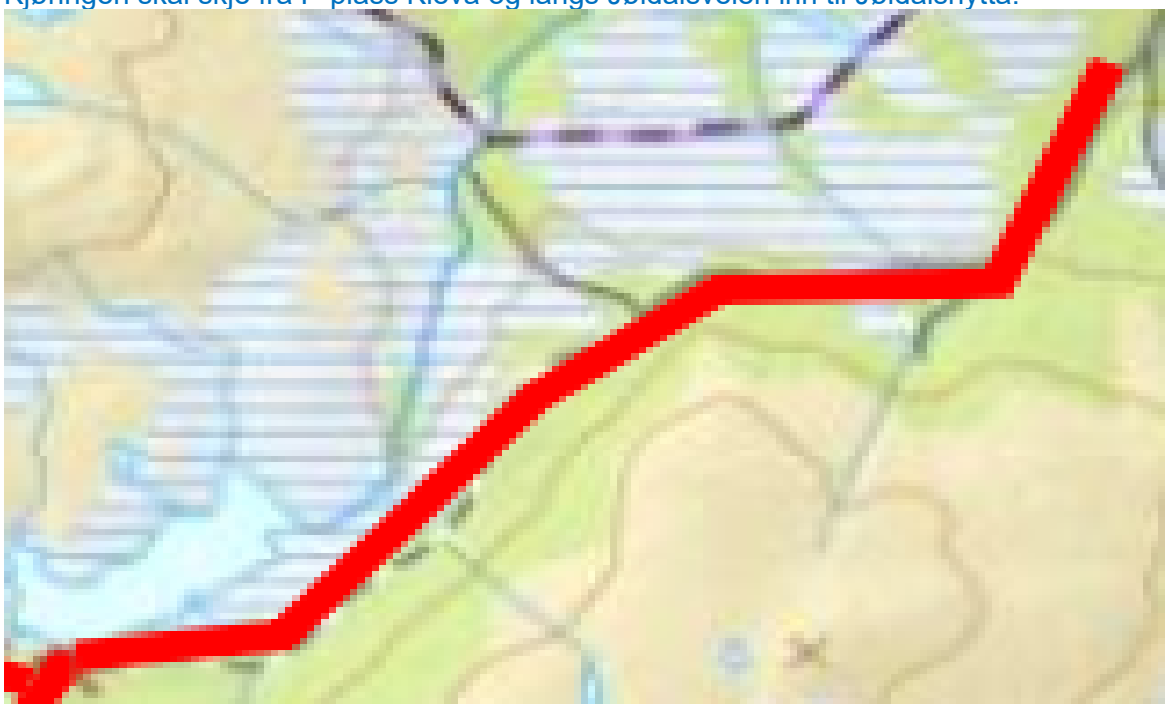

TURNR.	Tur/trasé Dato, start kl., underskrift	Retur Dato, start kl., underskrift
1.		
Hva transporteres		

Signatur: _____

Navn: _____ ***Tlf.*** _____

Adresse: _____

Sted: ***Dato:***

Verneområdestyret for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 88
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

TRONDHJEMS TURISTFORENING
Sandgata 30B
7012 TRONDHEIM

Saksbehandler Roar Pettersen **Vår ref.** 2023/6645-0 432.2 **Deres ref.** **Dato** 23.06.2023

Svartåmoen naturreservat og Trollheimen landskapsvernområde - Søknad om omlegging av TT-stien mellom Liagarden og Svartåa

Med hjemmel i verneforskriften for henholdsvis Svartåmoen naturreservat kap. VI pkt. 2 og verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt. 1.3 gir verneområdestyret for Trollheimen Trondhjems Turistforening tillatelse til omlegging av stien langs Gråsjøen på strekningen fra Liagarden til Svartåa. Ny trasé følger den eksisterende gamle seterveien/stien fra Liagarden til Svartåa, «Sauestien», og videre inn på TT-stien opp til Trollheimshytta som vist på kartutsnitt til søknaden.

Tillatelsen er gitt på følgende vilkår:

1. Arbeidet med merkingen og på/ved stien skal følge retningslinjene gitt i Merkehåndboka utgitt av Den Norske Turistforening, Innovasjon Norge og Friluftsrådenes Landsforbund 2019.
2. Eventuelle merkinger og klopper i stien langs Gråsjøens østside fra Liagarden og inn til Svartåa skal fjernes.
3. Tiltaket forutsettes at tillatelse er gitt av grunneier og evt. andre rettighetshavere.

- Tiltaket vil i seg selv ikke føre til ekstra ferdsel i verneområdet siden det omhandler flytting av ferdsel fra eksisterende sti til Sauestien som begge ligger i verneområdet.
- Total lengde på Sauestien er om lag den samme som på stien langs og nede ved Gråsjøen.
- Tiltaket er vurdert etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12.
- Tiltak vurderes samlet sett ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Eventuelt behov for klopplegging på deler av «Sauestien» må omsøkes.

Klage
Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt.

Søknaden

Det er mottatt søknad 6.06.2023 og tillegg til den 7.06.2023 fra Trondhjems Turistforening (TT) om omlegging av eksisterende sti på østsida av indre Gråsjøen på strekningen fra Liagarden inn til Svartåa, se kart fra søknaden.

Den aktuelle stien er tilførselssti fra Rindal til Trollheimshytta og den velkjente hovedrunden i Trollheimen – «Trekanten».
Ved Liagarden møtes 2 stier henholdsvis stien:

i. Fra Gråhaugan og langs østsida av Gråsjøen og inn til Liagarden.
ii. Fra Langlia langs den gamle seterstien inn Bøludalen, opp over Glupen og ned til Liagarden – «Sauestien».

Stien fra Gråhaugan og langs østsida av Gråsjøen og inn til Liagarden er tatt ut av rutenettet og merkingen til TT. Denne stien er søkt omlagt fra myrdragene ved Gråsjøen og opp i Haugalia og videre i Moseterlia inn i Svartåmoen naturreservat. Videre inn i reservatet søkes stien flyttet bort fra Folda og inn mot Uriasen før den kommer inn på og følger eksisterende TT-sti fra området ved Svartåbrua, se kart til søknad.

Det er søkt om omlegging av stien i om lag 5 km lengde og til et like langt eksisterende tråkk/sti «Sauestien». «Sauestien» går i store trekk parallelt med stien langs Gråsjøen 20 – 50 høydemeter opp i lia og i 200 – 300 meter avstanden fra dagens TT-sti., se kartet.

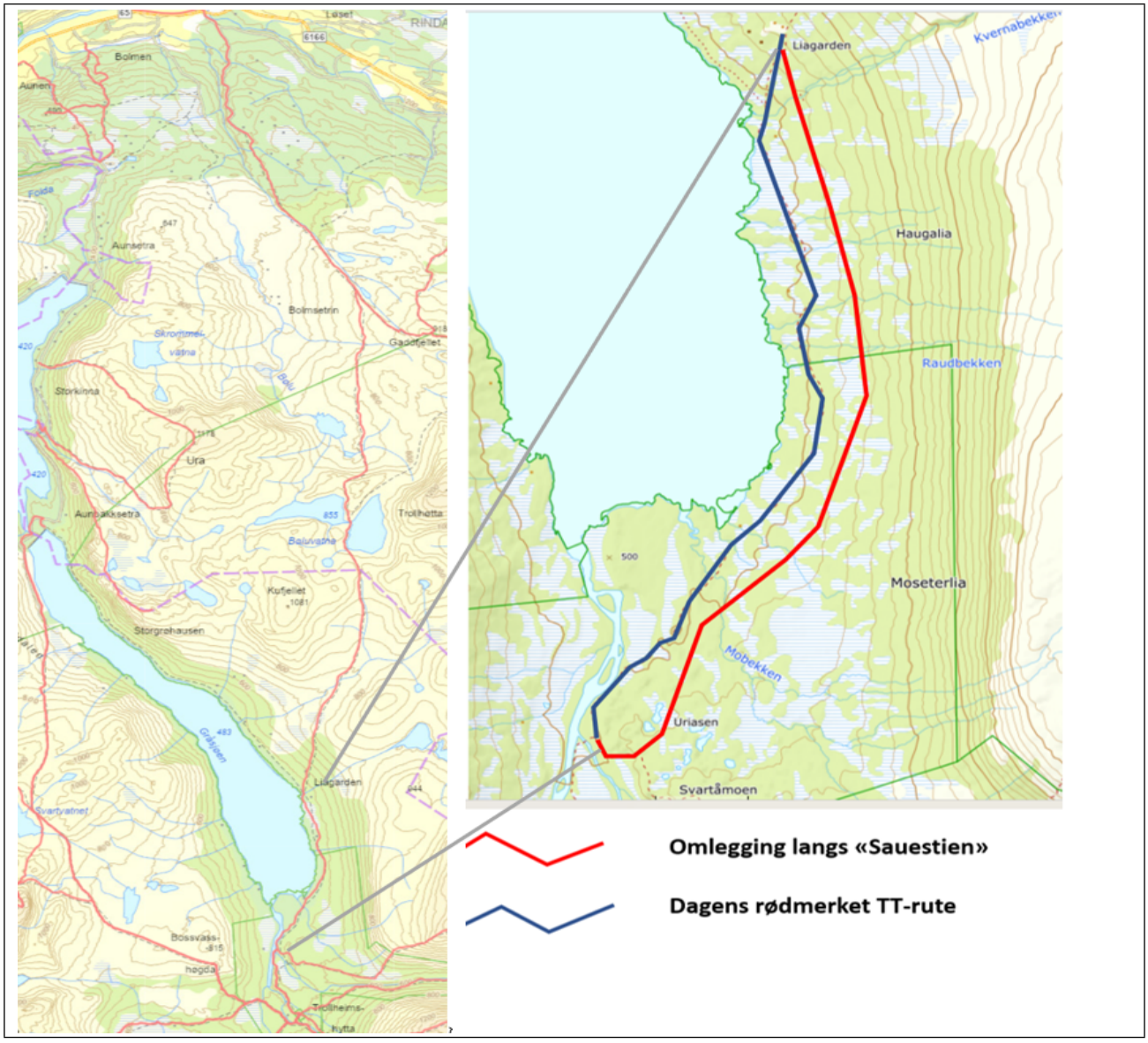

Kryssingene av Kvernabekken og Raudbekken i den omsøkte traséen «Sauestien» vil medføre at bekkene kan krysses på eksisterende bruer i motsetning til dagens trasé. TT er da interessert i å få etablert et samarbeid om vedlikehold av disse i dag 2 bruene som begge er private

TT er i prosess med mål om å få på plass avtale og tilrettelegging for ny innkvartering på Helgetunholtsetra.

Naturmangfoldloven, verneforskrifter, myndighet og delegering for verneområdene i Trollheimen.

Myndighet og delegering

Miljøverndepartementet har 8.02.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen. Verneområdestyret for Trollheimen har videre i møte 4.03.2020 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis, jf. VOS sak 6/2020:

Verneområdestyret for Trollheimen delegerer myndighet til henholdsvis Arbeidsutvalg og verneområdeforvalter i iht. styrets vedtekter pkt. 5 og pkt. 6.2:

Verneområdeforvalter gis myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende:

- *Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.*
- *Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:*
  - *Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.*
  - *Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.*
  - *Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet*

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av Svartåmoen naturreservat *«er å sikre eit skogområde med alt naturleg plante- og dyreliv. Av spesielle kvalitetar kan nemnast at området er eit lite rørt furuskogområde på grusavsetjingar som er typisk for regionen»,* jf. verneforskriftens kap. III.

For reservatet gjeld følgjande relevante bestemmelser mht søknaden, jf. verneforskriften kap. IV*:*

1. *Vegetasjon, medrekna daude buskar og tre, er freda mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter eller plantedelar frå reservatet. Nye planteartar må ikkje førast inn. Planting og såing av tre er ikkje tillate.*
2. *Dyrelivet, medrekna reirplassar og hiområde, er freda mot skade og øydelegging. Det er forbode å føre inn nye dyrearter.*
3. *Det må ikkje setjast i verk tiltak som kan endre naturmiljøet, som t.d. oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, parkering av campingvogner, brakker o.l.,*

opplag av båtar, framføring av kloakkleidningar og luftleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller tilførsel av konsentrert forureining, tømming av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske plantevern- eller skadedyrmiddel. Forsøpling er forbode. Opplistinga er ikkje fullstendig.

Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad, jf. kap. VI, pkt 2 gje løyve til:

«Merking, rydding og vedlikehald av eksisterande stiar, løyper og gamle ferdselsvegar.».

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde (LVO) *«er å ta vare på eit særmerkt og vakkert fjellområde med skog og seterdalar og eit rikt plante- og dyreliv»,* jf. verneforskriftens kap. III.

I verneområdet er : *«Alle inngrep som vesentleg kan endra karakteren til landskapet er forbodne,* jf. kap. IV pkt 1.1. *Det gjeld til dømes (a) Oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, framføring av luftleidningar, jordkablar og kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering og anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, lausbryting og fjerning av stein, mineral eller fossil, bergverksdrift, vassdragsregulering, og sprøyting med kjemiske midlar mot lauvtreoppslag. Opplistinga er ikkje fullstendig.»*

Verneområdeforvaltningen kan etter søknad på nærmere vilkår gjøre unntak fra bestemmelsene og gi tillatelser, jf. pkt 1.3 «*Når verksemda kan skje utan at det strir mot føremålet med vernet.»*
Det omfatter følgende relevante tiltak mht. til den aktuelle søknaden:

d. Bygging og fornying av turisthytter og anlegg for friluftslivet.
e. Opparbeiding av nye turistleier og løyper.

Naturmangfoldloven

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»
Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase, sensitive Artsdata og dispensasjonspraksis i tilsvarende saker i verneområdet.

Naturtyper
Det er ikke registrert naturtyper på de aktuelle arealer eller i nærområdet som gjør at disse oppfyller gjeldende nasjonale kriterier i DN 13 eller NiN-kriteriene for klassifisering i Naturbase.

Arter
Det er ikke påvist noen forekomst av sensitive og sårbare art på eller i influensområdet til det omsøkte tiltaket. Det er påvist 3 arter på nasjonal rødliste i det samme området, jf. Artsdatabanken. Omsøkte tiltak vurderes å kunne ha liten eller ingen nevneverdig relevans for disse aktuelle artene.

NML § 9 Føre-var-prinsippet
Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken slik at NML § 9 føre-varprinsippet ikke er nødvendig å tillegge vesentlig vekt i saken.

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Det omsøkte tiltaket vurderes innledningsvis ikke å bidra til vesentlig endring i antall passerende. Tiltaket vil kanalisere mer ferdsel inn på arealer med større slitestyrke og kapasitet til regenerering mht. ferdsel og derfor mindre sårbar mht. å sette varige spor. Det siden lengre deler av Sauestien går på i tørrere lende og fastmark med vegetasjon av lyngvekster (middels slitestyrke) kontra tidligere sti med stor andel våte vegetasjonstyper/ myr (liten slitestyrke), jf. markslagskart og tabell 1.

Framtidige behov for evt. kloppleggingar og lignende tilrettelegginger i stien vil da reduseres tilsvarende.

TT vil drifte Sauestien når den blir den inkluderes i TT-rutenett etter omleggingen. Driftingen har inkludert både rydding og merking av stitrasé.
Ved nedlegging inkluderes også fjerning av merkingen på tidligere trasé.

Markslagskart, GisLink

Tabell 1: Vegetasjonstyper og slitestyrke

Slitestyrke	Vegetasjonstype	Eksempler
God slitestyrke	Engtyper som er sterkt beitet	Engskogtyper og strandenger
Relativt god slitestyrke	Tørre vegetasjonstyper dominert av urter og grasvekster	Setervoll, finnskjegg/stivstarrhei, grashei
Middels slitestyrke	Tørre vegetasjonstyper dominert av lyngvekster	Blåbærlyng, røsslyng og krekling
	Friske og svakt fuktige enger	Engskogtyper og strandenger
Liten slitestyrke	Høgstaudeenger	Høgstaudearter og bregner (Mjødurt, kranskonvall, tyrihjelm)
	Våte vegetasjonstyper	Myr, særlig mykmatte og løsbunn
	Lavmatter	Reinlav og lignende lavarter

Jf. Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv, Miljødirektoratet 2019, Veileder M-1326

Det foreligger ikke ferdselstellinger på verken på stien langs løstsida av Gråsjøen eller til stien hvor det er søkt om omlegging. Antallet personer som kommer til Trollheimshytta nordfra er relativt begrenset og det er videre kun et fåtall fritidsbygg og næringsbygg lenger inn i Folddalen enn Liagarden. På grunnlag av det forventes derfor ferdselen langs omsøkte sti /Sauestien å bli på samme relativt lave nivå som på dagens sti nede ved Gråsjøen.

§§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver
Bestemmelsen vurderes ikke å være relevante i denne saken.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»
Merkingen og tilretteleggingen av Sauestien, som er del av den gamle seterstien fra Rindal til indre Folddalen vurderes som miljøforsvarlig når den følger retningslinjene gitt i Merkehåndboka utgitt av Den Norske Turistforening som søker TT er del av.

§ 48 (dispensasjon fra vernevedtak)
Omsøkte tiltak og aktiviteter vurderes samlet sett ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig, se saksframlegget NML § 10.

Med hilsen
Roar Pettersen
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1	T - Omlegging langs Sauestien.docx
2	T1 - Sauestien øst Gråsjøen.pptx

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	Rindal
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	Surnadal

Verneområdestyret for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 87
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

Jon Martin Singsdal
Viromdalsvegen 999
6620 Ålvundeid

Saksbehandler Hege Sæther Moen **Vår ref.** 2023/5150-0 432.2 **Deres ref.** **Dato** 02.06.2023

Dispensasjon - Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel 2023 med helikopter og bil / traktor til hytte 91/35 - Jon Martin Singsdal

Vedtak:

Jon Martin Singsdal gis dispensasjon til motorferdsel for transport av materialer til oppføring av uthus og restaureringsarbeid på hytte på gnr 91 bnr 35 i Innerdalen. Verneområdestyret for Trollheimen har i møte den 22.05.2020 gitt dispensasjon for riving av tilbygg / inngangsparti på hytta og oppføring av et nytt, noe større tilbygg for samme funksjon, og i møte den 22.05.2023 gitt dispensasjon for riving av rester av et eldre uthus og oppføring av et nytt uthus. Motorferdselen er for materialtransport / uttransport av bygningsavfall og for transport av innleid snekker og elektriker på oppdrag.

Transporten kan forutsatt at vilkår i tillatelsen følges, skje uten at verneformål eller verneverdier påvirkes nevneverdig, og en dispensasjon kan dermed gis med hjemmel i NML § 48.

Vilkår:

1. Dispensasjonen gjelder for:

- inntil 2 hiv med helikopter

- inntil 5 turer med bil / traktor for transport av materialer og håndverker

Dersom behovet for motorferdsel knyttet til byggearbeidene er større enn dispensasjonen åpner for bes søker ta kontakt igjen for ny vurdering av antall turer.

2. Transporten kan utføres av Jon Martin Singsdal eller Jørgen Singsdal, og innleid snekker / elektriker på oppdrag. Alle sjåfører må gjøres kjent med vilkår for kjøring, men Jon Martin Singsdal er ansvarlige for at vilkårene er kjent og overholdes.

3. Trase` for transporten er etter vei fra Nerdalen til Innerdalshytta (*Innlegget*).

3. Helikoptertransporten skal skje etter 15. juli 2023

Øvrig kjøringen skal skje på hverdager mellom 08.00 og 21.00, på dager med lite turister, for å begrense ulempen for fotturister som ferdes etter veien.

Det skal sendes inn kjørebok til forvaltningsmyndigheten når sesongens transport er utført, senest 31.12.2023.

Tiltakshaver skal så langt det er mulig samordne sin transport for å minimere den samlede motorferdselen i området. Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen nytte transport.

Løyvet og kjørebok medbringes under transport og vises fram til oppsyn/politi eller andre når dette kreves. Brudd på vilkår, forskrift eller lov vil medføre straffeansvar.

Forholdet til annet lovverk
Da veien er kjørbar med bil vurderes kun helikoptertransporten å være nødvendig å behandles av Sunndal kommune etter lov om motorferdsel. Grunneiers tillatelse til transport og landing med helikopter må innhentes i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet
Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen.

Sakens behandling:

Søknad
Det vises til dispensasjon for byggearbeid gitt av verneoområdestyret den 22.06.2020 (VO sak 27/2020) og 22.05.2023 (VO sak 20/2023). Det er tidligere gitt motorferdseldispensasjon for byggearbeid på hytta for årene 2019 – 2022. Kjørebøker er levert.

Jon Martin Singsdal søker den 25.04.2023, samtidig med søknad om oppføring av uthuset, om dispensasjon for motorferdsel til byggearbeidene. Estimert behov er:
- 5 turer med bil/ traktor
- 4 turer for snekker og elektriker
- 2 hiv med helikopter

Oppgitte sjåfører er Jon Martin eller Jørgen Singsdal.

Naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan
Miljøverndepartementet har 08.02.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten for Innerdalen landskapsvernområde til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 04.03.2020 delegert til sine forvaltere mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Formålet med vern av Innerdalen landskapsvernområde er å bevare et vakkert naturlandskap som på grunn av topografi, vassdrag og vegetasjon har betydelig rekreativ og naturvitenskapelig verdi.

Som det framgår av verneforskriften for Innerdalen landskapsvernområde kap. IV punkt 11 er det forbud mot all motorferdsel, med unntak gitt bosettingen på Innerdalshytta, seterdrifta på Renndølsetra, driften av turisthyttene, oppsyn med landskapsvernområdet og vasskraftanlegget ved Langvatnet, samt politi- og ambulansetransport.

Med mangel av generelle dispensasjonsbestemmelser for omsøkte transport må en eventuell dispensasjon vurderes etter NML § 48. Forutsetningen for å kunne nytte NML § 48 er at tiltaket ikke strir mot formålet med vernet, og ikke truer verneverdiene.

NML § 48 er en videreføring av eldre verneforskrifters bestemmelser for å gi dispensasjon i særskilte tilfeller. Dispensasjonsadgangen skal være snever og helst nyttes for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker. Det skal ikke gis dispensasjon dersom dette kan legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneformålet gjennom sumvirkning av flere enkeltdispensasjoner.

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for hvordan dette bør skje.

For motorferdsel til private hytter og setre er føringene i forvaltningsplanen at det skal være en restriktiv dispensasjonspraksis. Det kan åpnes for et begrenset antall årlige turer (inntil 3 tur/retur). Når det kan sannsynliggjøres at motorferdselen reduseres ved at søker selv utfører transporten kan krav om å bruke leiekjører fravikes.

Ved større transportbehov knyttet til vedlikehold / byggearbeid kan det åpnes for noen flere turer, og det kan åpnes for at innleid håndverker kan utføre transport selv.

Øvrige føringer fra forvaltningsplanen er at all transport bør skje mest mulig sporløst. Det vil si etter eksisterende vei eller på frosset og snødekt mark.

Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nytte transport.

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i sårbare tider for vilt om våren.

Vurderinger

Søker er i gang med omfattende vedlikehold av hytta og oppføring av et nytt uthus. Arbeidet har pågått siden 2019. Det har vært imøtekommet mer motoreferdsel til byggearbeidene her enn i sammenlignbare områder verneområdestyret forvalter, da området er tilgjengelig ved vei. Det er derimot ikke enoe som kan fortsette over tid, og viktig å redusere motorferdselen til et absolutt minimum.

Føringer i forvaltningsplanen tilsier at det skal åpnes for materialtransport. Forvalter vurderer at materialtransport for et tømmerbygg på 6 m2 kan dekkes med 2 helikopterløft og 2 turer med traktor med tilhenger. Ved i tillegg å åpne for inntill 3 turer med bil / traktor må også transport av elektriker / snekker være dekket.

Motorferdselen vil skje etter etablert vei, og vurderes slik ikke å påvirke verneformålet eller verneverdiene nevneverdig. Vilkår for bruk av NML § 48 for nødvendig transport i tråd med forvaltningsplanens føringer vurderes å være til stede. Dersom rammen for transport utvides, utover de formål og føringer forvaltningsplanen åpner for, er dette en utvikling som utvider rammen for vernevedtaket, og ikke i tråd med føringer for bruk av NML § 48.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»
Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknad og dialog med søker, forvaltningsplanens føringer og dispensasjonspraksis i tilsvarende saker og områder. Helikoptertransporten bør skje etter den mest sårbare perioden for vilt og fugl, det vil si etter 15. juli. Ved å sette vilkår som begrenser ulempene ved motorferdselen vurderes kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig i denne saken og det er ikke nødvendig å ta i bruk § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»
Innerdalen har to turisthytter og 5-6 hytter / buer. Omsøkte hytte ligger lite synlig til i terrenget like over Innerdalshytta. Bortsett fra helikoptertransporten, vil øvrig transport skje etter vei til Innerdalshytta, der materialer vil bæres opp til hytta. Motorferselen vil om den skjer etter 15 juli for belikopter, og ellers i perioder med få besøkende, ikke være til skade for verneformål eller verneverdiene.

Det har pågått omfattende vedlikehold på hytta i årene fra 2019 og fram til d.d. Det vurderes å kunne åpne for deler av den omsøkte motorferdsel i 2023.

Når bygge og vedlikeholdsarbeidene er ferdige, vil det være aktuelt å gi en flerårig dispensasjon for et mindre antall turer for transport av materialer og tyngre utstyr for et normalbehov knyttet til vedlikehold og bruk av hytta.

Omfanget av inngrep og motorferdsel i dette området er hovedsakelig knyttet til drifta av Innerdalshytta og Renndølsetra. Denne dispensasjonen vil ikke føre til vesentlig økte forstyrrelser på verneverdiene og økosystemet.

Ved å følge forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis både for byggearbeid og for motorferdselen, gir tiltakene ingen varig skade eller spor som truer verneformålet, plante eller dyrelivet. Begrensninger i kjøretid på helg og kveld / natt reduseres også forstyrrelsen for andre brukere.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»
Dette prinsippet er ikke relevant.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»
Transport etter veien fra Nerdalen til Innerdalshytta vurderes å være en god løsning, men bør skje i perioder med lite turister for å redusere forstyrrelsen for friluftslivet.
Helikoptertransport bør fortrinnsvis unngås i vårperioder når vilt / fugl er mer sårbar for forstyrrelse. Søker vil med dette redusere det samlede omfang av transport med bil / traktor i sommersesong når det er mange turister her, og vil selv spare seg for mye bæring mellom vei og hytte.

Det er av hensyn til presedensvirkningen av tillatelsen viktig å ikke åpne for mer motorferdsel enn strengt nødvendig, da dette vil føre til en utvikling også i andre områder.

Det vurderes av forvalter å kunne imøtekomme inntil 2 hiv med helikopter og inntil 5 turer med bil / traktor og tilhenger.

Med hilsen

Hege Sæther Moen
verneområdeforvalter

Dette *dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift*

Vedlegg: Kjørebok / helikopterlogg 2023

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Sunndal kommune	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

Verneområdestyret
for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 88
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

SUNNDAL KOMMUNE TEKNISKE TJENESTER
ADMINISTRASJON
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Saksbehandler Roar Pettersen **Vår ref.** 2022/3759-0 432.2 **Deres ref.** **Dato** 01.06.2023

Innerdalen landskapsvernområde - dispensasjon til motorferdsel ved tilsyn på renseanlegg og bygg ved Innerdalshytta - Kristiansund og Nordmøre turistforening

Vedtak

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Hilde Blikås, byggesaksrådgiver
Adresse/postnummer/sted:	Sunndal kommune, avd. for samfunnsutvikling
Sjåfør (-er):	Sjåfør fra Sunndal kommune alternativt NOBR
Type kjøretøy/ reg.nr:	1 bil merket Sunndal kommune alternativt NOBR

Transportformål

Transport av personell for uanmeldt tilsyn på nytt avløpsanlegg i Innerdalen og fjøset/låven ved Innerdalshytta.

Vilkår for transporten

Kjøretrasé	Kjøretraséen går på Innerdalsvegen fra Nerdalen til Innerdalshytta. Dispensasjonen omhandler traséen innenfor Innerdalen landskapsvernområde. 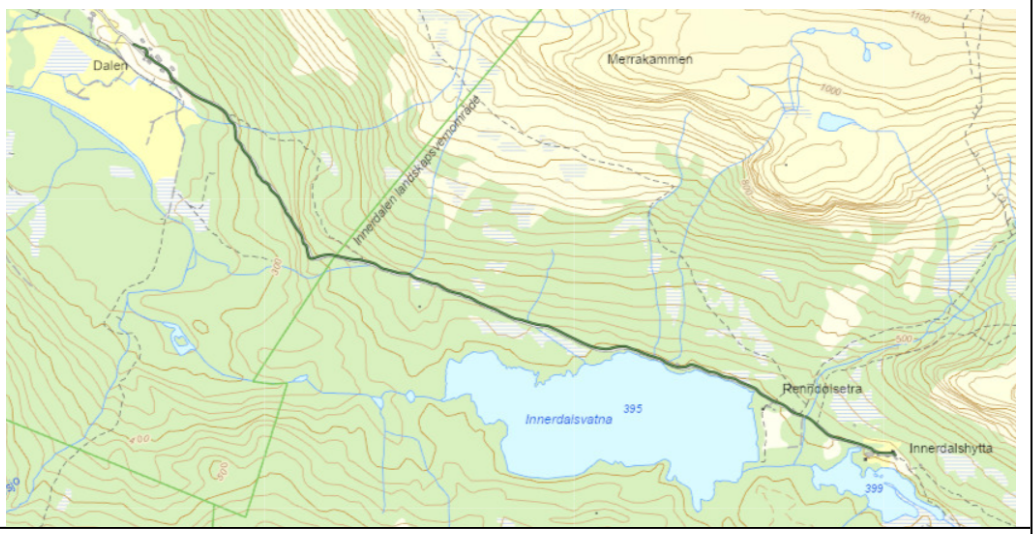
Antall turer	Dispensasjonen åpner 1 tur med bil, tur / retur.

Naturreservater Minnilldalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

Tidsrom	Dispensasjonen er avgrenset til 26. mai 2023. Følgende kjøretidsbegrensning kan være aktuell Generelt kjøreforbud: - alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00
Vilkår	Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje eller proviant av bekvemmelighetsårsaker. Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum.
Krav om kjørebok	Dispensasjonene er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt før turen starter. Dette kravet fravikes da formålet i denne saken er ad hoc med et uanmeldt tilsyn. Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. juni 2023.
Andre vilkår	Dispensasjonen skal medbringes i felt, og forevises ved eventuell kontroll. Dette kravet fravikes da formålet i denne saken er ad hoc med et uanmeldt tilsyn Ferdselen skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Forholdet til annet lovverk
Grunneiers tillatelse kreves i tillegg til denne dispensasjon.

Klagemulighet
Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt.
Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen via sftl@statsforvalteren.no.

Med hilsen
Roar Pettersen
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER

Kjørebok 2023 – Sunndal kommune

for motorferdsel ved uanmeldt tilsyn av avløpsanlegg og bygg i Innerdalen, Sunndal kommune, *sak 2022/3759*

- Før oppstart av tur skal kjørebok fylles ut med turnnr, dato, underskrift og formål.
- Kjøreboka skal medbringes under kjøring og skal forevises på forlangende av politi, SNO eller annet oppsynspersonell.
- Føring av kjørebok skal skje med permanent penn.
- Motorferdsel uten utfylt kjørebok betraktes som brudd på dispensasjonen.

Kart med trasé (brunorange) for motorferdselsdispensasjon i Innerdalen landskapsvernområde.

Turnr.	Tur Dato, start kl., underskrift	Retur Dato, start kl., underskrift
1.		
Trase, Formål		

Signatur:

Navn: _____ ***Tlf.*** _____

Adresse: _____

Sted: _____ ***Dato:*** _____

Verneområdestyret
for Trollheimen

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Rindalsvegen 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 73 19 93 88
fmtlpost@statsforvalteren.no
https://www.nasjonalparkstyre.no/trollheimen

ENERN OPPDAL AS
O. Skasliens veg 1
7340 OPPDAL

Saksbehandler Roar Pettersen **Vår ref.** 2020/1284-0 432.2 **Deres ref.** **Dato** 05.05.2023

Trollheimen landskapsvernområde - dispensasjon til gjennomføring Oppdal Fjellmaraton 2023 - Enern Oppdal AS

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 gir Verneområdestyret for Trollheimen Enern Oppdal AS dispensasjon til bruk av omsøkte trasé for Oppdal fjellmaraton 2023 i opp Gjørdøldalen til Høghøa og videre til Grønhøa i Trollheimen landskapsvernområde, se kart.

Tiltaket vurderes da samlet sett ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det forutsettes at de nødvendige tilpasninger og hensyn til reindrifta er tatt.

Saksopplysninger

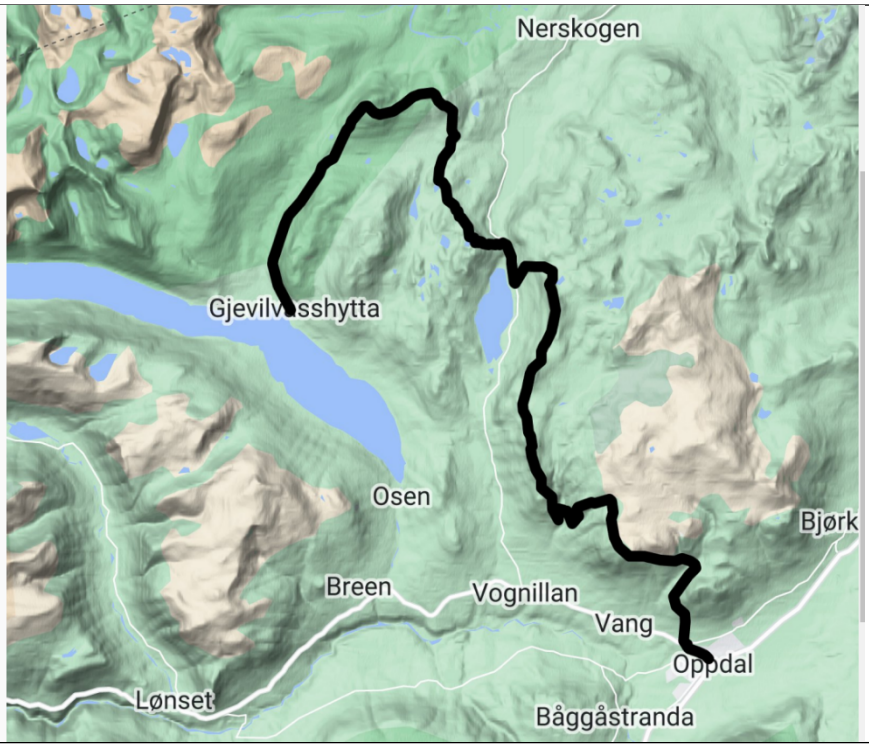

Bakgrunn
Det er mottatt orientering 26.04.23 om planene for Oppdal fjellmaraton 2023 med dato 26. august, antall deltakere om lag 120 personer og kart over trasé .

Naturreservater Minnilldalsmyran og Svartåmoen
Landskapsvernområder Trollheimen og Innerdalen

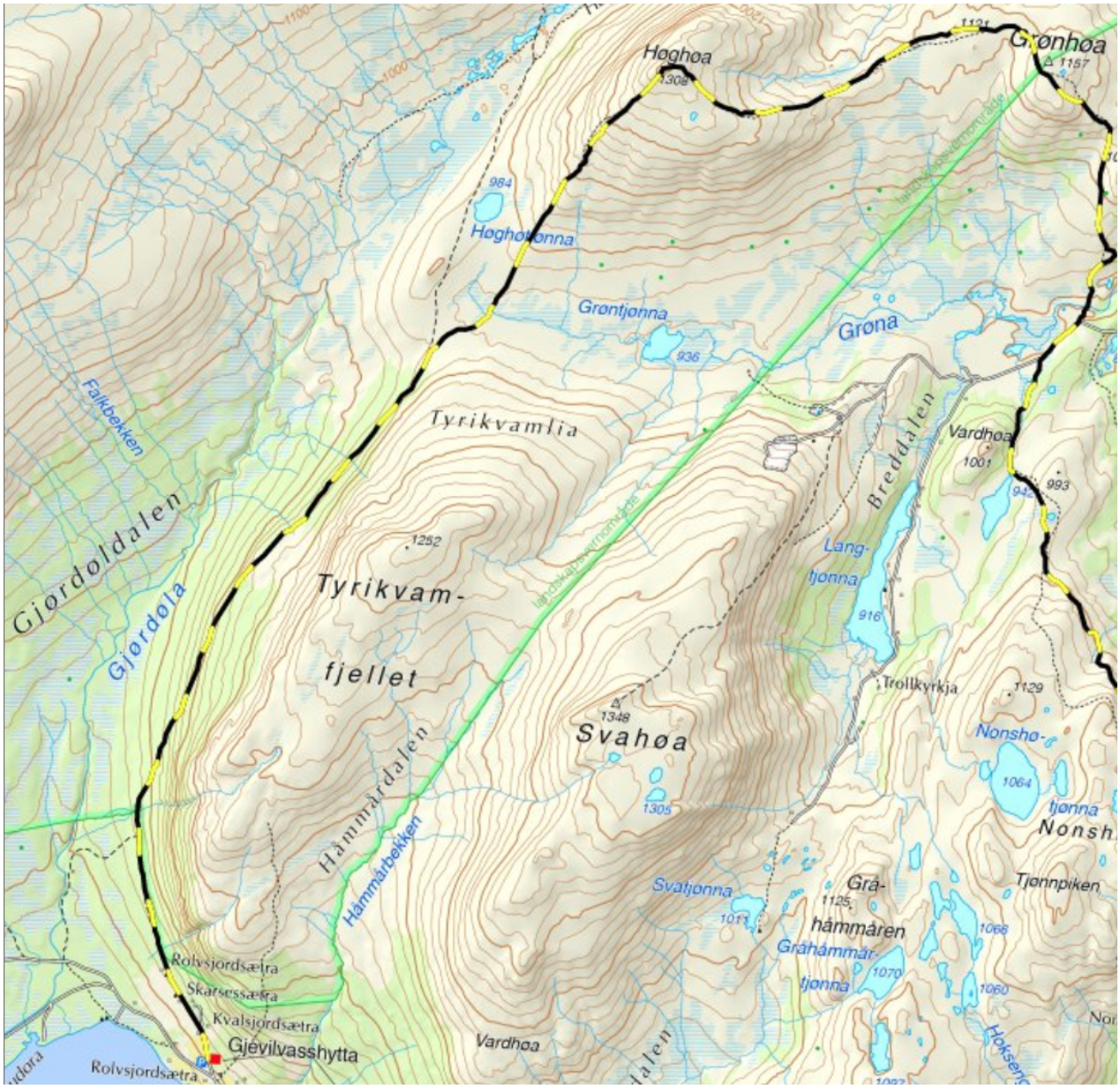

Trasé for Oppdal fjellmaraton 2023.

Det er planlagt for bruk av samme trasé som fra starten av Oppdal fjellmaraton og fram til og med 2021, se kart for Oppdal fjellmaraton 2023. I 2022 var det omsøkt og dispensert for en alternativ trasé innenfor verneområdet.

Naturmangfoldloven

§ 8 (kunnskapsgrunnlaget)
Det foreligger ikke naturtypekartlegging for arealene i det omsøkte området i verneområdet, jf. Naturbase.

Det foreligger et betydelig antall registreringer med belegg av arter, jf. Naturbase. Det omfatter flere arter på norsk rødliste 2021, arter av særlig stor nasjonal forvaltningsinteresse, arter av stor nasjonal forvaltningsinteresse og nasjonale ansvarsarter, se kart med rødliste-registreringene.

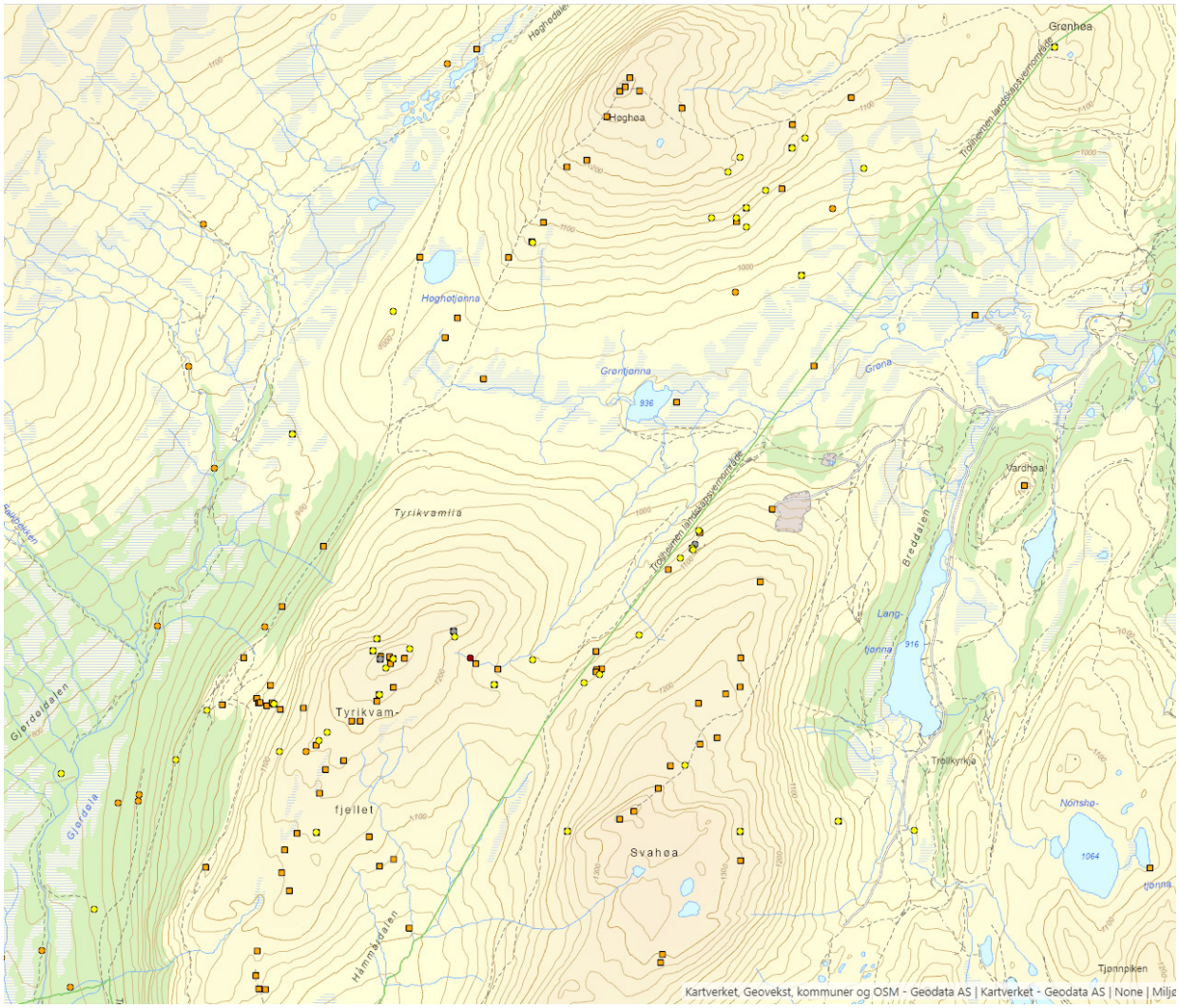

§ 9 (føre-var-prinsippet.)
Informasjonen i denne saken er hentet fra Naturbase, Artskart, Artsdata, Artsobservasjoner samt retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen. Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i saken slik at NML § 9 føre-var-prinsippet ikke er nødvendig å tillegges vesentlig vekt i saken

§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)
Av den totale traséen på 42 km for Enern Oppdal sitt arrangement Fjellmaraton er om lag 9 km innenfor verneområdet.

Det foreligger ferdselstellinger i traséen langs merket sti fra Gjevilvasshytta og inn Gjørdøldalen (ca. 600 passeringer pr uke i den aktuelle tidsperioden for arrangementet). Det er tråkk med så stort omfang at det skader toppdekket av vegetasjon som videre medfører utvasking og erosjon.

De forskjellige naturtypene har ulik sårbarhet, jf. tabell fra Miljødirektoratet 2019, Veileder M-1326:

Tabell 1: Vegetasjonstyper og slitestyrke

Slitestyrke	Vegetasjonstype	Eksempler
God slitestyrke	Engtyper som er sterkt beitet	Engskogtyper og strandenger
Relativt god slitestyrke	Tørre vegetasjonstyper dominert av urter og grasvekster	Setervoll, finnskjegg/stivstarrhei, grashei
Middels slitestyrke	Tørre vegetasjonstyper dominert av lyngvekster	Blåbærlyng, røsslyng og krekling
	Friske og svakt fuktige enger	Engskogtyper og strandenger
Liten slitestyrke	Høgstaudeenger	Høgstaudearter og bregner (Mjødurt, kranskonvall, tyrihjelm)
	Våte vegetasjonstyper	Myr, særlig mykmatte og løsbunn
	Lavmatter	Reinlav og lignende lavarter

Ut fra de vegetasjonstyper (mosesnøleie, grassnøleie, lågurteng, rishei og reinrosehei) samt artsregistreringene som foreligger har området med trasé slitestyrke med hensyn til ferdsel i kategoriene «liten – middels» slitestyrke, jf. Naturbase.

En økning med om lag 120 passeringer i en trasé med den aktuelle målte ferdselen utgjør ikke en betydelig ferdselsøkning. Ved å holde et avgrenset deltakertall i Oppdal fjellmaraton som for 2023 vurderes effektene av ferdselen ikke vil komme i strid med verneformålet og påvirke verneverdiene nevneverdig.

Med den relativt lave slitestyrken som foreligger i deler av traséen vurderes effektene av ferdselen ved en vesentlig økning av deltakertallet samlet å kunne komme i strid med verneformålet og dermed påvirke verneverdiene nevneverdig på lengre sikt, jf. også forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen, kap. 4.4.3

Reindrift

Reindrifta er del av de interesser som formålet for Trollheimen LVO skal ta spesifikt hensyn til og vurdere ved nye og andre tiltak og søknader i verneområdet, jf. Forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen pkt. 4.2.3.

Traséen går til dels i et intensivt høstbeiteområde for reindrifta Høghøa – Grønhøa, jf. GisLink.

Det er derfor avgjørende at Enern Oppdal kommuniserer med reindriftutøverne før arrangeringen av Oppdal fjellmaraton slik at det blir mulig å ta de nødvendige tilpasninger og hensyn under arrangementet.

Skravert område: Intensivt høstbeiteområde

Konklusjon

Det gis dispensasjon til bruk av omsøkte trasé da tiltak og aktiviteter samlet sett vurderes ikke å være i strid med verneformålet og heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig om tiltaket og aktiviteter i traséen avgrenses til angitt deltakertall og de nødvendige tilpasninger og hensyn til reindrifta er tatt.

Med hilsen
Roar Pettersen
Verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL

ST 35/2023 Eventuelt